

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА
ДЕЙНОСТТА

на

ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА
ДОБРИЧ

през

2023 година

ВЪВЕДЕНИЕ	1
РАЗДЕЛ I	2
ОБОБЩЕНИ ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА ДОБРИЧ И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ ПРЕЗ 2023	2
1. РЕЗУЛТАТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА. ФАКТОРИ С АКТУАЛНО И ДЪЛГОСРОЧНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО И ДРУГИТЕ ПРАВОПРИЛАГАЩИ ОРГАНИ, АНГАЖИРАНИ С ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА.....	2
2. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ	16
РАЗДЕЛ II	20
ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ДОБРИЧ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА 2023 ГОДИНА	20
I. ДОСЪДЕБНА ФАЗА.....	20
1. ПРЕПИСКИ.....	20
1.1. Инстанционни преписки.....	22
1.2. Преписки и наказателни производства, образувани след самосезиране и по сигнали на контролните органи и материали на ДАНС. Постановени присъди.....	22
1.3. Преписки и ДП, образувани за полицейско насилие от служители на МВР. Решения на прокурора и съда по тях. Обвиняеми и осъдени лица.....	24
1.4. Преписки и ДП, образувани за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража. Решения на прокурора и съда по тях. Обвиняеми и осъдени лица.....	24
1.5. Преписки и ДП, образувани за престъпления, съставляващи (свързани с) домашно насилие. Решения на прокурора и съда по тях.....	24
1.6. Преписки и ДП, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза. Решения на прокурора и съда по тях.....	25
2. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА.....	26
2.1. Обобщени данни по видове досъдебни производства и съобразно систематиката на НК, вкл. по отношение на пострадалите лица и на ощетените юридически лица от престъпления.....	26
2.1.1. Бързи производства (БП).....	27
2.1.2. Досъдебни производства, разследвани по общия ред (ДПОР), по видове разследващи органи.....	28
2.1.3. Досъдебни производства, разследвани от следователи.....	28
2.1.4. Досъдебни производства съобразно систематиката в НК.....	29
2.1.5. Структура на престъпността по внесени в съда прокурорски актове през 2023г.....	30
2.1.6. Пострадали лица.....	30
2.1.7. Контрол на мярката за неотклонение задържане под стража и други мерки на процесуална принуда.....	31
2.2. Срочност на разследването.....	32
2.2.1. Приключени и неприключени ДП.....	32
2.2.2. Продължителност на досъдебната фаза.....	32
2.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.....	33
2.3.1. Решени досъдебни производства.....	33
2.3.2. Видове решения.....	34
2.3.2.1. Спрени досъдебни производства.....	34
2.3.2.2. Прекратени досъдебни производства.....	34
2.3.2.3. Прокурорски актове, внесени в съда и лица по тях.....	35
2.4. Действия за разрешаване на конкуренция на административно - наказателна и наказателна отговорност.....	36
2.5. Досъдебни производства, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица.....	36
II. СЪДЕБНА ФАЗА.....	40
1. НАКАЗАТЕЛНО - СЪДЕБЕН НАДЗОР.....	40
1.1. Видове решения на съда по внесените прокурорски актове.....	40
1.2. Осъдителни и санкционни решения, осъдени и санкционирани лица.....	41
1.3. Протести - въззивни и касационни.....	42
1.4. Протести срещу оправдателни присъди.....	42
1.5. Касационни протести.....	42
2. ПОСТАНОВЕНИ ОПРАВДАТЕЛНИ ПРИСЪДИ И ВЪРНАТИ ОТ СЪДА ДЕЛА.....	42
2.1. Оправдателни присъди.....	42
2.1.1. Влезли в сила частично оправдателни присъди и решения по чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК.....	44
2.1.2. Анализ на причините за постановяване на оправдателните присъди и решения на съда по чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК, влезли в сила през 2023 г.....	44
2.2. Върнати от съда дела на прокуратурата.....	46
2.2.1. Протести срещу разпореденията за връщане.....	49
2.2.2. Анализ на причините за връщане на делата.....	50
3. ГРАЖДАНСКО - СЪДЕБЕН НАДЗОР.....	50
3.1. Предявени искове от прокурор. Уважени и неуважени искове.....	50
3.2. Дейност по Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ, обн., ДВ, бр. 7/19.01.2018г.) /Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество (Загл. изм. – ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г.).....	51
3.3. Дейност на Прокуратурата по прилагане на производството, предвидено с разпоредбите на чл. 83а - 83е от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/, за налагане от съда на имуществени санкции на юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили от извършени престъпления.....	53
4. ОСЪДИТЕЛНИ РЕШЕНИЯ СРЕЩУ ПРОКУРАТУРАТА НА Р. БЪЛГАРИЯ /ПРБ/ НА ОСНОВАНИЕ ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ (ЗОДОВ). ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ И ОБЩИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕШЕНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪД ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА ПО ДЕЛА СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ.....	53
4.1. Осъдителни решения, влезли в сила срещу ПРБ на основание ЗОДОВ. Анализ на конкретните наказателни дела и причините за постановените осъдителни решения.....	53
4.2. Размер на постановените/изплатените обезщетения през 2023г.....	54
4.3. Проблеми по приложението на ЗОДОВ.....	54
5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ДРУГИТЕ ПРИНУДИТЕЛНИ МЕРКИ.....	55
5.1. Привеждане на присъдите в изпълнение.....	55
5.2. Контрол по изпълнение на присъдите.....	56
5.3. Принудителни мерки.....	62
III. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА С ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС.....	63
1. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО.....	63
2. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР.....	65
3. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС.....	65

3.1.	Организирана престъпност	67
3.2.	Корупционни престъпления	67
3.3.	Изпиране на пари	68
3.4.	Престъпления с предмет имущество и/или средства на фондове, принадлежащи на ЕС или предоставени от ЕС на българската държава	68
3.5.	Престъпления против паричната и кредитна системи - изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти	69
3.6.	Данъчни престъпления. Престъпления с предмет „източване“ на данък върху добавената стойност /ДДС/	69
3.7.	Престъпления с предмет наркотични вещества и прекурсори	69
3.8.	Незаконен трафик на хора	71
	IV. МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	72
	V. АДМИНИСТРАТИВНА И КОНТРОЛНО – РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ	73
1.	ЩАТНА ОСИГУРЕНОСТ	73
2.	ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	75
3.	ПРОВЕРКИ И РЕВИЗИИ. ОБРАЗОВАНИ ДИСЦИПЛИНАРНИ И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА СРЕЩУ МАГИСТРАТИ. НАЛОЖЕНИ НАКАЗАНИЯ НА ПРОКУРОРИ И СЛЕДОВАТЕЛИ.	75
3.1.	Проверки и ревизии извършени от ОП – Добрич	75
3.2.	Проверки и ревизии извършени на ОП – Добрич	77
3.3.	Дисциплинарна дейност	77
4.	МАТЕРИАЛНО - ТЕХНИЧЕСКО И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА МАГИСТРАТИТЕ	78
	VI. НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРСКИТЕ И СЛЕДСТВЕНИТЕ ОРГАНИ	79
1.	АКТУАЛИЗИРАН ОБЕМ НА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРИТЕ И СЛЕДОВАТЕЛИТЕ СЪГЛАСНО СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА 5.1.	79
2.	АКТУАЛИЗИРАНА СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН ПРОКУРОР И НА ЕДИН СЛЕДОВАТЕЛ	82
3.	НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРИТЕ ОТ ДОБРИЧКИ СЪДЕБЕН РАЙОН, СЪГЛАСНО ПРАВИЛАТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА НАТОВАРЕНОСТТА, ПРИЕТИ ОТ ВСС С РЕШЕНИЕ ПО ПРОТОКОЛ ПО ПРОТОКОЛ № 60/11.12.2014Г	83
	РАЗДЕЛ III	87
	(РАЗДЕЛ IV ПО СТРУКТУРАТА, УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД №04-454/14.12.2023Г. НА И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР)	87
	ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПРОКУРАТУРИ ПО АДМИНИСТРАТИВНОСЪДЕБНИЯ НАДЗОР И НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ	
	I. Дейност на ОП - Добрич	87
1.	СЪСТОЯНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА ПО АДМИНИСТРАТИВНО - СЪДЕБНИЯ НАДЗОР И ПО НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА.	87
1.1.	Кадрово обезпечаване, квалификация на прокурорите, натовареност по видове надзори и средно на един прокурор	87
2.	ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВЕН ОТДЕЛ ПРИ ОП - ДОБРИЧ ПО АДМИНИСТРАТИВНО - СЪДЕБНИЯ НАДЗОР ЗА ЗАКОННОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ АКТОВЕ	87
2.1.	Участие по закон в съдебни заседания по административни дела	87
2.2.	Участие по преценка в дела, представляващи важен държавен или обществен интерес съгласно Указание за участието на прокурорите в административни дела по преценка, когато това се налага от важен държавен или обществен интерес и по лична преценка на прокурора	88
2.3.	Подадени прокурорски актове до Административния съд в гр. Добрич и резултати по тях	89
3.	ДЕЙНОСТ НА ОП - ДОБРИЧ И РАЙОННИТЕ ПРОКУРАТУРИ ОТ РАЙОНА ПО НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ В ЗАЩИТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС И ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ /НЗЗОИПГ/	89
3.1.	Създадена организация на работата по надзора за законност, обем и основни области, в които е осъществяван надзора за законност през 2023г. и сравнение с предходните две години	89
3.2.	Планирани и извършени проверки за законност /примери/. Ефективност на проверките, в т.ч. на различните способи за проверка, проблеми по прилагането на закона.	90
3.3.	Взаимодействие със специализираните контролни органи /централни и териториални/ и с други държавни и общински органи с контролни функции - форми, състояние, насоки на дейността по надзора за законност спрямо тези органи в краткосрочен и по - дългосрочен план	90
3.4.	Анализ на резултатите от дейността по надзора за законност въз основа на изготвените прокурорски актове /уважени, неуважени/ - протести срещу незаконосъобразни административни актове, предложения по чл. 145, ал. 1, т. б от ЗСВ, предложения за възобновяване на административни производства по реда на чл. 102 във вр. с чл. 99, т. 1 от АПК. Образувани досъдебни производства в резултат на извършени проверки за законност	91
	РАЗДЕЛ IV	92
	(РАЗДЕЛ IV ПО СТРУКТУРАТА, УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД №04-454/14.12.2023Г. НА И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР)	92
	ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ	92
1.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ЗА 2023 ГОДИНА	92
2.	ПРИОРИТЕТИ НА ПРОКУРАТУРАТА ЗА 2024 ГОДИНА	97

ВЪВЕДЕНИЕ

В доклада за 2023 г. се отчита дейността на прокуратурите и на разследващите органи от Добрички съдебен район съгласно обхвата и структурата, утвърдени със заповед от и.ф. Главен прокурор на Р.България.

Статистическите данни са представени в обобщен и синтезиран вид, в таблици и графики, като са анализирани в съпоставка за тригодишен период, а за обективно отразяване на тенденции по някои основни показатели съпоставката е за пет годишен период.

Съдебният район на Окръжна прокуратура /ОП/ - Добрич включва територията на Област Добрич, която е с обща площ **4 719** кв. км. и население по последни данни от ГРАО **217 654** жители, които живеят в **8** общини с **216** селища, от които **6** града и **210** села. Налице е спад на населението в областта с около **1 126** души за 1 година, а през предходната 2022г. спадът беше с 1 717 души.

Районът на действие на РП – Добрич с четири териториални отделения в гр. Тервел, гр. Балчик, гр. Каварна и гр. Ген. Тошево, от 2021г. е на територията на 8 общини – град Добрич, Добричка, Крушари, Тервел, Каварна, Шабла, Балчик и Ген. Тошево и на практика обхваща територията на цялата област Добрич.

На територията на област Добрич действа една ОД на МВР с шест РУМВР – Първо и Второ в гр. Добрич, в гр. Балчик, гр. Каварна, гр. Ген. Тошево и гр. Тервел. Към Второ РУМВР - Добрич има 2 полицейски участъка - в селата Крушари и Карапелит, а към РУМВР – Каварна има 2 полицейски участъка - в с. Топола и гр. Шабла и един полицейски участък към гр. Балчик в к.к. Албена. В областта има и две гранични полицейски управления /ГПУ/. Едното е в гр. Ген. Тошево, представлява структурно звено към Регионалната дирекция „Гранична полиция“ /РДГП/ в гр. Русе и отговаря за опазването на сухопътната ни граница с Румъния от границата с област Силистра до Черно море. Към него са и трите гранични контролно – пропускателни пункта /ГКПП/ – Дуранкулак, Кардам и ГКПП намиращ се между с. Северняк, община Крушари и с.Добромир, окръг Констанца, Румъния (открит през м. декември 2018г.).

Другото ГПУ е базирано в гр. Каварна и представлява структурно звено към РДГП в гр. Бургас и отговаря за опазването на морската ни граница, която е външна за Европейския съюз, от границата с Румъния, до област Варна. Към него има разкрит един ГКПП – на пристанище Балчик.

Към двете ГПУ в областта няма обособени отделни гранични полицейски участъци.

РАЗДЕЛ I

ОБОБЩЕНИ ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА ДОБРИЧ И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ ПРЕЗ 2023

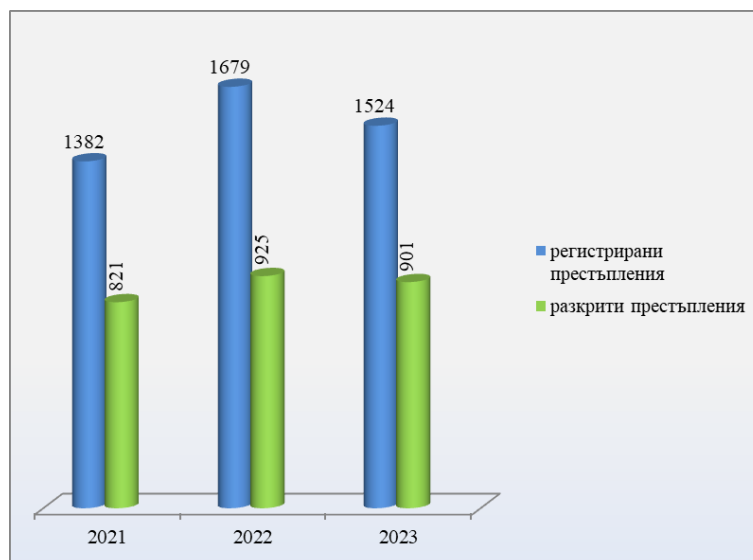
1. РЕЗУЛТАТИ И ТЕНДЕНЦИИ В ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА. ФАКТОРИ С АКТУАЛНО И ДЪЛГОСРОЧНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА ДОСЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО И ДРУГИТЕ ПРАВОПРИЛАГАЩИ ОРГАНИ, АНГАЖИРАНИ С ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ПРЕСТЪПНОСТТА.

1. Регистрирана и разкрита престъпност

1.1. За ОДМВР - Добрич

По данни от доклада им за 2023г., през посочената отчетна година в тази дирекция са били регистрирани общо **1 524** престъпления, от които 204 икономически, представляващи 13.39% от общо регистрираните престъпления.

Според данните от доклада на ОДМВР – Добрич общата регистрирана престъпност е намаляла с **7.63%** спрямо 2022г. През 2023 г. разкритите престъпления са били **901** – 59.12% разкриваемост, а през предходната 2022г. разкритите престъпления са били 925 и 55.09% разкриваемост.

Фиг. 1. Регистрирана, разкрита и наказана престъпност в последните три години

По данни от доклада на ОДМВР - Добрич, за поредна година и през 2023г. доминират общоопасните престъпления – **703** броя, което е 46.13% от всички регистрирани криминални престъпления, следвани от престъпленията против собствеността – **557** броя, при 633 през 2022г.

Престъпленията против собствеността са **36.55%** от общия брой криминални престъпления.

През 2023г. на база посочените данни от ОД на МВР – Добрич за регистрирани престъпления, коефициентът на престъпност през 2023 г. е **894.90**, а през 2022г. е бил **985.92**. Следва да се отбележи, че и през двете години той е сравнително висок.

По видове престъпления:

А. Престъпления против собствеността

Този вид престъпления са с най-голямо негативно влияние върху обществения живот в областта. Така е от повече от 2 десетилетия.

Данните са от доклада на ОДМВР - Добрич:

За разлика от предходната година през 2023 г. се наблюдава намаление при престъпленията против собствеността през 2023 г. – 557, в сравнение с 2022г. когато са били – 633.

През 2023 г. са регистрирани общо 393 кражби на имущество срещу 467 за 2022 г. При този вид престъпления, в сравнение с предходната година, се наблюдава намаление с 15.85%. Разкриваемостта е 34.86% за настоящата година срещу 29.76% за предходната година. И през 2023г. година продължи периодичното провеждане на СПО в късните часове на денонощието, с цел установяване и задържане на групи и лица, извършващи този вид престъпления.

През 2023 г. са регистрирани 101 домови кражби, от които са разкрити 46 с 42 установени извършители и разкриваемост 45.54%. През 2022г. техният брой е бил 144, от които разкрити 49 с 53 установени извършители и 34.03% разкриваемост. Наблюдава се намаление на домовете кражби. Провеждането на регулярни СПО в малките населени места е ефикасна мярка за противодействие на този вид престъпления.

Регистрираните кражби от магазини и павилиони през 2023г. са 32 срещу 22 за 2022г. Разкрити са 13 и установени са 20 извършители.

За разлика от предходните две години през 2023 г. се наблюдава намаление на регистрирани кражби на селскостопанска продукция – 34 срещу 46 извършени през 2022, като намалението е с 26.09%. Разкрити са 14 престъпления, с 20 извършители и разкриваемост 41.18%.

Намаление се наблюдава и при кражбите на части и вещи от МПС с 30.61%. Регистрираните през 2023г. са 34 срещу 49 за 2022. През годината са разкрити 7 от тях с 20.59% разкриваемост, установени са 8 извършители.

През 2023 г. са регистрирани 13 грабежа, разкрити са 11, установени са 10 извършители. През 2022 г. са регистрираните грабежи са били 14, от тях 11 разкрити с установени са 13 извършители.

Грабежите на територията на областта са от т.нар. „улични грабежи“. Извършени са на обществени места – отнемат се предимно пари,

мобилни телефони и златни накити чрез използване на физическа сила. Жертвите на тези престъпления са подбрани случайно - единично движещи се лица. Потърпевшите са 6 мъже и 7 жени, няма пострадали малолетни и непълнолетни лица.

През отчетния период има извършен един грабеж спрямо лице от рисковата група – самотно живущ възрастен мъж в малко населено място на територията на РУ – Тервел.

През 2023 г. са извършени 23 измами, от тях са разкрити 6, разкрита е и 1 от предходен период. През 2022г. измамите са били 28, от които 3 разкрити.

През отчетния период са регистрирани 2 **телефонни измами** срещу 12 за 2022г. При телефонните измами извършителите използват СИМ карти, регистрирани в чужди държави, без да е посочен ползвател и комуникация, основно от мобилни приложения, което значително затруднява и забавя установяването и задържането им. Като ефикасна мярка за противодействие на този вид престъпления е координация и обмен на информация с ГДИН, максимално използване на възможностите, съгласно ЗЕС и задълбочен анализ на получената информация.

Б. Икономически престъпления

През 2023 г. са регистрирани 204 икономически престъпления срещу 189 през 2022 г. Увеличението на икономическите престъпления е със 7.35% спрямо 2022г.

Установени са общо 39 извършители на икономически престъпления през отчетната година, срещу 28 през 2022 г.

Коефициентът на престъпност за 2023 г. е 119.79 икономически престъпления на 100 000 души, а за 2022 г. е бил 110.98.

В. Общопасни престъпления

Намаление се наблюдава и при общопасните престъпления – 703 престъпления за 2023г. срещу 784 за предходната 2022 г.

Посегателствата спрямо МПС през 2022 г. са 20 срещу 25 през 2022 г. Разкрити са 11 от регистрираните престъпления с 55.00% разкриваемост, установени са 14 извършители. През 2022 г. са разкрити 9 престъпления с 36.00% разкриваемост, установени са 11 извършители.

По отношение на противозаконните отнемания и кражби на МПС е налице тенденцията престъпленията да се извършват в голямата си част вечер, като собствениците им установяват за станалото на сутринта. Голям брой от извършените престъпления са на територията на морските районни управления.

Палежите през 2023 г. са 33 (13 умишлени и 20 по непредпазливост). От тях 7 са разкрити (6 умишлени и 1 по непредпазливост), установени са

10 извършители. През 2022г. са били регистрирани 24 палежа (15 умишлени и 9 по непредпазливост), от които 3 умишлени са били разкрити, с 4 извършители.

Регистрираните **престъпления свързани с наркотични вещества** през 2023 г. са 190 срещу 208 през 2022 г., намалението е с **8.65%**. Установените извършители са 167 срещу 143 за предходната година. Към момента лицата разпространяващи наркотични вещества са концентрирани предимно в областния град. През отчетния период установените разпространения на наркотични вещества са 14, а през 2022 са били 16. Пет от лицата, установени за разпространение на наркотични вещества през отчетната година, са осъдени.

По видове наркотици се наблюдава увеличение на задържаните количества хероин, канабис и синтетични наркотици, спад има при иззетите количества кокаин спрямо 2022 г.

През 2023 г. е минимален процентът на извършените тежки престъпления от наркомани. За сметка на това е голям броят на лицата с повдигнато обвинение за управление на МПС след употреба на наркотични вещества. В същото време възрастовата граница на употребяващите наркотични вещества лица е твърде ниска и броят им се увеличава.

През 2023 г. са установени общ 291 случая на **управление на МПС след употреба на алкохол или наркотици** (144 след употреба на алкохол и 147 след употреба на наркотици) срещу 352 за същия период на предходната година (175 след употреба на алкохол и 177 след употреба на наркотици).

Регистрираните случаи на **управление на МПС без СУМПС** са 36 срещу 26. Увеличението е с 27.78%.

Използването на чужди регистрационни номера през 2023 г. са 71 срещу 66 за 2022 г. Установени са и 6 престъпления, свързани с подправяне на регистрационни номера, срещу 6 за 2022г.

По линия „**Културно-исторически ценности**” има регистрирани 2 престъпления, от тях 1 е разкрито и са установени 2 извършителя.

Г. Престъпления против личността

Регистрираните 114 престъпления от този вид са с 11 по – малко в сравнение с предходната година и съставляват 7.48% от всички регистрирани престъпления през 2023г.

През отчетния период е регистрирано 1 **убийство**, което е разкрито. През 2022 г. умишлените убийства са били 2 и същите са разкрити. От **половите престъпления** през 2023 г. са регистрирани 2 изнасилвания - от тях 1 е разкрито и 3 блудства – 1 разкрито. През 2022 са били регистрирани

5 изнасилвания - от тях 2 са разкрити и 1 съвкупление с малолетна, което е също разкрито.

Регистрирани са 58 телесни повреди срещу 66 за предходната година. Умишлените тежки телесни повреди са 2, от тях 1 е разкрита.

При престъпленията, извършени от непълнолетни, статистиката е описана в съответния раздел на доклада.

Тук следва само да се посочи, че по данни в доклада на ОДМВР – Добрич през 2023 г. от 56 непълнолетни лица са извършени 60 престъпления, докато през 2022 от 41 непълнолетни лица са извършени 44 престъпления. През годината е налице увеличение в броя на извършените от непълнолетни лица престъпления, както и в броя на непълнолетните извършители.

От 35 малолетни лица през 2023 г. са извършени 32 престъпления, през 2022 г. от 14 малолетни лица са извършили 17 престъпления. За разлика от предходната 2022г. когато се наблюдаваше намаление на престъпленията извършени от малолетни, през 2023г. се констатира значително увеличение, както в броя на малолетните извършители, така и в извършените от тях престъпления.

От 14 малолетни лица през 2022 г. са извършени 17 престъпления, през 2021 г. от 26 малолетни лица са извършили 23 престъпления, намаление има, както в броя на малолетните извършители, така и в извършените от тях престъпления.

На отчет са взети 57 лица, от които 39 за извършени престъпления и 18 за извършени противообществени прояви. Снети от отчет са 69 лица, от тях 45 поради поправяне, 23 поради навършване на пълнолетие и предаване на ОР и 1 на друго основание.

Разгледани са 76 дела по ЗБППМН, 42 от които по предложение на ИДПС при РУ, на 113 лица са наложени мерки по чл. 13 от закона. Срещу 2 родители има наложена мярка по чл. 15 от ЗБППМН.

От 217 лица преминали през годината през ИДПС - 14 лица са за опиати, 15 за бягства от дома и скитничество и 188 на други основания.

През годината обект на престъпление са 42 малолетни и непълнолетни лица. През периода е оказана полицейска закрила на 4 малолетни и 1 непълнолетно лице.

1.2. За ГПУ- Ген. Тошево и ГПУ-Каварна

През 2023г. в ГПУ Ген. Тошево са регистрирани 67 ДП, всички ДПООР. В сравнение с 2022г. - 54 ДП и за същия период през 2021г. 33 ДП – ДПООР. Общият брой разследвани досъдебни производства (ДП) за периода – 87 ДП. В сравнение с 2022г. – 67 ДП и за същия период през 2021г. – 40 ДП

Приключени ДП и изпратени в прокуратурата са общо 82 ДП, от които 61 с мнение за предаване на съд.

За 2023г. в зоната за отговорност на ГПУ-Генерал Тошево опит за незаконно преминаване на границата са направили общо 67 лица.

Опитите за незаконно преминаване на границата включват следните форми на проявление:

- единични случаи на незаконно преминаване на границата;
- организирана незаконна миграция през т.н. „зелена граница“;
- организирано или самостоятелно преминаване през ГКПП на лица укрити в товарни превозни средства.

Статистическите данни за периода 2021г.- 2023г. сочат продължаване проявяването на миграционен натиск в посока излизане от страната към държави членки на ЕС.

Граждани на Сирия, Палестина, Либия и Ливан, намиращи се в условията на вътрешни военни конфликти както и на държави с нисък икономически стандарт продължават да ги напускат, за да търсят сигурност и/или по-добър живот, като се придвижват към страните от Западна Европа.

Както България, така и Румъния, продължават да са основно транзитни страни за незаконна миграция, като същевременно значителен е и броя на чужденците, които желаят да получат разрешение за пребиваване, хуманитарен или бежански статут, с цел улесняване тяхното последващо придвижване към страни от Централна и Западна Европа.

През 2023 г. в ГПУ – Каварна е работено по общо 4 ДП, от тях 3 от предходни периоди и 1 новообразувано, спрямо 5 за 2022г.

През отчетния период на ГКПП Балчик няма установени незаконно преминали лица, няма установени незаконно преминали лица и установени каналджии, няма установени случаи на трафик на хора. Същото се отнася за отчетния период на 2022 г.

Изводи и тенденции

✓ За разлика от предходния отчетен период, когато се наблюдаваше повишение на регистрираната престъпност, през 2023г. е налице незначително намаление на същата (*със 155 по-малко*).

✓ Разкриваемостта на престъпленията, в рамките на тригодишния период, се запазва сравнително устойчива.

✓ Нивото на престъпността в областта продължава да се определя от основни криминогенни фактори, като високото ниво на безработица, концентрация на населението в големия град и обезлюдяване на малките населени места.

✓ Структурата на регистрираната престъпност за тригодишния период остава непроменена - с най-голям дял са общоопасните

престъпленията, следвани от престъпленията против собствеността, икономическите престъпления и престъпленията против личността.

2. Структура на регистрираната, разкритата и наказаната престъпност

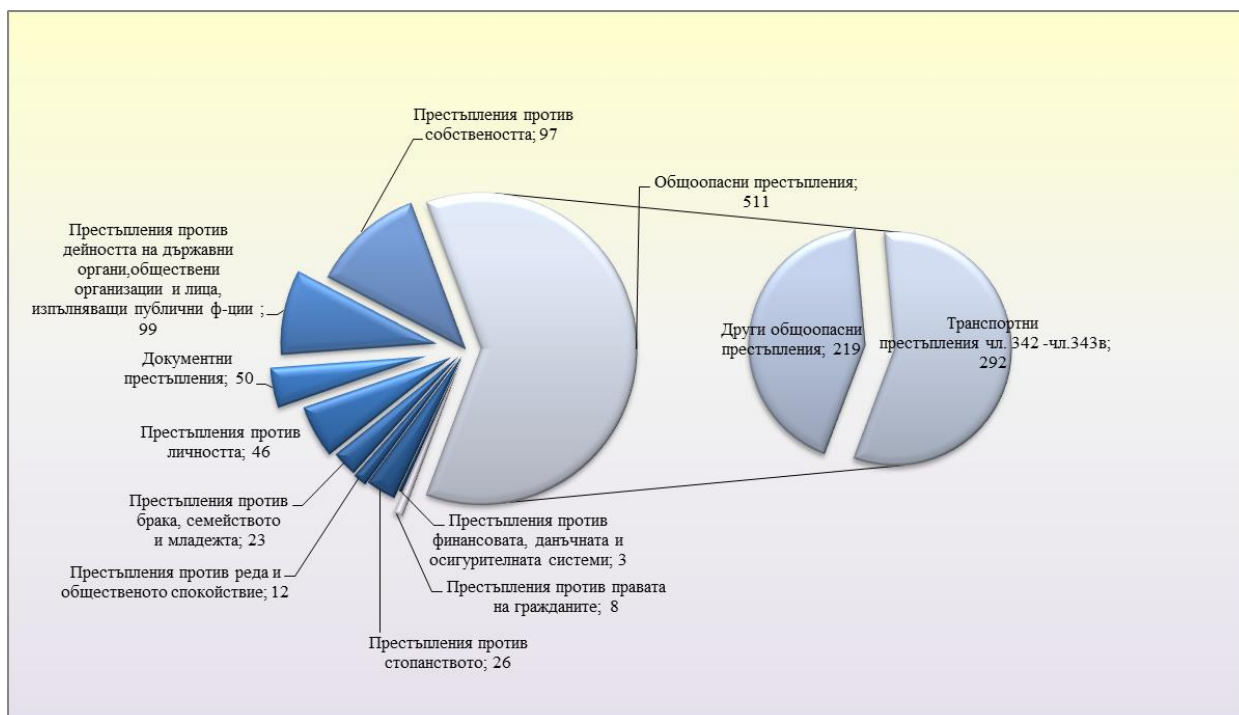
Както в предходните години, така и през този отчетен период е налице съответствие между структурата на регистрираната и на разкритата престъпност, от една страна, с тази на наказаната престъпност (т.е. на престъпленията, за които са внесени в съда прокурорски актове), от друга.

Най-разпространените в областта са **общоопасните престъпления**. Внесените в съд прокурорски актове от този вид престъпна дейност са 511, или 61.42% от общо внесените през 2023 г. прокурорски актове в съда. Значителен е броят на внесените в съда актове за престъпление по чл.343 – 343в от НК - 292 акта. Определящ фактор е обстоятелството, че в голяма част от случаите извършителите биват разкрити при или непосредствено след извършване на деянието, което дава основание за прилагане на особените правила от НПК – провеждане на бързи производства. При последните значително се скъсява времето от извършване на престъплението до предаването на съд, респ. санкционирането на извършителя, с влязъл в сила съдебен акт. Причината за това е и увеличената разкриваемост на тази категория престъпления.

Втори от разпространените в областта престъпления - тези **против собствеността**, са и на второ място по внесени в съд прокурорски актове 97 или 11.66 % от общия бой внесени през 2023г. Причините са както ниската разкриваемост на тази категория престъпления, така и обстоятелството, че има повторяемост на част от извършителите (множество деяния, при съответните законови предпоставки се квалифицират като едно продължавано престъпление по смисъла на чл. 26, ал.1 от НК).

Анализът на данните за регистрираната и разкритата престъпност дава основание и за извод, че ресурсите на органите на досъдебното производство са ангажирани най-вече по случаи, които по принцип не представляват фактическа и правна сложност, но са многобройни (*напр. престъпленията по чл.343б от НК – с 337 регистрирани случая и внесени в съда 246 ДП*).

На фигура № 2 е представена структурата на престъпността по внесените през 2023г. в съда прокурорски актове по видове престъпления от НК.

Фиг. 2. Структура на престъпността по внесените в съда прокурорски актове по видове престъпления от НК

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРИТЕ ОТ ДОБРИЧКИЯ СЪДЕБЕН РАЙОН И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ

Общо за всички прокуратури от областта

Прокурорите с месторабота в прокуратурите със седалище в област Добрич са работили общо по **4 026** преписки по следствения надзор (3 879; 3 639) и по **4 939** ДП (4 585; 4 575). Участвали са в **3 172** съдебни заседания по наказателни, административни, търговски и граждански дела (3 082; 3 281).

Прокурорите от Административните отдели в ОП – Добрич и РП – Добрич са работили по **282** преписки (311; 205). До компетентните ведомства и контролно-административни органи са изпратени **12** (7; 17) предложения за отстраняване на констатирани нарушения и предприемане на съответните мерки съобразно законовите им правомощия. По надзора за законност и защита правата на гражданите през 2023г. са подадени **5** протеста, при 11 за 2022г. и 9 през 2021г.

Причината за това намаление на протестите, с които е сезиран Административния съд в гр. Добрич, се дължи на активната дейност на прокурорите от ОП – Добрич през предходните отчетни периоди, в резултат на която се подобри нормотворческата дейност на местните органи на управление при съставяне на подзаконови нормативни актове, в следствие на което са сведени до минимум случаите на незаконосъобразни разпоредби в тези актове.

Преписки

Трайно висок е делът на решенията през годината от прокурорите преписки спрямо наблюдаваните – **97.79%** (96.75% ; 97.25%).

С образуване на ДП са решени общо **809** преписки (764; 688), а с отказ да се образува досъдебно производство са решени **2 377** преписки (2 151; 2 063), чийто голям брой потвърждава повтарящия се и в предходните годишни доклади извод, че прокуратурата е сериозно ангажирана с въпроси извън компетентността ѝ – гражданско-правни спорове, административни нарушения, битови или междуличностни проблеми.

През отчетната година прокурорите са се *самосезирали* в **3** случая (2; 2). Данните сочат, че няма съществено активизиране на прокурорите от областта за самосезиране, въпреки въведената месечна отчетност в тази насока.

По сигнали на контролни органи в прокуратурата са наблюдавани общо **38** преписки (14; 100), като образуваните по тях **17** ДП съставляват едва **0.82%** от всички новообразувани ДП. За 2023 са наблюдавани **58** досъдебни производства образувани по сигнали на НАП. По сигнал на Сметна палата има образувана 1 преписка. По сигнали на АДФИ има наблюдавани 3 преписки и 2 досъдебни производства. По сигнали на ДАНС има наблюдавана 1 преписка и 1 досъдебно производство. По материали получени от Дирекция „Вътрешна сигурност“ – МВР се наблюдават 2 преписки. По сигнали на Агенция „Митници“ наблюдаваните производства са 3.

За поредна година **няма** образувани ДП по сигнали на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и ДНСК.

Получените сигнали от НАП в по-голямата си част са уведомления до прокуратурата от публичните изпълнители за евентуално извършени престъпления от чл. 227б, ал.1 или ал.2 от НК, от длъжници на държавата, срещу които по реда на ДОПК има образувани изпълнителни дела.

Предвид констатирани през 2020 г. случаи, след възложени проверки от прокурорите по тези уведомления на НАП, че предвидената от закона давност по чл.80, ал.1 от НК е изтекла, като по този начин извършителите на деяния по чл.227б от НК, а в отделни случаи и тези за престъпления по чл.255-256 от НК, не подлежат на наказателно преследване и остават ненаказани, през 2021 г. административният ръководител на ОП – Добрич е изпратил сигнално писмо до директора на НАП – Варна, за предприемане на необходимите административни и дисциплинарни мерки.

В резултат на посоченото писмо и проведената лична среща на административния ръководител на ОП Добрич с директора на НАП Варна през 2022г. и 2023г. се наблюдава значително намаление на уведомленията от НАП.

Инстанционен контрол по преписки и досъдебни производства

Решенията от прокурорите от ОП – Добрич инстанционни преписки са **158** (187; 143). При осъществяване на инстанционен контрол са потвърдени **189** прокурорски акта и са отменени изцяло **30**.

Запазва се трайната положителна тенденция на повишаване на качеството на прокурорската работа. Обективен измерител за това са потвърдените прокурорски актове от ОП – Добрич, които съставляват **86.30%** (90.37%; 83.33%) от всички инстанционни актове.

Новообразувани дела

През 2023г. са образувани **2 080** досъдебни производства или с 52 досъдебни производства по-малко в сравнение с 2022г. (2 132; 1 738), което е функция на регистрираната по-ниска престъпност.

Относителният дял по видове разследващи органи е илюстриран на следващата графика:

Фиг. 3. Относителен дял на новообразуваните дела по видове разследващи органи

Най-голям е дялът на новообразуваните досъдебни производства, разследвани от разследващи полицаи в МВР - **98.17%** (2 042 ДП), а броят на новообразуваните ДП, разследвани от следователи са **37** – 1.78%.

От митнически инспектор през 2023г. е разследвано 1 новообразувано ДП или 0.05%.

Бързи производства

През 2023г. прокурорите са наблюдавали **552** (696; 594) бързи производства. Новообразуваните са **542** (686; 454) и съставляват **26.06%** от всички новообразувани дела. Приложението на ускорената форма на разследване, която е пряко свързана с постигане на бързина в наказателното правораздаване има положителен ефект не само във връзка със сročността, но и по отношение на генералната превенция.

В тригодишен период се констатира динамика при новообразуваните БП, намаление спрямо 2022г. - с 20.99% и увеличение спрямо 2021 г. - със 16.24%.

Решени досъдебни производства

Решенията от прокурорите от област Добрич досъдебни производства за отчетния период са **3 773** (3 410; 3 596). В тригодишен период се наблюдава запазване тенденция за увеличаване броя на решенията ДП, като превес бележат прекратените по давност ДП, които за 2023г. са 1 569 или

41.58% от решенията, съответно за предходните две години 34.13% и 41.55%.

Спрени досъдебни производства

Спрените **619** ДП намалят като брой, като спрямо предходната година се отчита понижение със **7.06%** (666; 592). Преобладава делът на спрените ДП поради неразкриване на извършителя (чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК) – **84.98%** от общия брой спрени ДП, при 86.04% през 2022г. и 80.91%,

Въпреки отчетеното на намаление на броя на спрените наказателни производства поради неразкрит извършител в тригодишния период, делът им спрямо общия брой спрени ДП не пада под 80%., но е необходимо да се има предвид, че разкриваемостта на престъпленията е законов ангажимент на компетентни органи извън системата на прокуратурата.

Прекратени досъдебни производства

Общо прекратените ДП през 2023 г. са **2 281**.

Прекратените ДП (*без тези по давност*) са **712**, а като абсолютна стойност варират през последните три години (692; 682).

Прекратените по давност ДП са **1 569** (1 164; 1 494), като това са дела, по които извършителят на престъплението не е разкрит (100%).

Внесени в съда прокурорски актове

В тригодишен период се наблюдава постепенно увеличаване на броя на внесените актове в съда - обвинителни актове, предложения за споразумения и постановления с предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Внесените в съда прокурорски актове през 2023г. са **832** (830; 806), като се наблюдава незначително увеличение с **2 акта** спрямо 2022 и с **26 акта** спрямо 2021г.

Средният брой на внесените в съда прокурорски актове на един прокурор от ОП – Добрич е **6.75** (7.43; 3.66), а в районната прокуратура е **52.93** (52.93; 52.94).

СЪДЕБНА ФАЗА

Образувани разгледани и решени дела

По внесените в съда **832** (830; 806) прокурорски акта, **267** (263; 271) са обвинителните актове, **493** (493; 440) са споразумения и **72** (74; 95) са постановления с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание (чл.78а НК).

На съд са предадени общо **877** (882; 828) лица.

От съдилищата в областта са образувани **831** (827; 812) наказателни дела и са постановени **833** (864; 836) съдебни решения.

Прокурорите са взели участие в **1 349** (1 390; 1 674) съдебни заседания по **896** (1 017; 974) наказателни дела. Участвали са в **425** (391; 402) разпоредителни заседания.

Осъдени и санкционирани лица

Трайно висок е запазен делът на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички осъдени/санкционирани лица – 99.03% (98.12%; 101.22%). Броят на лицата с влезли в сила осъдителни и санкционни съдебни решения през 2023г. са **819** (834;829), а осъдени и санкционирани лица са **827** (850;819), като се отчита спад спрямо 2022 г. с 1.79% и спад спрямо 2021 г. с 1.20%.

Върнати дела на прокурор

От внесените общо **832** (830;806) прокурорски акта през 2023 г., от съдилищата в областта са върнати **12** (9; 15).

През отчетния период се констатира ниво на този показател, чиято стойност е точно на по средата на стойностите от предходните два периода, като относителния дял на върнатите от съда дела, спрямо внесените актове се запазва сравнително нисък – **1.44%** (1.08%; 1.86%).

Анализ на причините за връщане на дела на прокурора е направен в съответния раздел от доклада.

Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт

За последните три години налице е трайно нисък процента на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, като делът им спрямо осъдени и санкционирани с в.с. съдебен акт е под 1%. През 2023 г. делът им е **0.73%** от осъдените лица с влязъл в сила акт, през 2022г. е бил **0.84%**, а през 2021г. – 0.24%. В абсолютни стойности броя на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт за 2023г. е **6** (7; 2).

Анализ на причините за постановяване на влезли в сила оправдателни присъди е направен в съответния раздел от доклада.

Привеждане в изпълнение на присъдите

Съдът е изпратил на прокуратурите от областта за изпълнение **443** присъди. Реално приведените в изпълнение (получени потвърждения за начало на изпълнението по привеждане на присъдата) са **457**. Данните за предходните две години са: за 2022г. – 493 получени и 504 реално приведени и за 2021г. – 502 получени и 480 реално приведени присъди.

Въз основа и на данните за двете години, предхождащи настоящия отчетен период, може да се направи извод, че ежегодно в изпълнение се привеждат над 99% от присъдите, изпратени от съдилищата и е налице добро взаимодействие между прокуратурата и органите по изпълнение на наказанията.

Дела, образувани за престъпления от особен обществен интерес (ДООИ) – дела за корупция; ОПГ; престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС; изпиране на пари; данъчни и други финансови престъпления; незаконен трафик на хора и наркотици, подробно разгледани и анализирани в Раздел втори, т. III от доклада. Статистически данни за образуването, движението и резултатите по делата от особен обществен интерес се съдържат в тематичните таблици.

През 2023г. спрямо предходните две години, е налице увеличение на наблюдаваните ДООИ – **695** (647; 602). За тази категория се наблюдава увеличение на наблюдаваните ДП със **7.42%** спрямо 2022 г. и с **15.45%** спрямо 2021 г.

При внесените в съд прокурорски актове се наблюдава значително увеличение - **199** (119; 123), и съответно увеличение на броя на предадените на съд лица – **203** (120; 125).

Броят на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт също е увеличен – **169** (106; 113). Спрямо всички лица с постановен влязъл в сила съдебен акт, те съставляват **20.63%** (12.71%; 13.63%), т.е. през 2023г. е налице увеличение и по този показател.

Най-голям е броят на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт за престъпления, свързани с наркотични вещества – **157**, следвани от такива за престъпления, свързани с изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти – **5**, за данъчни престъпления – **4** и за корупционни престъпления – **3**. Подробни данни за образуването, движението и резултатите по делата от особен обществен интерес се съдържат в съответния раздел от доклада.

Международно правно сътрудничество

През 2023г. прокурорите от областта са изпратили **12** (9; 12) молби за правна помощ, издали са **1** (3; 3) Европейска заповед за арест (ЕЗА) и **58** (61; 15) Европейски заповеди за разследване (ЕЗР). Получили са за изпълнение от други държави **26** (12; 14) молби за правна помощ, **6** (6; 3) ЕЗА и **18** ЕЗР (18;9).

За поредна трета година няма постановени откази за прилагане на субсидиарна компетентност. Няма образувани паралелни наказателни производства. Задържани са **7** (4; 7) лица по издадени и получени ЕЗА.

Прокурорите от ОП – Добрич са участвали в **168** (73; 56) съдебни заседания по международно правно сътрудничество (НПК и ЗЕЕЗА). За първа година във връзка с измененията през 2023г. на ЗЕЕЗА за РП – Добрич се отчитат 3 съдебни заседания по НПК и ЗЕЕЗА.

Следва да се отбележи, че прокурорите от областта продължават да използват възможностите на международното сътрудничество за приключване на делата, и най - вече с издаване на Европейска заповед за разследване и издаване на Европейска заповед за арест при изпълнението на наказанията, наложени с влезлите в сила присъди.

Отговорност на прокуратурата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ)

През отчетната година броят на лицата, осъдили прокуратурата по ЗОДОВ, е **2** (1;0). По образуваните на основание чл. 2 от ЗОДОВ производства и двете осъдителни решения са влезли в сила. Докато през – 2022г. е имало 1 влязло в сила осъдително решение, а през 2021г. е нямало. Общият размер на присъдените обезщетения по ЗОДОВ срещу

Прокуратурата по влезлите в сила съдебни решения за 2023г. е 7 800 лв., за 2022г. от 30 000 лв., а през 2021г. няма.

В тригодишния период се наблюдава тенденция на увеличение, на броя на лицата осъдили прокуратурата, а общият размер на присъдените обезщетения не надвишава 30 хил. лв.

ОСНОВНИ ТЕНДЕНЦИИ И ИЗВОДИ

Динамика на престъпността:

✓ Намалява регистрираната престъпност, отчетена по данните, предоставени от ОД на МВР – Добрич;

✓ За поредна година ОД на МВР – Добрич отчита увеличение на разкриваемостта на престъпленията;

✓ Запазва се структурата на регистрираната престъпност, като с най-висок дял са общоопасните престъпленията, следвани от престъпленията против собствеността, икономическите престъпления и престъпленията против личността.

Ефективност на прокурорската работа по преписки и дела:

✓ Броят на преписките, по които са работили прокурорите през 2023 г. се увеличава значително, съответно с 3.89% спрямо 2022 г. и с 10.64% спрямо 2021 г.;

✓ Трайно висок се запазва делът на решените преписки спрямо наблюдаваните – 97.79% (96.75%; 97.25%);

✓ В тригодишния период броят на наблюдаваните ДП нараства, което се дължи на по-големият брой ДП прекратени по давност, докато броят на новообразуваните в тригодишния период е непостоянен през 2022 г. бе отчетена тенденция на увеличаване, а за 2023г. броят им е по-малък, което е функция по-ниската регистрирана престъпност.

✓ В тригодишен период се наблюдава динамика в броя на новообразуваните ДП. През 2023г. са образувани 2 080 досъдебни производства или с 52 досъдебни производства по-малко в сравнение с 2022г. (2 132; 1 738), което е функция на регистрираната по-ниска престъпност;

✓ Увеличава се броят на прекратените ДП по давност, но се очертава тенденция по намаляване на прекратени ДП на това основание срещу лица привлечени като обвиняеми. През 2023г. няма такива дела, докато през 2022 са били 2, а през 2021г. – 12 ДП;

Ефикасност и срочност на разследванията:

✓ Трайно висок се запазва делът на приключените разследвания по досъдебни производства в законоустановения срок – 65.07% (64.72%; 67.35%);

✓ Запазва се положителната тенденция на незначителен дял на върнатите от съда досъдебни производства спрямо внесените в съда прокурорски актове – **1.44%** (1.08%; 1.86%).

Резултати от наказателно-съдебния надзор и изпълнението на наказанията:

✓ В тригодишния период се утвърждава тенденция по увеличение на броят на внесените в съда прокурорски актове;

✓ Запазва се високият относителен дял на осъдените и санкционирани лица спрямо всички лица с влязъл в сила осъдителен съдебен акт, което е показател за доброто качество на разследването и на прокурорската дейност по обосноваване на актовете и обвиненията пред съда;

✓ Запазва се ниският брой на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, спрямо всички лица влязъл в сила съдебен акт;

✓ Висок е дялът на приведените в изпълнение от прокурор влезли в сила осъдителни съдебни актове, спрямо получените от съда – 103.16%. Реално изпълнените присъди (от органите по изпълнение), изпратени от прокурор, са над 90%. Този показател, сочи на висока ефективност на упражнявания надзор за законност по отношение изпълнението на наказанията, за които е компетентна прокуратурата (доживотен затвор, лишаване от свобода, пробация и лишаване от права);

✓ Очертава се тенденция по намаляване броят на влезлите в сила осъдителни решения срещу прокуратурата по ЗОДОВ, както и броят на лицата, на които е присъдено обезщетение по ЗОДОВ.

За делата от особен обществен интерес:

✓ През разглеждания 3 годишен период се наблюдава увеличение на наблюдаваните ДП, на внесените в съда прокурорски актове, броят на предадените на съд и осъдени с влязъл в сила съдебен акт лица по ДП от тази категория;

✓ Относителният дял на решенията от прокурор дела от особен обществен интерес спрямо наблюдаваните се запазва над 50%, като през 2023г. се наблюдава увеличение – за 2023 е 66.47% (51.16%;51.16%);

✓ Почти постоянен и много нисък е относителният дял и абсолютният брой на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт по делата от тази категория, спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт.

2. НЕОБХОДИМИ МЕРКИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ

Следва да се има предвид, че резултати в нашата работа са постигнати в условията на усложнена криминогенна обстановка, въпреки че според доклада на ОДМВР Добрич за 2023г. е налице намаляване на извършените престъпления с 9.23 % спрямо 2022г. Усложняването на криминогенната обстановка не се свързва само с увеличаване броя на извършените престъпления, а и от тяхната структура или обществената опасност на тези деяния, от характеристиката на извършителите на престъпления и пр. Докато броя на някои престъпления е намалял през

2023г., то други – с голям обществен резонанс, са се увеличили. Напр. престъпленията, свързани с домашното насилие.

Основните проблеми в противодействието на престъпността и през отчетния период са били свързани отново с формализма, който се изисква от наказателно-процесуалните правила, заложи в НПК, включително и въпреки направените в последните години законодателни промени, част от които се оказаха не дотам удачни и породиха допълнителни проблеми в правоприлагането, както и с оглед не особено добрата щатна обезпеченост и квалификация на разследващите полицаи.

При сегашните условия и ресурси, прокуратурите в страната, в това число и прокуратурите в Добричкия съдебен район, продължават да правят всичко необходимо за по-нататъшно подобряване на своята работата в противодействието на престъпността, използвайки вътрешно-организационни мерки за контрол и най-вече чрез подобряване ефективността в работа на всеки прокурор и разследващ орган.

Обективността изисква да се подчертае, че на етапа на съвременното развитие самостоятелните усилия на Прокуратурата не могат да доведат до резултатите, които очакват от нея обществото и европейските ни партньори. Наложително е обединяване усилията на всички държавни структури, със законови средства и способности да се създаде нетърпимост към всяко престъпление, извършено от което и да е лице, т.е. законът да се прилага еднакво спрямо всички лица, независимо от техния статус. Повишаването на активността и отговорността на контролните органи в държавата би освободила ресурс в прокуратурата за работа по тежката престъпност, а не да бъде ангажиран такъв за решаване на въпроси извън нейната компетентност. В този смисъл прокуратурата следва да бъде разтоварена от несвойствените ѝ задачи, наложени от обществено икономическото развитие на държавата и обществото.

Разбирането от страна на законодателната власт на актуалните проблеми по правоприлагането и волята за адекватна промяна на действащи норми или приемане на нови, способстващи повишаване резултатността в борбата срещу престъпността и постигане на генерална превенция, ще помогне на прокуратурата да осъществява по-пълноценно своите правомощия и задължения.

Широко прокламираното желание на някои политически кръгове за реформа в съдебната система и в частност в прокуратурата, не се свежда единствено до извършената смяна на главния прокурор и/или до ограничаване на неговите правомощия. Тази тяхна фикс-идея явно им пречи да видят и решат истинските проблеми, които негативно се отразяват на обществените отношения и на отношенията между обществото, икономическите субекти и държавата.

За осигуряване на условия за по-висока ефективност на дейността на прокуратурата и разследващите органи, особено по отношение на

корупционните престъпления на всички равнища, е необходимо предприемане на конкретни действени мерки, в голямата си част зависещи от законодателния орган. В най - общи линии, тези мерки, които години наред се споменават в годишните доклади на ОП - Добрич, но се налага отново да посочим, са следните:

• **Необходимост от съвременна концепция за наказателното правоприлагане:** Само посредством създаването на изцяло нови НК и НПК и актуализация на други свързани с тях закони, съответстващи на динамиката и структурата на престъпността, би могло да се осигури адекватна защита правата на гражданите и правовия ред. Крайно време е отлежаващите години наред проекти за нови НК и НПК в Народното събрание да бъдат внесени за обсъждане. Законът не трябва да гарантира само еднаквото му прилагане спрямо всички граждани, а и гаранции, че всяко едно лице ще понесе дължимата наказателна отговорност.

• **По-нататъшно укрепване на административния капацитет на разследващите полицаи,** повишаване професионалната им подготовка и квалификация, особено по дела за тежки престъпления.

• **Адекватно материално - техническо осигуряване и кадрово обезпечаване** не само на прокуратурата, но и на разследващите органи, съответстващо на поставените задачи и очакванията към тях.

• **Осъвременяване на използваните информационни технологии** и активизиране реализацията на **ЕИСПП /Единна информационна система за противодействие на престъпността/,** което е невъзможно само с вътрешно ведомствения ресурс. Изисква се държавна воля, сериозно финансово осигуряване и усилията на всички правоприлагачи, правораздавателни и други органи, чиито ведомствени системи, по силата на ЗСВ, следва да подават данни към единната система. В тази насока следва да се отбележи, че и в момента няма създадена защитена интернет – връзка между ОДМВР – Добрич и прокуратурите от област Добрич. Нямаме такава връзка и с двете ГПУ, които са с райони на действие в областта.

Основните проблеми в дейността на прокуратурата и предложенията за тяхното преодоляване, които бяха посочени и в отчетните доклади на ОП - Добрич за предходните години и на които за пореден път обръщаме внимание, са следните:

➤ **Способите за доказване и доказателствените средства** следва да придобият такава правна регламентация, която да спомага за по-ефективно разкриване на престъпленията и установяване на обективната истина по делата. На първо място следва да бъде общественият интерес, с допустимото в европейската и международна практика ограничаване правата на обвиняемите и подсъдимите и деформализиране на предварителното производство.

➤ **Осигуряване на ефикасен механизъм за установяване на адрес, издирване и призоваване,** спомагащ за подобряване бързината на

наказателното производство. Все още, например, не се приема за редовно призоваване това, което е извършено само чрез електронна поща.

➤ Както и през изминалите отчетни периоди, един от основните приоритети в работата на органите на ДП и през 2024 г. следва да бъде провеждането на ускорена форма на разследване – бързо производство, винаги, когато са налице законовите предпоставки за това, но следва да се създаде организация същите и да приключват като такива, без да се налага преобразуването им за разследване по общия ред. За целта е необходимо да бъде мобилизиран наличният ресурс както на прокуратурата, а така също и на разследващите органи, включително и на ръководните органи в МВР, предвид все още наличното забавяне изготвянето на експертизи от съответните БНТЛ при ОД на МВР и химически лаборатории при ВМА.

➤ Други основни приоритети следва да бъдат и ДП срещу извършителите, по отношение на които са налице други неприключили с влязъл в сила съдебен акт наказателни производства, както и по качествено и бързо разследване на корупционните престъпления, включително и на тези, фигуриращи в регистъра за сročността, с оглед намаляване на относителния им брой.

➤ **Преодоляване на досегашната практика да се криминализират административни нарушения, поради неспособност на административно-контролната система да работи ефективно.** Касае се за леки престъпления, за които се предвиждат ниски наказания, в по-голямата си част пробация, глоби или освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. По-ефективно и икономически изгодно е тези административни наказания да се налагат от съответните административни органи, като се предвидят ефективни мерки за подобряване събираемостта на глобите, вместо да се ангажира капацитета на разследващи органи, прокуратура и съд за постигане на същия резултат. Неплащането на глобите в определен срок, трябва да се обвърже като санкция с полагането на труд в полза на обществото или лишаване от свобода за кратък период, съответстващ на неизпълнената в срок санкция.

Едни и същи деяния са квалифицирани и като административни нарушения и като престъпления, но няма ясен критерий за разграничаването им, като обществената опасност винаги се явява субективен критерий било на наказващия орган, било на съответния магистрат. В този смисъл такива деяния следва да бъдат ясно разграничени и да бъдат декриминализирани – управление на МПС без регистрационни номера, държане на акцизни стоки без бандерол и пр.

За преодоляване на проблемните области и за повишаване на ефективността в противодействието с престъпността са необходими още законодателни промени, свързани с премахване на излишния формализъм в наказателния процес, с разграничаването в материалния наказателен

закон на деянията според степента им на обществена опасност на простъпки и престъпления, като за първите да не се налага задвижването в пълния ѝ обем на тромата към момента наказателно-репресивна система, с по-активното ангажиране на десетките контролни органи в превантивната им дейност и санкционирането на нарушителите за извършените от тях нарушения.

За съжаление последните, а и в някои случаи и предвиждащи се промени в НК сочат на обратна такава тенденция, а именно за криминализиране на административни нарушения само поради невъзможност на административно-наказващите органи да се справят с тези нарушения. За поредна година би могло да се даде за пример разпоредбата на чл.345,ал.2 от НК.

Същевременно, тепърва предстои да се анализират резултатите и направят съответните изводи и дадат оценки/ положителни и/или отрицателни/ на извършените структурни промени в органите на съдебната власт, и в частност свързаните със закриването на специализираните съдебни органи през 2022г., както и извършените в края на 2023г. промени в Конституцията, касаещи Съдебната власт и в частност Прокуратурата.

РАЗДЕЛ II

ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ДОБРИЧ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА 2023 ГОДИНА

I. ДОСЪДЕБНА ФАЗА

1. ПРЕПИСКИ

През отчетната 2023г. прокурорите от ОП – Добрич и РП – Добрич с четирите ТО към нея са работили общо по **4 026** преписки по следствения надзор, от които **3 701** новообразувани. Абсолютните стойности на наблюдаваните, новообразуваните и решените преписки от прокурорите, поотделно за 2023г., 2022г. и 2021г., както и относителният дял на общо решените преписки е представен в таблица №1:

Табл.1

Показатели за ОП и РП	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Наблюдавани преписки	3639	3879	4026
Новообразувани преписки	3332	3405	3701
Решени преписки	3539	3753	3937
Решени инстанционни преписки	143	187	158
Съотношение на общо решени към наблюдавани преписки	97.25%	96.75%	97.79%

Представените данни налагат няколко основни извода по отношение работата по преписки по следствения надзор:

Представените данни налагат няколко основни извода по отношение работата по преписки по следствения надзор:

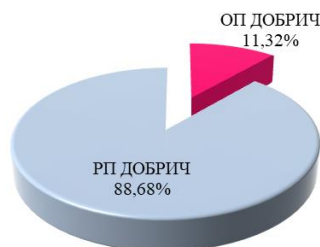
Броят на наблюдаваните преписки е **увеличен с 147 бр., което съставлява с 3.79%** увеличение спрямо 2022 г. и с 10.63% спрямо 2021 г.

Налице е тенденция за намаляване на относителния дял на решените спрямо наблюдаваните преписки, за последните три години.

Спрямо 2022г. е налице намаление на броя, на инстанционните преписки – **158** (187; 143). Но като показател за добрата работата на прокурорите от РП – Добрич може да се отбележи фактът, че броят на потвърдените актове е 189 (169;150).

Разпределението на новообразуваните преписки през 2023г. по прокуратури е представено на Фиг. № 4:

Разпределение на новообразуваните преписки през 2023г.

Фиг.4 Териториално разпределение на новообразувани преписки през 2023г.

Видове решения по преписките. Срочност.

През отчетния период решени с *постановление за отказ от образуване на досъдебно производство* са **2 377** (2 151; 2 063) преписки. Увеличението на отказите спрямо 2022 г. е **10.51%** и увеличение с **15.22%** спрямо 2021 г. Данните сочат, че повече от половината от наблюдаваните преписки в Добрички съдебен район през 2023 г., както и през 2022 г., завършват с отказ от образуване на досъдебно производство (за ОП – Добрич – 12.37%, за РП – Добрич – 65.67%). Не е малък дялът на преписките, приключващи с постановление за отказ да се образува досъдебно производство, които се отнасят до частноправни спорове и административни проблеми, чието решаване е извън правомощията на прокуратурата.

С *постановление за образуване на ДП от прокурор* са решени **809** (764; 688), като дялът им спрямо общия брой решени преписки е 20.55% (20.36%; 19.44%). Налице е тенденция за увеличение на броя на преписките, завършващи с образуване на досъдебни производства.

Налице е запазване срочността на произнасяне от прокурорите. В *едномесечен срок* те са решили **100%** от преписките, при 100% за 2022 г. и за 2021 г.

Преписки, решени с възлагане/лично извършване на проверка от прокурора.

Общият брой преписки с възложена от прокурор проверка на друг орган е **1 120** (1 340; 1 171).

От тях решени с образуване на ДП са **257** преписки (183; 173). С отказ от образуване на ДП са решени 628 преписки (593 ; 681).

Приключилите в законовия срок проверки са **987** (460; 892), а извън него – 8 (3;43) .

Общият брой преписки с лична проверка от прокурор е **9** (11; 11), като всички са приключили в законовия срок. Осем от личните проверки са решени с отказ от образуване, а 1 с образуване на ДП.

Прокурорите са решили в едномесечен срок общо **3 937** преписки, като по възложени проверки са **1 248** (1 289; 1 186).

1.1. Инстанционни преписки

Решените инстанционни преписки са **158** (187; 143), като спрямо предходна година е налице намаление с 15.51% и увеличение спрямо 2021 с 10.49%.

Броят на потвърдените актове е **189** (169; 150). Потвърдените актове са 86.3% (90.37%; 83.91%) от всички постановени актове по инстанционни преписки.

Отменените актове при инстанционен и служебен контрол – **30** (31; 30), което е 13.7% (16.58%; 20.97%) от всички постановени актове по инстанционни преписки. Като най-често срещано основание за отмяна на атакуваните постановления на прокурорите от районните прокуратури продължава да е произнасянето при непълнота на проверката, водещо до неизяснена фактическа обстановка, както и правна необоснованост на прокурорския акт. Причини за това най-често са липсата на снети обяснения от лица, имащи отношение към предмета на проверката, или неизискване на относима писмена или друга информация от съответните органи и институции. В отменените актове се включва и броят на неуважените самоотводи на прокурорите от районните прокуратури.

1.2. Преписки и наказателни производства, образувани след самосезиране и по сигнали на контролните органи и материали на ДАНС. Постановени присъди.

През 2023г. прокурорите в региона са образували и наблюдавали 3 преписки след самосезиране, като през 2022 г. и 2021г. е имало по 2 такива преписки. През отчетната година няма образувани ДП по тези преписки, както и през предходните две години. Налице е тенденция за запазване броя на преписките, образувани в прокуратурите след самосезиране. През периода в РП – Добрич е наблюдавано 1 ДП, образувано по преписка от самосезиране, същото е решено с внесен в съда акт.

По сигнали, получени от контролни органи, през 2023г. са били наблюдавани **38** (14;100) преписки. По тези преписки през годината са били образувани **17** ДП (5;34). Следва да отчетем увеличение на

образуваните преписки по сигнали на контролните органи с **24** спрямо 2022 г. и намаление с 62 спрямо 2021 г.

Основен дял в тези преписки е на постъпилите в прокуратурата сигнали от ТД на НАП.

По видове контролни органи, преписките и ДП се разпределят, както следва:

- По сигнал от Сметна палата през 2023г. има образувана **1** преписка, докато през предходните две години не са постъпвали сигнали от Сметната палата в прокуратурата.

- По сигнали от Националната агенция за приходите /НАП/ са били наблюдавани **34** (13;95) преписки, от които са били образувани **16** (5;32) ДП. Наблюдаваните ДП са 58, като в съда са внесени 5 прокурорски акта, а 3 лица са с в.с. съдебен акт.

Тенденцията за намаляване на постъпилите сигнали от НАП се дължи на предприетите мерки от административния ръководител на ОП – Добрич през 2021 г. с изпращане на сигнално писмо до директора на НАП – Варна. Писмото е изпратено във връзка с констатирани през 2020г. случаи след възложени проверки от прокурорите по уведомления на НАП, че предвидената от закона давност по чл.80, ал.1 от НК е изтекла, като по този начин извършителите на деяния по чл.227б от НК, а в отделни случаи и тези за престъпления по чл.255-256 от НК, не подлежат на наказателно преследване и остават ненаказани.

- По сигнали от Агенция „Държавна финансова инспекция“ /АДФИ/ са били образувани 3 (1; 5) преписки;

- От Дирекция „Национален строителен контрол“ /ДНСК/: За тригодишният период 2023 г., 2022 г. и 2021г. няма образувани преписки по сигнали подадени от този контролен орган;

- От Агенция „Приватизация и следприватизационен контрол“ – през последните няколко години няма получавани сигнали;

- По сигнали от Агенция „Митници“: През 2023 г., както и през 2022 г. и 2021 г., няма получени сигнали, наблюдавани са 3 досъдебни производства, внесени в съда 2 прокурорски акта и е налице 1 осъдено лице с в.с. съден акт;

- По сигнали от Държавна агенция „Национална сигурност“: През 2023 г. е била образувана 1 (1;4) преписка. наблюдавано е 1 ДП;

- По сигнали от Дирекция „Вътрешна сигурност“ - МВР през 2023 г. е имало 2 (1; 3) преписки.

От горното е видно, че за поредна година намалява броя на преписките, образувани по сигнали на контролните органи и извода, който може да се направи е, че с изключение на НАП, държавните контролни органи със седалище в област Добрич, представляващи особени юрисдикции, т.е. тези, които могат да налагат административни наказания, не осъществяват ефективно контролната си дейност. Поради липса на

такава дейност те и не сезират прокуратурата, защото бездействието и липсата на ефективен контрол, съответно не водят и до констатиране на данни за извършено престъпление.

1.3. Преписки и ДП, образувани за полицейско насилие от служители на МВР. Решения на прокурора и съда по тях. Обвиняеми и осъдени лица.

В тригодишен период прокуратурите от област Добрич не се отчитат преписки от тази категория.

1.4. Преписки и ДП, образувани за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража. Решения на прокурора и съда по тях. Обвиняеми и осъдени лица.

През 2023г. няма образувани преписки за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража, през 2022г. е новообразувана 1 преписка в РП – Добрич за евентуално извършено престъпления по чл.131, ал.1, т.2 от НК, приключила с отказ от образуване. През 2021 г. е нямало образувани преписки и ДП от тази категория.

1.5. Преписки и ДП, образувани за престъпления, съставляващи (свързани с) домашно насилие. Решения на прокурора и съда по тях.

През 2023 г. в Добрички съдебен район са били наблюдавани общо **50** (23; 9) досъдебни производства – 2 бр. в ОП – Добрич и 48 бр. в РП – Добрич. От тях, **36** са били новообразувани през 2023г., а 14 са останали от предходен период.

От общо наблюдавани досъдебни производства по видове престъпления са както следва:

- по чл.116, ал.1, т.6а – **1** ДП;
- по чл. 131, ал. 1 т. 5а - **14** (2022г. - 6) ДП;
- по чл.142а, ал.4 – **1** (2022г.-1) ДП;
- по чл.144, ал.3 - **15** (2022г.- 7) ДП;
- по чл.296, ал.1, пр.2 - **11** (2022г.- 7) ДП;
- по чл. 296, ал. 4 вр. ал. 1, пр. - **4** (2022г.-1);
- по други текстове - **4** ДП.

От общо решените досъдебни производства образувани за престъпления, свързани с домашно насилие, в един случай прокурорите са постановили спиране, а общо **14** от делата са били прекратени.

През периода са повдигнати обвинения на **11** (2022г.-7) лица.

В съда са внесени **12** (2022г. -7) прокурорски акта срещу **12** (2022г. - 7) лица.

Осъдените с в.с. съдебен акт са 11 лица, срещу 5 за 2022г.

За сравнение, през 2021 – в прокуратурата са били наблюдавани общо **9** досъдебни производства - **1** дело е било водено за престъпление по чл.144, ал.3 вр. с ал.1 НК, **2** за престъпления по чл.296, ал.1 от НК, **4**

досъдебни производства по чл. 131, ал. 1 т. 5а НК, 1 по чл.142а, ал.4 НК и 1 – по чл. 116 ал. 1 т. 6 и т. 6а вр. чл. 115 от НК. През 2020 г. в прокуратурата са били наблюдавани общо 11 досъдебни производства - 7 дела са били водени за престъпления по чл.144, ал.3 вр. с ал.1 НК, 3 за престъпления по чл.296, ал.1 от НК, 1 досъдебно производство по чл. 131, ал. 1 т. 5а НК. През 2019 г., в прокуратурата са били наблюдавани общо 34 досъдебни производства. От общо наблюдавани досъдебни производства по видове престъпления - 29 дела са били водени за престъпления по чл.144, ал.3 вр. с ал.1 НК, а 5 за престъпления по чл.296, ал.1 от НК.

През периода прокурорите са наблюдавали общо **89** (2022г-38), от които 44 новообразувани. Общо решения по преписки са 41, от които 2 предварителни проверки не са приключили и преписките са останали нерешени.

Постановените откази за образуване на досъдебно производство от прокурорите в РП – Добрич през 2023 г. са 37 броя, в сравнение с 2022 г., когато са постановени общо 34 .

През 2023г. пострадалите лица от извършени престъпления по новообразуваните досъдебни производства са общо **43**. По едно от делата пострадало е малолетно лице, по едно е непълнолетно лице. От общия брой пострадали по досъдебни производства образувани за престъпления, свързани с домашно насилие 8 са мъже и 35 са жени. Най-голям е броят на пострадалите от престъпление по чл.296 НК, свързани с неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие – 13. Общо 12 са пострадали от престъпление по чл.144 ал.3 НК, а две са жертвите от престъпление по чл.142а, ал.4 НК. Пострадалите от други престъпления, съставляващи домашно насилие са общо 5, като делата са водени за престъпление по чл.129 НК, по чл.142а НК и чл.116 от НК.

При анализ на дейността по преписките и досъдебните производства по случаи на осъществено домашно насилие, следва да се отчете, че не се споделят трудности от наблюдаващите прокурори и не са констатирани необосновани забавяния.

Към настоящия момент не са констатирани допуснати слабости при проверката, необосновани забавяния при разследването, като е създадено много добро взаимодействие с районните управления при ОД на МВР - Добрич.

1.6. Преписки и ДП, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза. Решения на прокурора и съда по тях.

През 2023 г. в Добрички съдебен район няма образувани и наблюдавани преписки от тази категория. През 2022г. е имало наблюдавани 2 преписки от тази категория - една нова преписка, образувана през 2022г. и една останала нерешена от предходен период. И

по двете преписки наблюдаващите прокурори са образували досъдебни производства по чл. 164, ал. 2 НК. Едното досъдебно е било спряно, а другото е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т.1, вр. чл. 24, ал. 1 т. 1 от НПК.

2. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

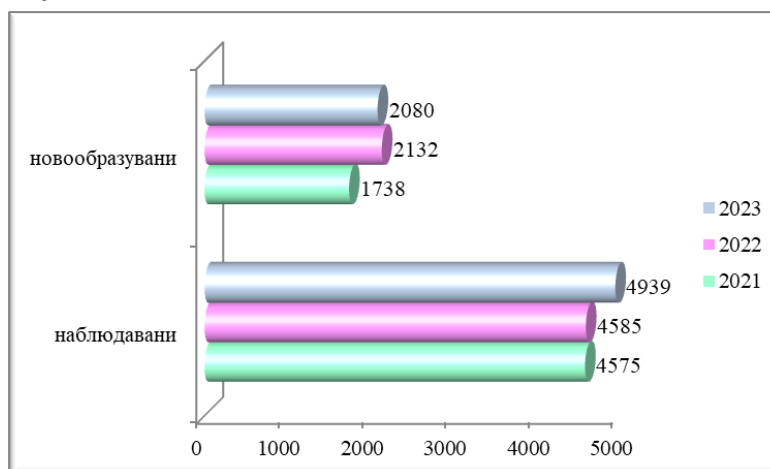
2.1. Обобщени данни по видове досъдебни производства и съобразно систематиката на НК, вкл. по отношение на пострадалите лица и на ощетените юридически лица от престъпления.

През 2023г. прокурорите от Добричкия съдебен район са наблюдавали общо **4 939** (4 585; 4 575) ДП, включващи БП, тези, провеждани по общия ред, вкл. прекратените по давност.

Спрямо 2022 г. е налице увеличение на наблюдаваните ДП със **7.17%**, а спрямо 2021 г. увеличението е със **7.37%**.

Наблюдаваните производства, *без прекратените по давност*, през 2023г. са **3 370** (3 421; 3 081), като намалението спрямо 2022г. е с 1.49% и увеличение спрямо 2021г. с 8.58% .

Новообразуваните ДП през 2023 г. са **2 080** ДП (2 132; 1 738). През 2023 г. е налице намаление спрямо 2022г. с 2.44% и увеличение с 342 ДП – 16.40% спрямо 2021г.

Фиг. 5 ДП на производство

Разпределението на новообразуваните ДП по прокуратури в Добрички съдебен район е представено на фиг. 6:

Фиг. 6 Разпределение на новообразуваните ДП по прокуратури

2.1.1. Бързи производства (БП)

През 2023 г. в областта са били наблюдавани **552** (696; 594) БП, от които новообразувани са **542** (686; 454).

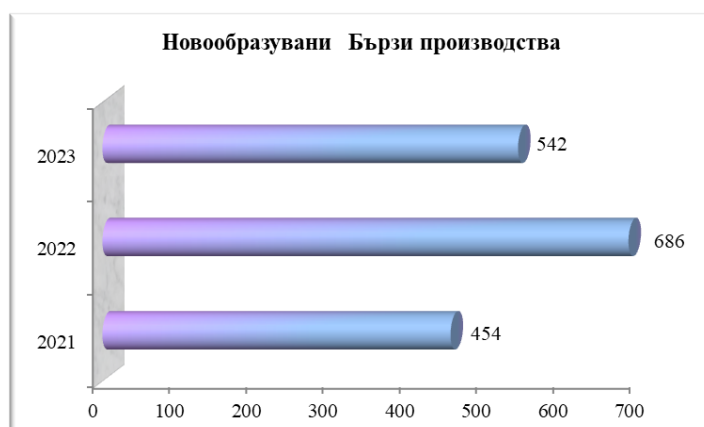
Намалението на наблюдаваните БП спрямо 2022 г. е със 144 БП – 20.69% , а спрямо 2021г. с 42 БП – 7.07%.

Намалението на новообразуваните спрямо 2022г. е със 144 - **20.99%**, а спрямо 2021г. увеличение с 88 - 16.24% .

През 2023 г. по **301** (378; 265) БП, прокурорът е разпоредил разследването да продължи по общия ред поради фактическа и правна сложност. Продължилите по общия ред производства са 54.53%, като през 2022г. тези БП са били 55.10%, а през 2021г. – 44.61%, което сочи на извода, че делът на преобразуваните БП не се променя съществено. Едни от основните причини за преобразуването на БП, е бавенето на химическите експертизи за изследване на алкохол в кръвта в лабораторията към МБАЛ „Св. Анна – Варна“ АД – гр. Варна и липсата на такава на територията на Област Добрич, както и бавенето на физико-химическите експертизи за определяне вида на наркотичното вещество и определяне на процентното съдържание на активния компонент съдържащ се в изследваното вещество, които се извършват в БНТЛ при ОД МВР гр.Варна и НИК гр.София. За тези проблеми сме обръщали внимание и в предходни годишни доклади.

Дадената със ЗИДНПК (ДВ, бр. 63/2017 г.) възможност, прокурорът да разпореди образуване на БП при предпоставките по чл. 356, ал. 2 НПК, не е използвана през 2023г., като през 2022г. е имало 2 такива БП, при 7 през 2021г.

Броят на новообразуваните БП е представено в следващата графика /фиг. 7/:

Фиг.7 Новообразувани Бързи производства през последните 3 години.

2.1.2. Досъдебни производства, разследвани по общия ред (ДПОР), по видове разследващи органи

През отчетния период наблюдаваните производства, водени по общия ред (вкл. преобразуваните БП), са били **3 119** (3 103; 2 752).

Налице е увеличение на наблюдаваните ДП спрямо 2022г. с 16, което съставлява 0.52% и с 367 ДП спрямо 2021г. което съставлява 13.34%.

През 2023 г. новообразуваните ДПОР са **1 538** (1 446; 1 284), като увеличението спрямо 2022 г. е с 92 ДП – 6.36%, а спрямо 2021 г. с 254 ДП – 19.78%.

Разследващите полицаи са основният разследващ орган на досъдебни производства.

Делата, по които те са работили, през 2023 г. са **2 965** ДП, което съставлява **95.06%** от общия брой разследвани ДП по общия ред (ДПОР) без тези по давност, а новообразуваните **1 500** ДПОР от разследващи полицаи е **97.53%** от общо новообразуваните ДПОР. Този дял е в съответствие с широкия обхват на престъпленията, чието разследване законодателят им е възложил.

Делата на *разследващите митнически инспектори* – през 2023г. има наблюдавани 3 досъдебни производства от тази категория, през 2022 са били 2 досъдебни производства, а през 2021 е нямало наблюдавани досъдебни производства от тази категория.

През 2023 г. няма разследваните от *прокурор* дела, което е обяснимо с обстоятелството, че основното правомощие на прокурора е по ръководство и надзор върху разследването, а не самото му провеждане.

2.1.3. Досъдебни производства, разследвани от следователи.

Общо разследвани от следовател през 2023 г. са били 151 (162; 145) ДП, от които 27 възложени по реда на чл.194, ал.1, т.4 от НПК. Спрямо предходната 2022 г. броя на разследваните ДП от следователи е намалял с 6.79%, а спрямо 2021г. се наблюдава увеличение на броя на разследваните ДП от следователи с 4.14% .

Новообразуваните през отчетния период ДП, разследвани от следовател, са **37** (34; 39). Спрямо предходната година е налице увеличение с 3 ДП и незначително намаление с 2 на новообразуваните ДП.

Разследваните от *следовател* новообразувани дела остават с нисък дял спрямо всички новообразувани ДПОР – 2.41% (2.35%; 3.04 %) и съответно разследваните от тях 4.84% (5.22%; 55.27%) от всички разследвани ДПОР, което съответства на законово определения обхват на престъпленията, включени в компетентността за разследване от следователи, съгласно чл. 194, ал. 1 и ал. 2 НПК (вкл. и съобразно правната възможност за допълнително възлагане по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК).

През 2023 г. по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК, са били възложени за разследване на следовател **27** (39; 28) ДП. През последните три години се наблюдава тенденция на запазване на абсолютния броя на възложените от окръжния прокурор дела на следователи от ОСЛО при ОП – Добрич.

2.1.4. Досъдебни производства съобразно систематиката в НК

Таблица № 2 дава нагледна представа за видовете престъпления, по които са водени наказателни производства през 2023г.:

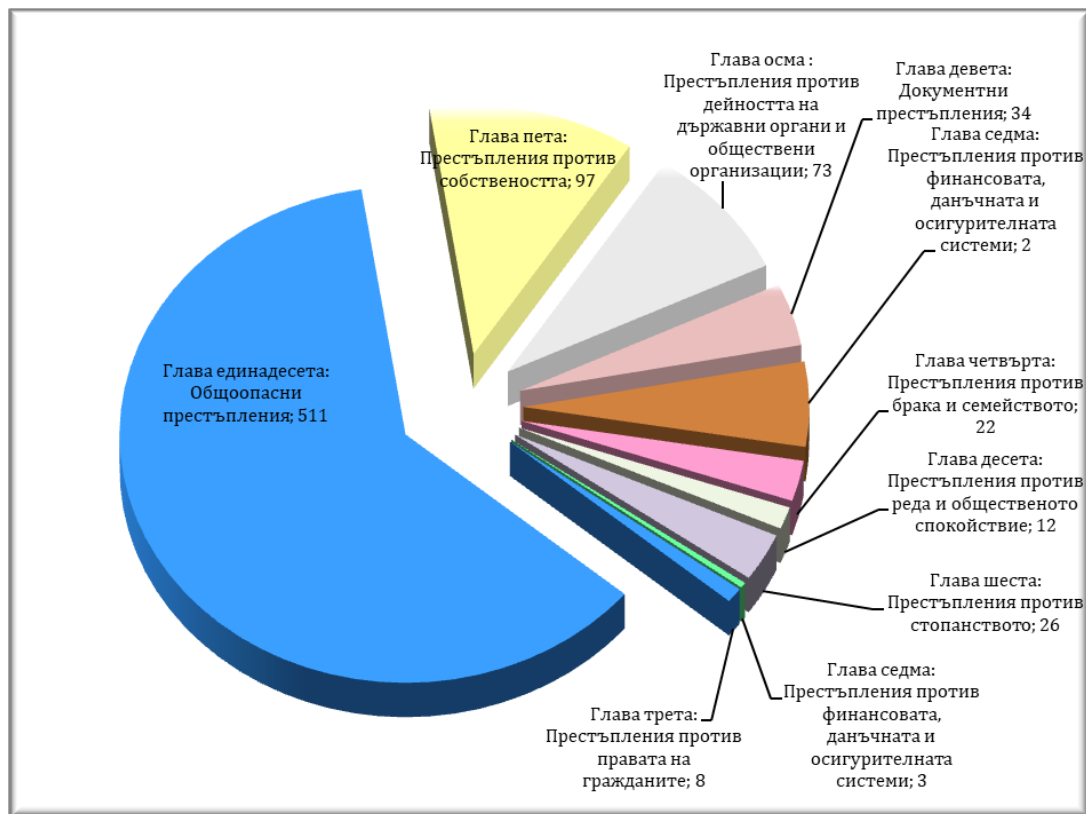
Табл.2

Глава от НК	Новообразувани ДП			Внесени в съда прокурорски актове			Обвиняеми лица		
	2021г.	2022г.	2023г.	2021г.	2022г.	2023г.	2021г.	2022г.	2023г.
Общо:	1738	2132	2080	806	830	832	828	882	877
Глава първа: Престъпления против Републиката	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Глава втора: Престъпления против личността	208	226	242	32	27	46	32	32	53
Глава трета: Престъпления против правата на гражданите	18	13	27	5	1	8	5	1	9
Глава четвърта: Престъпления против брака и семейството	43	39	53	19	23	22	19	23	22
Глава пета: Престъпления против собствеността	525	659	623	148	122	97	167	158	124
Глава шеста: Престъпления против стопанството	97	74	93	31	19	26	32	21	31
Глава седма: Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи	18	13	13	2	3	3	2	3	3
Глава осма : Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации	71	123	100	58	99	73	58	101	75
Глава осма „а“: престъпления против спорта	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Глава девета: Документни престъпления	80	82	69	31	50	34	31	53	34
Глава девета "а": Компютърни престъпления	2	8	4	0	0	0	0	0	0
Глава десета: Престъпления против реда и общественото спокойствие	34	31	42	13	20	12	13	23	13
Глава единадесета: Общопасни престъпления	642	863	814	467	466	511	469	467	513
Глава дванадесета: <i>Престъпления против отбранителната способност на Републиката, против информацията, представляваща държавна тайна и против чуждестранната класифицирана информация</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0

2.1.5. Структура на престъпността по внесени в съда прокурорски актове през 2023г.

Структурата на престъпността по внесени в съда прокурорски актове през 2023г. е представена във фиг. № 8:

Фиг. 8 Структура на престъпността по внесени в съда прокурорски актове през 2023г.

2.1.6. Пострадали лица

Пострадалите физически лица от извършени престъпления по новообразуваните ДП през 2023 г. са общо **982** (883; 804), от които **582** (584; 530) мъже и 400 (299; 274) жени.

Пострадалите непълнолетни лица са **55** (47; 40), а малолетните жертви на престъпления през 2023 г. са били **47** (37; 36).

Пострадалите юридически лица през 2023г. са **101** (84; 56). Отново, както и през предходните две години, най - голям е броят на пострадали от извършени престъпления против собствеността – **492** (483; 415).

Структурата на пострадалите лица от извършени престъпления по новообразуваните ДП през 2023г., се вижда от Таблица № 3:

Табл. 3

Глави и текстове от НК	Физически лица									Юридически лица
	Общо			Мъже			Жени			
	Общо физически лица	от тях:		общо мъже	от тях:		общо жени	от тях:		
		непълнолетни (14 ÷ 18 год.)	малолетни		непълнолетни (14 ÷ 18 год.)	малолетни		непълнолетни (14 ÷ 18 год.)	малолетни	
Общо	982	55	47	582	19	21	400	36	26	101
Глава втора Престъпления против личността	240	12	15	136	2	4	104	10	11	1
Глава трета Престъпления против правата на гражданите	7	0	0	2	0	0	5	0	0	0
Глава четвърта Престъпления против брака, семейството и младежта	59	34	25	23	9	14	36	25	11	0
Глава пета Престъпления против собствеността	492	7	3	313	6	2	179	1	1	66
Глава шеста Престъпления против стопанството	27	0	0	15	0	0	12	0	0	30
Глава осма Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции	11	0	0	2	0	0	9	0	0	0
Глава девета Документни престъпления	7	0	0	4	0	0	3	0	0	0
Глава девета "а" Компютърни престъпления	4	0	0	2	0	0	2	0	0	0
Глава десета Престъпления против реда и общественото спокойствие	15	0	1	8	0	1	7	0	0	0
Глава единадесета Общопасни престъпления	120	2	3	77	2	0	43	0	3	4

2.1.7. Контрол на мярката за неотклонение задържане под стража и други мерки на процесуална принуда.

Изготвени са общо **133** (135; 110) искания по чл. 64 НПК, от които 124 (129; 107) са уважени, а 7 (2; 3) са неуважени – в 4 случая исканията са неуважени с наложена мярка домашен арест и в 3 случая исканията са неуважени с наложена друг вид мярка.

През 2023 г. има 2 протестирани определения за невзета мярка задържане под стража или срещу по-лека - чл.64, ал.6 НПК. И двата протеста не са били уважени от съда.

През периода няма подадени протести по чл.65, ал.7 от НПК срещу изменение на мярка задържане под стража. През 2022 г. и 2021г. също е нямало подадени такива протести.

Лицата, спрямо които е била взета мярка за неотклонение задържане под стража са **117** (131; 112).

В края на отчетния период по неприключили ДП с мярка задържане под стража са **15** лица (34; 35), от които в срок *до 2 месеца* – **7** (23; 20), *до 8 месеца* – **6** (6; 12), *до 18 месеца* – **2** (5; 3) лица.

През годината с мярка домашен арест са били **11** (1; 6) лица.

През 2023 г. прокурорите са разпоредили освобождаване и вземане на по-лека мярка на задържани лица, по реда на чл. 63, ал. 6 НПК по отношение на **5** (5 ; 3) лица, а по чл. 63, ал. 5 НПК на **2** (2; 1) лица.

Съгласно чл. 234, ал. 8 НПК, прокурорите са отменили мерки за процесуална принуда в **10** (15; 24) случая.

При упражняване на контрол за предотвратяване на незаконосъобразно прилагане на мерките за процесуална принуда в помощ на прокурорите е въведенният със заповед на главния прокурор Електронен регистър за сроковете по чл. 368, ал. 1 и по чл. 234, ал. 8 НПК.

Няма случай на задържано над допустимия срок лице.

През отчетната година прокурорите от областта са взели участие в **189** (178; 161) съдебни заседания, насрочени по искания за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража или по молба на задържания за изменение на мярката за неотклонение в по - лека.

2.2. Срочност на разследването

2.2.1. Приключени и неприключени ДП

През 2023 г. разследващите органи са *приключили* **2 193** (2 214; 2 075) ДП, които съставляват **65.07%** (64.72%; 67.35%) от делата на производство (без прекратените по давност). Всички дела са приключени в законоустановените срокове.

Налице е тенденция на запазване броя на делата, останали на производство (*неприключени*) в края на периода ДП – **1 064** (1 105; 920) или **31.57%** (32.3%; 29.86%) от общо наблюдаваните.

Не са налице неприключили ДП извън законовия срок.

2.2.2. Продължителност на досъдебната фаза

Продължителността на досъдебната фаза от образуването на ДП до решаването му от прокурор по същество с прекратяване или внасяне в съда в тригодишния период е следната:

Досъдебните производства, приключени в срок *до 8 месеца* са **984** – **63.98%** от общия брой **1 538** на прекратените и внесените в съда ДП, в

тригодишния период – 1 001 – 66.38% за 2022 г., при 910 – 61.74% за 2021г.

Досъдебните производства, приключени в срок *до 1 година* е **196 – 12.74%** от общия брой на прекратените и внесените в съда ДП, в тригодишния период – 148 – 9.81% за 2022 г., при 248 – 16.82% за 2021 г.

Досъдебните производства, приключени в срок *над 1 година* е **236 - 15.34%** от общия брой на прекратените и внесените в съда ДП, в тригодишния период – 211– 13.99% за 2022 г., при 248 – 16.82% за 2021 г.

През 2023 г. в резултат на активизираната работа по делата над 3 години броят на досъдебните производства, приключени в срок *над 2 години* продължава да е значително голям **122 - 7.93%** от общия брой на прекратените и внесените в съда ДП, в тригодишния период – 148 - 9.81% за 2022 г., при 68 - 4.61% за 2021г.

По-голямата продължителност на досъдебната фаза се дължи на забавяне изпълнението на изпратени молби за международна правна помощ, забавяне в изготвянето на възложените физико-химически експертизи за наркотични вещества и съдебно-счетоводните експертизи поради дефицит на квалифицирани вещи лица, отсъствие на важни свидетели от страната и други обективни причини.

Липсата на достатъчно мотивация, активност и настъпателност, слаба комуникация с наблюдаващите досъдебните производства прокурори също влияят на срочността.

Не на последно място негативно влияние върху работата на разследващите полицаи и полицейските служители оказва и честата смяна на преките им ръководители.

Независимо от обективно съществуващите причини, не следва да се допуска и по никакъв начин върху срочността не следва да влияе субективния фактор.

2.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.

2.3.1. Решени досъдебни производства

Решенията за периода ДП от прокурори от Добрички съдебен район са **3 773** (3 410; 3 596), вкл. и прекратените по давност. Отчита се увеличение на решенията ДП спрямо 2022 г. с 363 ДП – 10.65 % и спрямо 2021 г. със 177 ДП – 4.92%.

Прекратените през 2023 г. по давност ДП са 1 569 (1 164; 1 494).

Относителния дял на решенията ДП, спрямо наблюдаваните в тригодишен период се запазва над 70%, което е добър атестат за работата на прокурорите от Област Добрич. За 2023 г. съотношението е 76.39%, при 74.37% за 2022 г. и 78.60% за 2021 г.

През 2023 г. в законовия срок по чл. 242, ал. 4 от НПК /до 1 месец/ са решени **3 742** (3 395; 3 591) ДП, а в законовия срок по чл.242, ал.5 /до 2 месеца/ са били решени **31** (**15**; **5**). През 2023 г. няма решени дела извън законовия едномесечен срок.

Относителният дял на решените през 2023г., от общо наблюдаваните ДП, е представен във фигура № 9, като е направено сравнение с предходните два отчетни периода:

Фиг.9 Дял на решените ДП през отчетните периоди

Общият брой на внесените в съдилищата прокурорски актове през 2023г. е **832** (830; 806).

Налице е увеличение спрямо 2022г. с 2 акта – 0.24% и спрямо 2021г. с 26 акта – 3.23%.

В края на 2023 г. са останали нерешени **102** (70; 59) ДП. Всички останали за решаване в края на 2023г. досъдебни производства са в срок, като 3 от тях са в срок по чл.242, ал.5 от НПК.

2.3.2. Видове решения

2.3.2.1. Спрени досъдебни производства:

С постановление за спиране през 2023г. са били решени **619** (666; 592) ДП, като с преимуществен дял са спрените поради неразкриване на извършителя на престъплението (чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК) – **526** (573; 479) или 84.98% от спрените. Незначителен е броят на делата, спрени на други процесуални основания 93 (93; 113).

2.3.2.2. Прекратени досъдебни производства:

Прекратените през периода ДП са **2 281** (1 856; 2 176), от които поради изтекла давност са прекратени **1 569** (1 164; 1 494) ДП. Наблюдава се увеличение на броя на прекратените спрямо 2022 г. и 2021 г.

През 2023г. няма прекратени по давност ДП срещу лица, привлечени като обвиняеми. За 2022г. са били 2, а за 2021г. са били 12.

Прекратените по давност ДП, по които няма привлечени лица като обвиняеми са 1 569 (1 162; 1 482).

През 2023 г. на друго основание са били прекратени **712** (692; 682) ДП.

2.3.2.3. Прокурорски актове, внесени в съда и лица по тях

През 2023 г. в съдилищата от Добричкия съдебен район са били внесени **832** (830; 806) акта по **826** (816; 792) ДП срещу **877** (882; 828) лица.

Налице е увеличение спрямо 2022г. с 2 акта – 0.24% и спрямо 2021 г. с 26 акта – 3.22%.

По видове, внесените в съдилищата прокурорски актове през 2023 г. се разпределят, както следва:

Обвинителните актове са 267 (263; 271).

Предложенията за споразумение са 493 (493; 440).

Предложенията за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание са 72 (74; 95).

Броят на лицата по внесените в съда актове през 2023г., структурно, по глави от НК, е представен във фиг.10:

Фиг.10 Лица по внесените в съда прокурорски актове

Относителният дял на внесените през 2023 г. в съда от решените ДП е изобразен на фиг. 11:

Фиг.11 Дял на внесените през 2023 г. в съда от решенията ДП

2.4. Действия за разрешаване на конкуренция на административно - наказателна и наказателна отговорност

През 2023 г. са налице 4 (1;5) предложения чл. 72, ал. 1, във вр. с чл. 70, б. „д“ от ЗАНН. Предложенията са изготвени от прокурор от РП – Добрич и същите са били уважени от Административен съд.

2.5. Досъдебни производства, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица

През периода са образувани **28** (23; 33) ДП срещу непълнолетни лица.

В тригодишен периода се забелязва тенденция на запазване на броя на образуваните досъдебни производства за престъпления, извършени от непълнолетни лица.

Всички досъдебни производства са образувани в срок до 30 дни от завеждането на преписките в съответните прокуратури.

Общият брой новообразувани през 2023 г. досъдебни производства е **2 080** (2 132; 1 738), т.е. досъдебните производства, водени срещу непълнолетни лица, представляват едва **1.35%** (1.08%; 1.90 %).

Прокурорите са наблюдавали **40** (48; 54) ДП срещу непълнолетни.

Налице е намаляване на броя наблюдавани дела срещу непълнолетни лица.

От наблюдаваните дела по текстове от НК най-голям брой са за престъпления по чл.354а от НК – 17 ДП (9; 10), следвани от престъпления по чл.195 от НК – 7 ДП (13; 20),

Данните показват увеличаване броя на непълнолетните, които извършват деяния свързани с държане или разпространение на наркотични вещества – 17, от които 16 новообразувани към 9 броя за 2022 г. и намаление с 6 ДП за извършени деяния против собствеността.

От общо наблюдаваните **40** ДП срещу непълнолетни, решени от прокурора са **34** – 85% от наблюдаваните, от които **16** (9; 7) прекратени, вкл. 1 ДП прекратено по реда на чл. 61 от НК.

В края на периода останалите неприключени дела са **6** (5; 7) ДП.

В съдилищата са внесени 17 прокурорски акта срещу 20 непълнолетни лица, от които 12 с обвинителен акт, 4 със споразумение и 1 с предложение по чл. 375 от НПК, във вр. с чл.78а, ал.1 от НК.

През 2023г. има 1 върнато от съда за допълнително разследване ДП, водени срещу непълнолетни лица за престъпление по чл.345 НК.

През 2023 г. от съдилищата в областта са били осъдени 26 (34; 36) непълнолетни лица с в.с. съдебен акт. Няма оправдани непълнолетни подсъдими.

Фиг.12 Осъдени и санкционирани непълнолетни лица последните пет години с влязла в сила присъда

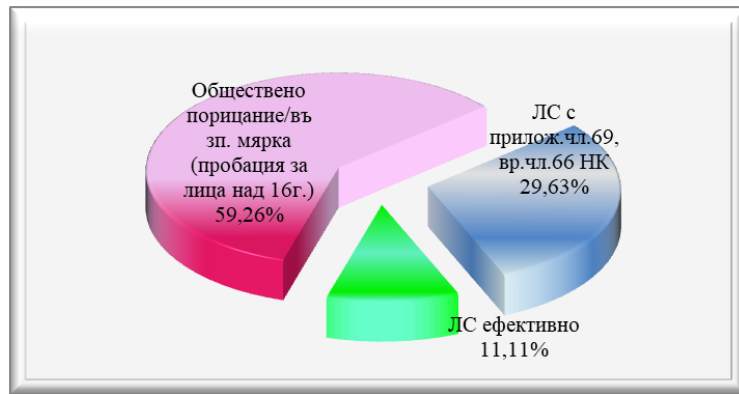
През последните три година се наблюдава тенденция по намаляване броя осъдени с влязла в сила присъда непълнолетни лица, съпоставен с предходните 2022г. и 2021г.

През 2023г. по отношение на **26** непълнолетни лица е влязла в сила осъдителна присъда и са били наложени следните наказания:

- лишаване от свобода с прилож.чл.69, вр.чл.66 НК – 8;
- лишаване от свобода ефективно – 3;
- обществено порицание и пробация – 16;
- освободени от наказателна отговорност с налагане на адм. наказание – **0**;
- настаняване във ВУИ;
- други възпитателни мерки по Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /ЗБПОМН/ – **0**.

Срещу постановените присъди няма подавани протести от прокурорите по тези дела.

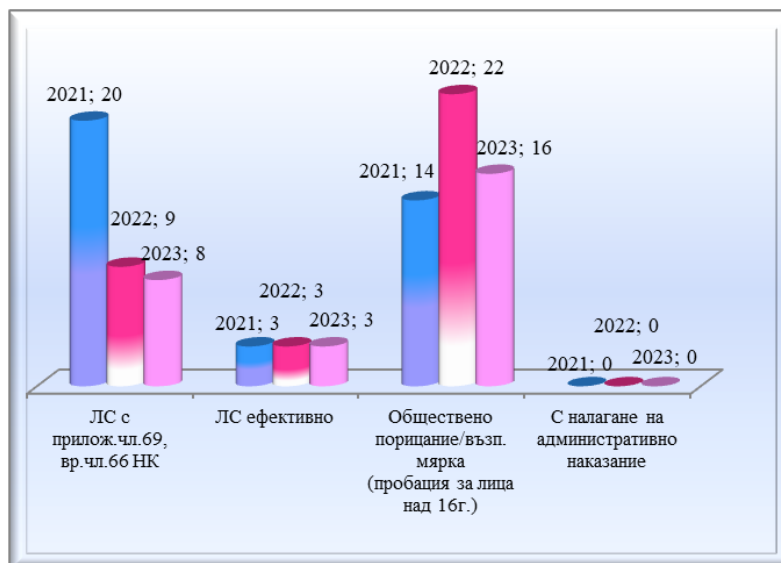

Фиг.13 Наложени наказания на непълнолетни през 2023г.

С най-висок дял 59.26% от наложените наказания е обществено порицание/възп. мярка (пробация за лица над 16г.), следвани от „лишаване от свобода“ с приложение на чл. 69, във вр. с чл. 66 от НК – 29.63% и ЛС-ефективно 11.11%.

През 2023г. в съдебния район не са налагани административни наказания или други възпитателни мерки по ЗБППМН (фиг. № 22).

На фигура № 22 визуално е представено съотношението за трите отчетни периода на наложените наказания спрямо непълнолетни лица:

Фиг.14 Наложени наказания на непълнолетни през трите отчетни периода

В заключение може да се отбележи, че през 2023г. работата на прокурорите по тази категория дела е била много добра, като се има предвид, че за отчетния период няма поставени оправдателни присъди и е на лице само едно ДП върнато от съда.

През 2023г. продължава да се осъществява взаимодействие на добро ниво между районните прокуратури, Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

/МКБППМН/, които са сформирани към всяка община и Детските педагогически стаи /ДПС/ към МВР.

Състоянието на младежката престъпност продължава да е резултат на трайно въздействащи в последните години фактори у нас – неблагоприятните социално-икономически условия за голяма част от населението, вкл. нисък жизнен стандарт, безработица и бедност, деформации в ценностната система и негативно отношение към правните и обществените норми, нездрава семейна среда, липса на ефективен родителски и учителски контрол, трудова и училищна неангажираност на младежите, злоупотреба с алкохол и наркотици, липсата на ефективна превантивна дейност.

По данни на съответните РУ на МВР към ОД на МВР – гр. Добрич към 31.12.2023 г. на отчет в ДПС се водят общо 60 непълнолетни и 11 малолетни лица. Новопроявените малолетни и непълнолетни лица към 31.12.2023 г. са общо 23 лица, като 2 са малолетни и 21 непълнолетни лица. От тези 23 лица, 4 лица са утвърдени, а 16 са новопроявени.

От регистрираните през 2023 г. новопроявени лица, всички са за извършени престъпления.

За 2023 г. снети от отчет общо за всички полицейски управления са 10 непълнолетни лица. 8 от лицата са поради навършване на пълнолетие, а 2 са се поправили. От общо водените на отчет към 31.12.2023 г. 60 лица, 3 лица са момичета.

През отчетния период от време няма настанени непълнолетни лица в поправителен дом, в ТВУ и в СПИ.

През 2023 г. в МКБППМН на гр. Добрич, гр. Балчик, гр. Каварна, гр. Шабла, гр. Ген. Тошево и гр. Тервел са разгледани общо 66 възпитателни дела срещу 67 непълнолетни лица и 9 малолетни лица. На лицата са наложени възпитателни мерки по ЗБППМН.

РП – Добрич изпраща в ОП – Добрич преписи от своите прокурорски актове за отказ от образуване на досъдебни производства по преписки срещу малолетни и непълнолетни лица или за прекратяване на досъдебни производства срещу непълнолетни извършители, което позволява да се следи за законосъобразността на тези прокурорски актове и за състоянието на непълнолетната престъпност в областта.

II. СЪДЕБНА ФАЗА

Организация на дейността и полезна практика при упражняване на надзора. Дейност по уеднаквяване на противоречива прокурорска и съдебна практика.

Организацията на дейността по надзора във всяка прокуратура от района е следната: Със заповед на административния ръководител има определен прокурор, който да отговаря за надзора и двама прокурори, които го заместват при отсъствие. Същите имат задължението да следят ведомствения сайт на ПРБ и ако има публикувани актове и/или разпореждания, които се отнасят за тази част от прокурорската работа, след съгласуване с административния ръководител на ОП – Добрич, вземат решение какво трябва да се направи, за да се изпълни конкретното разпореждане. В случай на необходимост тези решения се съгласуват със съответния прокурор от АП – Варна и се издават съответните разпореждания към Районните прокуратури.

През 2023 г., в съдебния район не е имало случай на неизпълнение или на несвоевременно изпълнение на разпореждане на прокурор от горестояща прокуратура, дадено във връзка с надзора.

Дейност по уеднаквяване на противоречива прокурорска и съдебна практика по наказателни дела:

През 2023 г. в съдебния район не е налице противоречива съдебна и прокурорска практика, която да бъде изведена като съществен проблем при решаване на наказателните производства.

1. НАКАЗАТЕЛНО - СЪДЕБЕН НАДЗОР

1.1. Видове решения на съда по внесените прокурорски актове

През 2023 г. са внесени в съда общо **832** (830;806) прокурорски акта, от които **267** (263;271) обвинителни, **493** (493;440) споразумения и **72** (74;95) постановления предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание.

На съд са предадени **877** (882; 828) лица.

В съда са образувани **831** (827;846) наказателни дела (в тях се включват и дела, образувани по прокурорски актове, внесени в края на 2022г.). Съдилищата в района са постановили общо **833** (864;780) съдебни решения.

Прокурорите са взели участие в **896** наказателни дела, по които са проведени **1 349** съдебни заседания. През 2023 г. прокурорите са участвали в **425** (391; 402) разпоредителни заседания.

1.2. Осъдителни и санкционни решения, осъдени и санкционирани лица

По внесените *обвинителни актове* съдилищата от област Добрич през 2023 г. са постановили общо **256** (292;313) решения /акта/.

Осъдителни присъди са постановени по **108** (112;129) дела, което съставлява **42.19 %** (38.36%; 41.21%) от съдебните решения по всички внесени в съда обвинителни актове.

През отчетния период се наблюдава незначително увеличаване спрямо 2022 г. на относителния дял на постановените осъдителни присъди, спрямо общия брой решения на съда по внесените обвинителни актове.

С одобряване на *споразумение за решаване на делото в съдебното производство* са приключени **124** (157;167) дела, което съставлява **48.44%** (53.77%; 53.35%) от решенията на съда по внесени обв. актове. Констатира се намаляване на относителния им дял, в сравнение с предходната 2022г. и 2021г.

От образуваните по обвинителни актове съдебни производства, със съдебни решения за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание по реда на чл. 78а НК са приключени **3** (1;5) дела, което съставлява едва **1.17 %** (0.34%; 1.59%) от решенията по внесените обвинителни актове.

На основание чл. 250 и чл. 289 НПК, наказателното производство е прекратено по **7** (7;4) дела, което е 2.73% от съдебните решения по наказателните дела, образувани по обвинителни актове.

По решенията **501** (500; 424) предложения за решаване на делото със *споразумение* в досъдебното производство са одобрени **494** (497; 419).

В сравнение с предходните две години, се наблюдава запазване на високия относителен дял на одобрените от съда споразумения – **98.60%** (99.40%; 98.82%).

По реда на Глава двадесет и осма от НПК (освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК), са разгледани общо **76** (72;99) предложения на прокурора по чл. 375 НПК. От тях са уважени **71** (66;90), или **93.42 %** (91.67%; 90.91%).

За разглеждания тригодишен период се наблюдава продължаваща тенденция на завишение на относителния брой на уважените от съда предложения и тенденция на намаляване и стабилизиране през последните два отчетни периода на абсолютния брой на внесените в съда и уважени предложения.

Осъдителни и санкционни решения, осъдени и санкционирани лица.

През отчетния период са постановени **800** (832;810) осъдителни и санкционни решения спрямо **827** (850; 819) лица.

Относителният дял на осъдените и санкционирани лица, спрямо предадените на съд е **94.30 %** (96.37%; 98.91%).

С влязъл в сила съдебен акт са осъдени и санкционирани **819** (834;829) лица, което е **93.39 %** (94.56%; 100.12%) от общо предадените на съд.

Налице е трайна тенденция на високия относителен дял на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт – **99.03 %** (98.12 %; 101.22%), спрямо осъдените и санкционираните лица.

1.3. Протести - въззивни и касационни

Общо подадените въззивни протести през 2023 г. са **7** (11;12). Разгледани от съда са 13 протеста, в т.ч. внесени в предходен период. От разгледаните 13 протеста 4 са били уважени.

Спрямо общо решенията от съдилищата **833** дела, подадените **7** въззивни протеста представляват едва **0.84%** (1.27%; 1.44%).

1.4. Протести срещу оправдателни присъди

От въззивните протести, **6** от внесените през текущия отчетен период са срещу изцяло и частично оправдателни присъди и решения. Разгледани са **10**, в т.ч. внесени в предходен период. Уважени са 4.

1.5. Касационни протести

През 2023 г. няма нито един подаден касационен протест, като за отчетната година съдът е разгледал и уважил 1 касационен протест срещу изцяло оправдателна присъда, подаден през предходната 2022 г. През 2021 г. също не е имало подаден нито един касационен протест.

2. ПОСТАНОВЕНИ ОПРАВДАТЕЛНИ ПРИСЪДИ И ВЪРНАТИ ОТ СЪДА ДЕЛА

2.1. Оправдателни присъди

През 2023 г. са постановени общо **8** (11; 4) оправдателни присъди и решения. Относителният дял на *постановените* оправдателни присъди и решения спрямо броя на внесените 832 прокурорски актове, съставлява **0.96%** (1.32%; 0.50%). За последните три години се наблюдава нисък относителен дял на постановени оправдателни присъди, спрямо внесените в съда актове.

През 2023 г. са влезли в сила **6** оправдателни присъди/решения, с които са оправдани общо **6** лица (*от които - 5 изцяло оправдателна присъда по обвинителен акт и 1 лице по предложение по реда на чл. 375 от НПК*).

С влезли в сила присъди/решения са оправдани **6** (7;2) лица, което съставлява **0.73 %** (0.84%; 0.24%) от общо **819** (834;829) лица с влезли в сила съдебни актове.

Независимо от наблюдаваното леко увеличение на абсолютният им брой в сравнение с 2021 г. и намаление спрямо 2022г., относителният дял на оправданите лица спрямо всички лица с постановен съдебен акт се запазва нисък –под 1.00%.

Оправдани с влязъл в сила съдебен акт са 1 лице по обвинителен акт на ОП – Добрич и 5 лица по актове на РП – Добрич.

По прокуратури, оправданите лица с влезли в сила през 2023 г. присъди и решения се разпределят по следния начин /табл. № 4/:

Таблица № 4: Оправдани лица с влезли в сила през 2023 г. присъди и решения

	ОП – Добрич	РП - Добрич	Общо
общ брой осъдени и санкционирани лица по влезлите в сила съдебни актове /по колона 43 от табл. 2.1.1./	44	775	819
брой оправдани лица по влезлите в сила изцяло или частично оправдателни присъди / по колона 53 от табл. 2.1.1./	1	5	6
процент на оправдани лица по влезлите в сила изцяло или частично оправдателни присъди от общ брой осъдени и санкционирани лица по влезлите в сила съдебни актове	2.27%	0.65%	0.73%

В графичен вид съпоставката на броя на оправданите лица и на техния процент спрямо общо осъдените и санкционирани с влезли в сила присъди, определения по чл. 382, ал.7 и чл. 384, ал.1 от НПК и решения на съда по чл. 378, ал.4, т. 1 от НПК лица през трите разглеждани години е представена на **фиг.15**:

Фиг.15 Оправдани лица спрямо общо осъдените и санкционирани с влезли в сила присъди през 2023г., 2022г. и 2021г.

2.1.1. Влезли в сила частично оправдателни присъди и решения по чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК

За поредна четвърта година през 2023 г. няма влязла в сила частично оправдателна присъда за лице по внесен обвинителен акт и по внесени предложения по чл. 78а от НК.

2.1.2. Анализ на причините за постановяване на оправдателните присъди и решения на съда по чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК, влезли в сила през 2023 г.

Причините за постановяване на оправдателните присъди и решения на съда спрямо посочените в предходния пункт б оправдани лица с влезли в сила присъди са следните:

1.Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на неправилно квалифициране на деянието с обвинителния акт (обстоятелствената част на обвинителния акт и материалноправната квалификация):

Такъв е **1** случай:

- н.о.х.д. № 76/2022г. по описа на Районен съд гр. Добрич.

Постановената на това основание **1бр.** оправдателна присъда представляват **16.70 %** от общия брой такива, които са **6 бр.**

2. Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство:

- н.о.х.д. № 371/2023г. по описа на Окръжен съд гр. Добрич,

- н.о.х.д. № 1190/2019г. по описа на Районен съд гр. Добрич.

Постановената на това основание **2 бр.** оправдателна присъда представляват **33.33 %** от общия брой такива, които са **6 бр.**

3.Оправдателната присъда се дължи в голяма степен на пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза или на неподаване на съответен протест:

Няма такива случаи.

4.Оправдателната присъда се дължи на събирането на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат установени на досъдебното производство:

- н.о.х.д. № 122/2021г. по описа на Районен съд гр. Каварна.

Постановената на това основание **1бр.** оправдателна присъда представляват **16.70 %** от общия брой такива, които са **6 бр.**

5.Оправдателната присъда се дължи на противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението:

- н.о.х.д. № 794/2020г. по описа на РС – Добрич;

- н.а.х.д. № 897/2020г. по описа на РС – Добрич.

Постановената на това основание **2 бр.** оправдателни присъди представляват **33.33 %** от общия брой такива, които са **6 бр.**

Таблица № 5: Причини за постановяване на оправдателните присъди и решения на съда по чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК, влезли в сила през 2023 г.

Причини	Брой присъди и решения
1.Неправилно квалифициране на деянието с обвинителния акт	1
2.Пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство	2
3.Пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза или на неподаване на съответен протест	0
4.Събиране на нови доказателства в съдебната фаза	1
5.Противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика или други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора	2

От изложеното се вижда, че през анализирания период има постановени почти равен брой по отделните критерии оправдателни присъди. Посочените примери с оправдателни присъди не очертават фатални грешки и пропуски в прокурорската дейност и не могат да формират група от проблеми, които следва да се преодоляват от прокурорите в съдения район. В никакъв случай не се касае за допускани системни грешки или пропуски или слабости в прокурорската дейност. През последните отчетни периоди, в резултат на изключителната коректност между двете структури на съдебната власт - съд и прокуратура, броят на делата, по които са постановени оправдателни присъди, е сведен до минимум.

Не могат да бъдат идентифицирани принципни грешки и слабости в приложението на закона, тъй като няма констатирани такива.

Общият брой на влезлите в сила през 2023г. оправдателни присъди по прокуратури е изведен в табл. № 6.

Таблица № 6: Общият брой на влезлите в сила през 2023г. оправдателни присъди по прокуратури

Прокуратура	Брой влезли в сила оправдателни присъди и решения
	2023г.
ОП – Добрич	1
РП – Добрич	5
Общо за годината:	6

Набелязани са следните конкретни мерки:

- Повишаване квалификацията на прокурорите чрез по-честото им участие в организирани семинари и обучения. Необходимо е също по-задълбочено запознаване с константната съдебна практика, както и с практиката на съответния Окръжен съд, с цел да бъде избегнато допускане на неточности в определяне правната квалификация на престъпното деяние, което неминуемо води до постановяване на оправдателни присъди или до връщане на делата за доразследване на прокурора;

- Предвид наличното кадрово текучество на разследващи полицаи към настоящия момент в ОД на МВР Добрич и най-вече назначаване на млади и неопитни юристи, следва при разследване на делата да бъде засилен контрола от страна на наблюдаващите ги прокурори с цел предоставяне на необходимата насоченост за качествено, обективно, всеобхватно разследване.

2.2. Върнати от съда дела на прокуратурата

От внесените общо **832** (830;806) прокурорски акта през 2023 г., от съдилищата в областта са върнати **12** (9; 15).

През отчетния период се констатира ниво на този показател, чиято стойност е точно на по средата на стойностите от предходните два периода, като относителния дял на върнатите от съда дела се запазва сравнително нисък – **1.44%** (1.08%; 1.86%).

В графичен вид делът на върнатите дела в съдебния район през трите разглеждани години е представен на фиг. 16:

Фиг. 16 Процент на върнатите прокурорски актове от внесените през тригодишния период.

По прокуратури и видове прокурорски актове, **върнатите по вина на прокурор през 2023 г.** прокурорски актове от съдилищата в областта се разпределят по следния начин /табл. 7/:

Таблица № 7: Върнатите по вина на прокурор прокурорски актове от съдилищата в областта през 2023 г.

Прокуратура	общ брой на внесените в съда прок. актове	брой върнати обв. актове	брой върнати споразумения по вина на прокурора	брой върнати предложения по чл. 375 от НПК	общ брой върнати прок. актове	% на общия брой върнати прок. актове /без неодобрените споразумения по вина на обвиняемия/ от общия брой внесени актове
ОП – Добрич	54	4	1	0	5	9.26 %
РП – Добрич	778	3	4	0	7	0.9 %
Общо:	832	7	5	0	12	1.44 %

По основания за връщанията от съда на прокурорските актове се разпределят по следния начин /табл. № 8/:

Таблица № 8: Основания за връщанията от съда на прокурорските актове от съдилищата в областта през 2023 г.

Основания	ОП - Добрич	РП - Добрич	Общо за района на ОП - Добрич
- по чл. 249, ал.2 от НПК	4	3	7
- по чл. 288, т. 1 от НПК	0	0	0
- по чл. 334 т.1 от НПК (от въззивен съд)	0	2	2
по чл. 382, ал.8 от НПК при връщане на споразумението поради нарушение по чл. 381, ал.2 и ал.3 от НПК или при противоречие със закона и/или морала	1	1	2
- по чл. 377 от НПК /при внесено предложение по чл. 375 от НПК във вр. с чл. 78а, ал.1 от НК, независимо от с. инстанция/	0	1	1
- на основание чл.378, ал.3 от НПК, поради установени от съда нови фактически положения. Основанието по чл.378, ал.3 от НПК не е сред изрично възприетите критерии в Указанията за подобряване на организацията на работа в ПРБ по наказателно-съдебния надзор относно върнатите дела.	0	0	0
Общ брой върнати прокурорски актове:	5	7	12

Причините, довели до връщането на дела от съда, могат да се обособят по следния начин:

1. Поради процесуални нарушения при разследването, допуснати от органите на досъдебното производство на досъдебната фаза.

В тази група са включени върнатите от съда дела, поради допуснати от разследващия орган във фазата на разследването съществени

процесуални нарушения, които прокурорът, внесъл акта в съда, не е забелязал и отстранил, изразяващи се в: един и същ адвокат е защитавал двама обвиняеми с противоречиви интереси по делото; липса на изписване в диспозитива на елемент от състава на повдигнатото на обвиняемите в хода на досъдебното производство обвинение; непредявяване на обвиняемия на материалите, събрани при извършено допълнително разследване в хода на досъдебното производство и др.

Всъщност тук следва да се посочи, че основна причина за забавеното движение на делата в досъдебната фаза е изключително формализирания наказателен процес. За да се спазят стриктно многобройните изисквания на НПК е необходимо да се извършват множество действия и кореспонденция, които не са пряко отнасящи се към процеса на доказването. Губи се време за елементарни неща поради неизграденост на електронна система за получаване на информация. Тежки и забавящи са и процедурите по разкриване на банкова и данъчна тайна, както и получаването на официална информация от мобилните оператори. Има и други причини. Такива са например:

- Неопитност на голяма част от разследващите полицаи, което се дължи повече на малкия им стаж, както и на увеличаващото се текучество на кадри в ОДМВР – Добрич;

- Лошото материално обезпечаване на разследващите полицаи;

- Забавено изготвяне на своевременно назначените експертизи. Фрапиращ пример в тази насока са действията на Института за специална техника към МВР, като дежурните оправдания от там са, че са претоварени. Бавят се и съдебно – медицинските експертизи, тъй като в Добричка област има само един съдебен лекар.

2. В съдебната фаза

2.1. Върнати от съда дела, поради процесуални нарушения на прокурора при изготвяне на акта, с който делото се внася в съда /обвинителен акт или предложение по чл. 375 от НПК/, изразяващи се в: несъответствие между обстоятелствена част на прокурорския акт и правната квалификация на обвинението; липса на конкретизация на обвинението; наличие на неясноти и противоречия в обстоятелствената част на обвинителния акт; наличие на противоречие между диспозитива и обстоятелствената част на обвинителния акт и други причини от подобен характер;

2.2. Нарушения и пропуски на наблюдаващия прокурор при осъществяване на функциите по чл. 242 от НПК, като например: изготвеният обвинителен акт не съдържа всички реквизити, посочени в чл. 246 от НПК; изписване на състава на престъплението, без да има текстово съдържание; постановлението по чл. 375 от НПК не съдържа всички необходими реквизити и др. подобни пропуски.

В табличен вид причините за връщане на делата са представени в табл. № 9:

Таблица № 9 Причини за връщанията от съда на прокурорските актове от съдилищата в областта през 2023 г.

ПРИЧИНА	2023 г. Общ брой върнати дела за района на ОП-Добрич
1. Връщането на делото се дължи на допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила в хода на разследването, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняем, пострадал или неговите наследници:	6
2. Връщането на делото се дължи на констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора:	3
3. Връщането на делото се дължи на неотстраняване на констатирани от съда в разпоредително заседание допуснати очевидни фактически грешки /чл. 248а, ал.2 НПК/:	0
4. Връщането на делото се дължи на неодоброено от съда споразумение, внесено по реда на чл. 382 НПК.	2
5. Връщането на делото се дължи на липса на основанията по чл. 78А НК / чл. 377, ал.1 от НПК/ когато делото е внесено по реда на чл. 375 НПК/:	1
Общо:	12

От всичко изложено може да се направи извода, че през анализирания период основната причина за връщане от съда дела с дял от 50 % от всички случаи е допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила в хода на разследването, а на констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора се дължат други 25 % от гореописаните случаи.

2.2.1. Протести срещу разпорежданията за връщане

През отчетния период има 5 изготвени протести срещу разпореждане на съда за връщане на делото на прокурора, като 4 са били разгледани, от които 1 от тях е бил уважен.

През 2022 г. е имало 2 изготвени протести срещу разпореждане на съда за връщане на делото на прокурора, като 3 са били разгледани, от които 2 от тях са били уважени и 1 неуважен.

През 2021 г. има 7 изготвени протест срещу разпореждане на съда за връщане на делото на прокурора, като 6 са били разгледани, от които 5 от тях са били уважени, 1 неуважен и един е останал неразгледан към края на отчетния период.

2.2.2. Анализ на причините за връщане на делата

Основна причина за връщане на делата продължава да е неимоверно формализирания ни наказателен процес, където всяко нарушение, според съда, е съществено. За промяна в тази насока не помогнаха и тълкувателните решения на ВКС. Провеждането на срещи със съдиите за съжаление не доведе до някакъв положителен ефект и със свое решение Висшия съдебен съвет ги отмени.

През 2023 г. се наблюдава увеличаване на броя на върнатите от съда дела в сравнение с 2022 г., но нивото на показателя е с 20 % по-ниско от това през 2021 г.

В отделен годишен анализ са посочени всички прокурорски актове, които са били върнати от съдилищата през годината и конкретните причини за това.

През 2023г. в съдебния район на ОП – Добрич има **5** дела от особен обществен интерес, които са били върнати от съда, съответно водени за престъпления по чл. 321 от НК – 1 ДП, чл.304 от НК – 1 ДП и по чл.354а от НК – 3 ДП.

Тематични проверки по наказателно – съдебния надзор

През 2023 г., съгласно плана по надзора е извършена тематична проверка и е изготвен анализ на причините, довели до неуважаване през 2022 г. на изготвените въззивни протести срещу оправдателни съдебни актове от прокурорите от Районна прокуратура - Добрич.

Изготвени са заложените в него анализи за върнатите и прекратените от съда дела и влезли в сила оправдателни присъди.

3. ГРАЖДАНСКО - СЪДЕБЕН НАДЗОР

През отчетната година в ОП – Добрич гражданско - съдебният надзор е възложен на прокурор Димитров, който е с натовареност в групата по надзора с 80%, като в разпределението на преписките в група „Гражданско – съдебен надзор“ с натоварване по 10 % са включени още двама прокурори. Работата по надзора се разпределя на прокурорите, съобразно процентната им натовареност, а изготвянето на графика за участие в граждански дела се извършва от административния ръководител на ОП – Добрич.

В заседанията по граждански дела участват всички прокурори от ОП – Добрич, основно когато участието на прокурор е задължително по закон или при наличие на основание за това.

3.1. Предявени искиове от прокурор. Уважени и неуважени искиове.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са съставили и внесли в ОС – Добрич **37** (27; 32) граждански иска, като **30** (24; 29) от тях са за прекратяване на търговски дружества, а **7** (3; 3) за поставяне под пълно

запрещение. Съдът е разгледал **31** (25; 29) иска – 4 от предходния отчетен период, 27 от текущия отчетен период и е уважил **30** (25;29) – 3 иска от предходен период, 27 от текущия отчетен период.

По **7** от исковете, първоинстанционното производство не е било приключило в края на отчетния период. Два от исковете - един по чл.155, т.3 от ТЗ и един по чл.336, ал.1 от ГПК са били оттеглени от прокурор от ОП – Добрич. По един от исковете за прекратяване на търговско дружество в съдебно заседание искът на ОП – Добрич е оставен без разглеждане, тъй като с открито през 2022г. производство дружеството е обявено в несъстоятелност, а производството е било спряно на осн. чл.632, ал.1 от ТЗ.

През 2023г. прокурорите от РП – Добрич не са предявявали искове с правно основание чл.131 и чл.132 от СК в районните съдилища в област Добрич.

Видно от така изнесените данни е, че през 2023г. предявените от прокурор искове нарастват по брой спрямо тези през 2022г. и 2021г. съответно с **37.04 %** и **15.63%**.

През 2023г. прокурорите от района на ОП – Добрич са участвали общо в **190** (220;142) съдебни заседания по **127** (130;101) граждански дела. Прокурори от ОП – Добрич са участвали в **82** (90;91) първоинстанционни граждански дела и **18** (9;10) въззивни такива. Прокурорите от РП – Добрич и четирите ТО към нея са участвали в 27 първоинстанционни граждански дела.

Сравнителният анализ за последните три години показва, че през 2023г. е налице стабилизиране на броя на гражданските дела след осезаемото покачване на този показател през 2022 г. Участията в съдебни заседания намаляват с 13.64 % от 220 броя до 190 броя спрямо 2022 г., но все пак далеч над равнището от 2021 г. с 33.80 % увеличение спрямо регистрираните за онзи период 142 участия. На фона на тези данни трябва да отбележим, че участията на прокурори от ОП – Добрич във въззивни граждански дела бележат двойно повишение през 2023г. След сравнение становищата на прокурорите, които са участвали в граждански дела с влезлите в сила решения на съда се вижда, че тези становища са били правилни в почти всички случаи, а прокурорите са участвали активно при събирането на доказателства по реда на ГПК.

3.2. Дейност по Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ, обн., ДВ, бр. 7/19.01.2018г.) /Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество (Загл. изм. – ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г.)

През 2023г. прокурорите от Област Добрич са изпратили в Териториална дирекция на Комисия за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество /ТД КПКОНПИ/

съответно Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество /ТД КОНПИ/ гр. Варна **157** (183; 222) уведомления по реда на чл.110, във вр. с чл.108 от ЗПКОНПИ, обн. ДВ, бр.7 от 19.01.2018г./ ЗОНПИ, загл. изм. – ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г., като по прокуратури съотношението е, както следва: **115** (90;88) или **73.25%** (49.18%; 36.64%) уведомления са внесени от прокурори от ОП – Добрич, **42** (93;134) или **26.75%** (50.82%; 60.36%) от прокурори от РП – Добрич и четирите ТО.

Посочената статистика обуславя извода, че през 2023 г. се запазва тенденцията на намаляване на броя на подадените от прокурорите в района на ОП – Добрич уведомления до ТД КПКОНПИ/КОНПИ – Варна спрямо 2022 г. и 2021 г., като същевременно делът на подадените уведомления от прокурори от ОП – Добрич се увеличава от 49.18% през 2022 г. до 73.25% от общо подадените уведомления.

В ОП – Добрич и РП – Добрич се водят регулярно регистри, които се попълват редовно и прилежно, като в тях се отразява цялата необходима информация за всеки конкретен казус. За всяко от подадените уведомления до ТД на КПКОНПИ/КОНПИ – Варна се образува съответна преписка.

През 2023 г. има един сформиран съвместен екип и един отказ за сформирание на съвместен екип по предложение на комисията до наблюдаващия прокурор от ОП – Добрич. Отказът от страна на наблюдаващия прокурор е основателен, тъй като предложението за сформирание на екип е постъпило, след като досъдебното производство вече е било внесено с обвинителен акт за разглеждане в ОС – Добрич.

През 2022г. и 2021г. е нямало сформирани съвместни екипи за разследване.

През отчетната година прокурорите от района не са съобщавали за проблеми, които да срещат в работата си по ЗПКОНПИ/ЗОНПИ.

Броят на изпратените уведомления по реда на ЗПКОНПИ през 2023 г. и за последните пет години, графично е изобразена на фиг.17:

Фиг. 17 Изпратени уведомления по реда на ЗПКОНПИ/ ЗОНПИ

3.3. Дейност на Прокуратурата по прилагане на производството, предвидено с разпоредбите на чл. 83а - 83е от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/, за налагане от съда на имуществени санкции на юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили от извършени престъпления.

За поредна трета година прокурорите от съдебния район на ОП - Добрич не са изготвяли предложения до съда по реда на чл.83а - 83е от ЗАНН за налагане от съда на имуществени санкции на юридическите лица, които са се обогатили или биха се обогатили от извършени престъпления.

4. ОСЪДИТЕЛНИ РЕШЕНИЯ СРЕЩУ ПРОКУРАТУРАТА НА Р. БЪЛГАРИЯ /ПРБ/ НА ОСНОВАНИЕ ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНТЕ ЗА ВРЕДИ (ЗОДОВ). ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ И ОБЩИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕШЕНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪД ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА ПО ДЕЛА СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ.

4.1. Осъдителни решения, влезли в сила срещу ПРБ на основание ЗОДОВ. Анализ на конкретните наказателни дела и причините за постановените осъдителни решения.

През 2023 г. в района на ОП – Добрич има две влезли в сила осъдителни решение срещу Прокуратурата на Република България по ЗОДОВ, като ответник:

- Гр.д. 324/2021г. по описа на Районен съд Тервел /пр. пр.№3693/2021 г. на РП – Добрич/, образувано по искова молба от М. А. С. за претърпените от него неимуществени вреди, вследствие на повдигнатото му обвинение за престъпление по чл.343, ал.1, б. „в“, предл. първо във вр. с чл. 342, ал.1 от НК, за което е бил оправдан с Присъда №26 от 18.07.2016г., постановена по НОХД №200/2015 г. по описа на Окръжен съд гр. Добрич, влязла в сила на 31.03.2017 г., (потвърдена с Решение № 31/06.03.2017 г. на Апелативен съд Варна по ВНОХД № 377/2016 г.). Размерът на претендираното обезщетение за неимуществени вреди е в размер на 20 000 лева. Постановено е било решение №35 от 27.05.2022 г., влязло в сила на 11.10.2023г., с което Прокуратурата на Република България, представлявана от главния прокурор, е била осъдена на основание чл. 2 ал. 1 т.3 от ЗОДОВ, да заплати сумата от 5 000лв. обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди, вследствие на повдигнато и подържано незаконно обвинение за престъпление по чл. 343 аб. 1 б. „в“, предл. 1 във вр. с чл. 342 ал.1 от НК, по което е била постановена оправдателна присъда и отхвърлен като неоснователен над този размер.

- Гр.д. №1957/2022г. по описа на Районен съд – Добрич/пр. пр.№3187/2022 г. на РП – Добрич/, образувано по искова молба, предявена чрез адв. М. П. от АК гр.Шумен от страна на А. И. К. за претърпените от него неимуществени вреди, вследствие на повдигнатото му обвинение за престъпление по чл. 296, ал. 1 НК по ДП № 334/2020 г. на Първо РУ-Добрич, пр.пр. № 334/2020 г. на РП – Добрич, което е било прекратено срещу ищеца с постановление на РП – Добрич от 25.01.2021г. Постановлението за прекратяване било потвърдено с определения от 15.02.2021 г. на РС-Добрич по НЧД № 163/21 г. и от 7.06.2021 г. на ОС-Добрич по в.ч.н.д. № 114/2021 г. Размерът на претендираното обезщетение за неимуществени вреди е бил 5 000 лева. Постановено е било решение, влязло в сила на 02.09.2023г., с което Прокуратурата на Република България е осъдена на основание чл. 2 ал. 1 т.3 от ЗОДОВ, да заплати сумата от 2 800лв. обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди, вследствие на повдигнато и подържано незаконно обвинение за престъпление по чл. 296, ал. 1 от НК, по което е прекратено наказателното производство и отхвърлен като недоказан над този размер.

През 2023г. прокурорите от района на ОП – Добрич са участвали в 12 дела по ЗОДОВ срещу ПРБ.

В ОС – Добрич няма влезли в сила осъдителни решения срещу Прокуратурата на Република България по ЗОДОВ, като ответник.

През 2022 г. в района на ОП – Добрич е имало едно влязло в сила осъдително решение срещу прокуратурата на Република България по ЗОДОВ, като ответник.

През 2021 г. в района на ОП – Добрич е нямало влязло в сила осъдително решение срещу прокуратурата на Република България по ЗОДОВ, като ответник.

4.2. Размер на постановените/изплатените обезщетения през 2023г.

През 2023 г. има **2** влезли в сила решения с постановени обезщетения в общ размер **7 800** лв.

През 2022 г. има **1** влязло в сила решение с постановено обезщетение в размер на **30 000** лв.

През 2021г. няма влезли в сила решения с постановени обезщетения.

4.3. Проблеми по приложението на ЗОДОВ

През 2023г. прокурорите от района на ОП – Добрич не са споделяли проблеми в работата си по дела, водени срещу прокуратурата за обезщетения по ЗОДОВ.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ДРУГИТЕ ПРИНУДИТЕЛНИ МЕРКИ

5.1. Привеждане на присъдите в изпълнение

За реално наблюдение на тенденцията по получените за привеждане присъдите в изпълнение и видовете наложени наказания с тях, в настоящия годишен доклад, за поредна година, данните за отчетният период 2023г. ще бъдат сравнявани с предходните 4 отчетни периода (2019; 2020; 2021 и 2022г.)

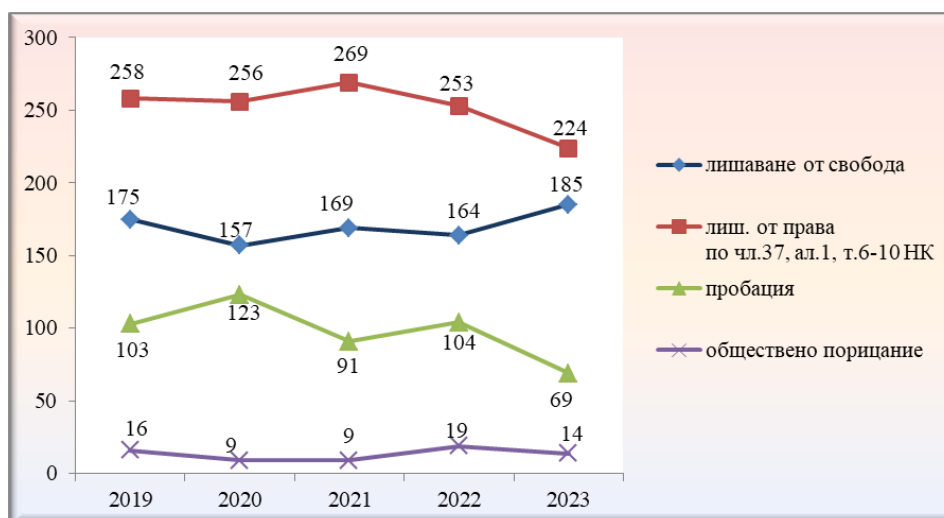
През 2023г. ОП – Добрич и РП – Добрич са получили за привеждане в изпълнение на наказания, наложени с влезли в сила присъди и определения на съда по сключени споразумения или изпратени за изпълнение по делегация, за общо **443** (493;485; 513; 519) лица.

По видове наказания в 5 - годишния сравняван период и процента им от общо наложените наказания по получените за изпълнение съдебни актове е представен в таблица № 10:

Табл. №10

Съдебни актове по лица, получени за изпълнение и наложени наказания	2019 г.	2020 г.	2021г.	2022г.	2023г.
Общо получени актове	513	485	502	493	443
Общо наложени наказания по получените актове	552	545	538	540	492
<i>от тях с наказание: и % на вида на наказанието от всички наложени наказания</i>					
доживотен затвор	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)
лишаване от свобода	175 (31.70%)	157 (28.81%)	169 (31.41%)	164 (30.37%)	185 (37.61%)
пробация	103 (18.66%)	123 (22.57%)	91 (16.91%)	104 (19.26%)	69 (14.02%)
лишаване от права	258 (46.74%)	256 (46.97%)	269 (50,00%)	253 (46.85%)	224 (45.53%)
обществено порицание	16 (2.90%)	9 (1.65%)	9 (1.67%)	19 (3.52%)	14 (2.84%)

Тенденцията на промяна в броя на получените за изпълнение наказания в петгодишния период е представена във фигура № 18

Фиг.18 Тенденция на получените за изпълнение наказания

От така изведените данни е налице тенденция на намаляване абсолютния брой на съдебните актове с наложени наказания от вида „пробация“ и почти постоянен абсолютен брой на съдебните актове с наложено наказание „лишаване от свобода“ и „лишаване от права“, най – вече – лишаване от право да се управлява МПС – между 220 и 260 броя годишно - през последните 4 години. През 5 – годишния период процентното съотношение между видовете наказания е почти постоянно – колебае се в малки граници.

Всички присъди през годината са били привеждани в изпълнение от прокурорите незабавно, в деня на получаването им, или, по изключение, най - късно в петдневен срок. Във всички случаи, когато предварителното задържане на осъдените не е било зачетено от съда, това е правено от изпълняващия присъдата прокурор съгласно разпоредбата на чл. 417 от НПК.

Съдилищата са спазвали разпоредбата на чл. 416, ал. 5 от НПК за съвоеременно изпращане за изпълнение на влезлите в сила присъди.

Изводът за периода 2019 - 2023г. е следният: Промените в наказателната политика на страната след 2005г., когато бе въведено наказанието от вида „пробация“, първоначално доведоха до превръщането му в една от основните превъзпитателни мерки. В следващите години прилагането на този вид наказание от съдилищата намаля. Това намаление се дължи основно на промяната през 2015г. на санкцията за извършено престъпление по чл. 343б от НК, с която беше въведен минимум на наказанието от вида „лишаване от свобода“. За това пък наказанията от вида „лишаване от права“ за посочения 5 - годишен период запазват високия брой и относителен дял от наложените наказания. Наказанията от вида „обществено порицание“ се налагат от съдилищата сравнително рядко, поради доказано ниския възпитателен ефект от тях и позицията на повечето магистрати, че наказанията от този вид са отживелица.

5.2. Контрол по изпълнение на присъдите

Приведени в изпълнение са **457** (459; 504; 520; 522 и 506) присъди по лица, което е **103.16%** (99,17%; 89.47%; 97.11%; 98.48% и 102.63%) от получените **443** присъди по лица. Процентът е над 100, защото е имало останали неприведени присъди, получени през предходната година.

Реално са изпълнени (*с получаване на потвърждение за начало на изпълнение на наказанията*) **431** (493; 499; 474; 480 и 504) съдебни акта, което е **94.31%** (107.41%; 99.01%; 91.15% и 91,95% и 99.60%) от приведените в изпълнение **457** акта.

В края на отчетния период от прокурорите в областта са останали неприведени в изпълнение **4** (7; 11; 5 и 3 и 7) съдебни акта, което е **1.11%** (1.36%; 2.11%; 0.95% и 1,41%) от общо получените **443**. От 4-те останали неприведени в изпълнение съдебни акта, **2** са с наложено наказание от

вида „лишаване от свобода“, **1** е от вида „лишаване от права по чл.37, ал.1, т.6-10“ и **1** е от вида „пробация“. Чакащ групиране към края на годината е **1** съдебен акт.

Своевременно се издават постановления за обявяване за издирване спрямо осъдените лица с наложени ефективни наказания от видовете „лишаване от свобода“, „пробация“ и „лишаване от права по чл. 37, ал.1, т. 6 - 10 от НК“, които са се укрили и съответното наказание не може да бъде приведено в изпълнение.

В изпълнение на Указанията за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и други принудителни мерки, въведени със Заповед № 5306/24.11.2014г. на главния прокурор, изменени и допълнени с негови заповеди № РД-04-203/28.04.2016г.; № РД-04-71/19.02.2018г.; № РД-02-19/03.10.2022г. и № РД-02-31/15.12.2023г., прокурорите в региона осъществяват постоянен контрол по предприетите мерки от органите на МВР за издирването на осъдени лица от минали години. Провеждат се периодични срещи с полицейските служители, които отговарят за издирване на лица в ОДМВР – Добрич, за набелязване на мерки и подобряване организацията на издирването на лица с наложени ефективни наказания.

През отчетната 2023г. в двете прокуратури от областта има **1** (2; 2; 2 и 4) случай на отлагане началото на изпълнението на наказание по реда на чл. 415 от НПК от вида „лишаване от свобода“ или „пробация“.

През 2023г. прокурорите от областта са изготвили и внесли в съдилищата **120** (92; 54; 69 и 118 и 108) предложения за определяне на общо наказание по реда на чл. 306, ал.1, т.1 или за привеждане в изпълнение на предходно условно наказание от вида „лишаване от свобода“ по реда на чл. 306, ал.1, т.3 от НПК. От тях са уважени **83** (77; 47; 6; 81 и 72), което е **69.16%** (83.70% 87.04%; 88.41% и 68.64% и 66.66%) от общия им брой. Ниският процент на уважените предложения се дължи на останалите в края на периода неразгледани от съда **33** (15; 6; 8 и 37 и 29) предложения. Не е голям процента на неуважените прокурорски предложения по реда на чл. 306, ал.1, т.1 или т.3 от НПК, което означава, че качеството на работа по изготвянето им е много добро.

За поредна година прави впечатление големия брой предложения, които прокурорите са принудени да съставят до съдилищата за произнасяне по реда на чл. 306, ал.1, т.1 и т.3 от НПК, основно за прилагане разпоредбите на чл. 25, ал.1, във вр. с чл. 23, ал.1 от НК. За поредна година продължава тенденцията съдилищата от района масово да не изпълняват задължението си по чл. 301, ал.1, т.3 от НПК – да определят общо наказание по миналите осъждания със самата присъда, което принуждава прокурорите да съставят посочените предложения. Причината за това е пределно ясна – намаления брой дела в съдилищата и нуждата им от нови дела за увеличаване на индивидуалната натовареност на всеки

съдия. Произнасянията на съдилищата по реда на чл. 306, ал.1, т.1 или т.3 от НПК с отделно определение стана не изключение, както е предвидено в закона, а основен способ за определяне на общи наказания.

Прокурорите от област Добрич са участвали в **154** (128; 101; 115; 231 и 151) съдебни заседания по производства, свързани с изпълнение на наказанията, които са се провели по **210** (92; 104; 80; 89 и 169 и 115) съдебни дела.

При осъществяване на дейността по привеждане на присъдите и определенията в изпълнение не можем да посочим особени проблеми. В двете прокуратури има добра практика по осъществяването на надзора, като е създадена организация за незабавно привеждане в изпълнение на наложените наказания и своевременно предприемане на мерки при инцидентните случаи на укриване на осъдени лица.

По контрола на наказанията от вида „лишаване от свобода“:

В края на отчетния период са останали незадържани общо **13** (16; 15; 17 и 16 и 12) лица по изпратените за изпълнение от съдилищата присъди и определения, които са с наложено ефективно наказание от вида „лишаване от свобода“, като повечето от тях са от предходен период. В таблица № 10 са посочени **13** незадържани лица, по отношение на които в 30 - дневен срок от влизане в сила на съдебния акт наложеното наказание не е било приведено в изпълнение.

Вижда се, че през периода 2019-2023г. се наблюдава почти постоянен брой на издирваните лица от тази категория. Трябва да се отбележи, че този брой е голям, а причина за големия брой издирвани лица, с цел привеждане в изпълнение на наложено ефективно наказание от вида „лишаване от свобода“, е недостатъчно ефективната работа по издирването от страна на полицейските органи, както и възможността осъдените лица да се придвижват свободно и без ограничения в страните от Шенгенското пространство, трудното локализиране на осъдените. Спрямо всички тези лица са предприети съответните мерки за издирването и задържането им чрез съставяне на постановления, с които се разпорежда да се започне издирване, като от полицията своевременно и писмено сме били уведомявани за началото на издирването чрез съобщаване на номера на телеграмата и предприетите мерки.

За тези от осъдените, за които след обявяването им за местно и за общодържавно издирване се изяснявало, че са налице условията по т. 15 от Указанието за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки, са издадени Европейски заповеди за арест или са изготвени предложения до отдел „Международен“ във ВКП за екстрадиция на осъдения. В някои от случаите няма основания за издаване на Европейска заповед за арест на осъден, напр. защото наложеното наказание от вида „лишаване от свобода“ е със срок под 4

месеца - чл. 36, ал.1 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест.

В района на ОП – Добрич няма осъдени лица с чуждо гражданство, за които главният прокурор да е направил искане пред чуждестранни органи за задържане на осъдения и за които ще бъде направено искане за приемане изпълнението на присъдата по реда на чл. 456, ал.1 от НПК.

През 2023г. има **2** изпълнителни преписки с незадържани лица, които са прекратени поради изтичане на изпълнителна давност. В тази връзка имаше издадена Заповед РД-04-164/2023г. на адм. ръководител на ОП - Добрич.

Обобщена справка за незадържаните повече от 30 дни лица, с наложено наказание ефективно наказание от вида „лишаване от свобода” към 31.12.2023г. е представена в табл. 11:

Табл. 11

Прокуратура	общ брой издирвани осъдени лица	в страната			в чужбина							
		от тях в страната	обявени за ОДИ	без ЕЗА	обявени за ОДИ	обявени за международно издирване	с ЕЗА	без условия за издаване на ЕЗА	в съдебна процедура по предаване	отказ от изпълнение на ЕЗА	за екстрадиция	с искане по чл. 456, ал. 1 от НПК
ОП – Добрич	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
РП – Добрич	12	5	5	5	7	7	6	1	0	0	0	1
Общо:	13	6	6	6	7	7	6	1	0	0	0	1

Няма случаи на несвоевременно приведени в изпълнение ефективни наказания от вида „лишаване от свобода” по вина на ОЗ „Охрана на съдебната власт” – Добрич.

През 2023г. в съдебния район не е имало случаи на неоснователно задържане на осъдени лица с наложено наказание „лишаване от свобода” над срока на наложеното наказание. Така е било и през предходните 2022г., 2021г., 2020г. и 2019г.

Вече своевременно сме уведомявани от администрацията на затворите за начало и край на изпълнението на наказанието от вида „лишаване от свобода”.

В Добричкия съдебен район няма затвор или затворническо общежитие, поради което не са извършвани проверки по спазването на законността в такива места. При проверките, извършени от районния прокурор на РП – Добрич и от прокурора в ОП – Добрич, отговарящ по НИНДПМ, в арестните помещения на РС „Изпълнение на наказанията“ -

Добрич, не са констатирани съществени нарушения. Още през 2021г. РС „Изпълнение на наказанията“ и сектор „Арести“ се преместиха в нова модернизирана сграда. Условието в този арест вече напълно отговарят на европейските изискванията за места за задържане под стража.

По контрола на наказанията от вида „пробация“:

Няма случаи на несвоевременно приведени в изпълнение наказания от вида „пробация“ по вина на пробационен инспектор от Районната служба „Изпълнение на наказанията“ /РС „ИН“/ - гр. Добрич, сектор „Пробация“.

При извършената от ОП – Добрич през 2023г. проверка в РС „ИН“ - Добрич, звено „Пробация“, за работата им през периода от 01.10.2022г., до 01.10.2023г. ни направи впечатление, че е намалял броят на съдебните актове, с които са наложени пробационните мерки по чл. 42а, ал.2, т. 4 от НК: „включване в курсове за професионална квалификация, програми за обществено въздействие“.

Според пробационните служители мярката чл. 42а, ал.2, т.6 от НК „Безвъзмезден труд в полза на обществото“ /БТПО/ има най-широк обществен отзвук и допринася в най-голяма степен за осъществяване на една от основните задачи и постигане на целите на наказанието „пробация“. Продължава и отчетената още от миналите години тенденция в съдебните актове, постановени през периода, пробационната мярка по чл. 42а, ал.2, т.6 от НК - БТПО, приоритетно да се налага на осъдени с настоящ адрес в селата и почти никога при тези от градовете. За проверявания период има само 16 осъдени лица, които трябва да изработят 5910 часа БТПО, от които за отчетния период / 2023г./ са изработени 3943 часа и няма нито един съдебен акт с наложена пробационна мярка по чл. 42а, ал.2, т. 5 от НК – поправителен труд.

От прокурор от РП – Добрич са извършени общо 12 бр. ежемесечни проверки на РС „ИН“, сектор „Арест“ – Добрич, а от прокурора от ОП – Добрич, който отговаря за този надзор – през 3 месеца, като при тях не са констатирани нарушения на ЗИНЗС и ППЗИНЗС.

Заседанията на Пробационните съвети на РС „ИН“ – гр. Добрич, сектор „Пробация“, съответно звената в Добрич, Каварна, Генерал Тошево, Балчик и Тервел, са провеждани по предварително съгласувани графици и със задължителното участие на прокурори от РП – Добрич, съответно от ТО – Тервел, ТО – Балчик и ТО – Каварна.

Във връзка с изпълнението на Плана на ОП – Добрич за 2023г. по направление „Изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки“ прокурорите от РП – Добрич извършиха планови проверки на съответните Пробационни звена по общини към РС „ИН“ - Добрич за работата им за периода 01.10.2022г.- 01.10.2023г. Резултатите от тези проверки бяха оформени във вид на справки, които бяха получени в ОП – Добрич в планирания срок. При проверките не са констатирани пропуски и

нарушения, които да са повлияли на законосъобразността на действията на пробационните инспектори при привеждане в изпълнение на наложените наказания от вида „пробация“. От ОП – Добрич беше извършена годишна проверка на работата на РС „ИН“, сектор „Пробация“ – Добрич, резултатите от която бяха оформени в отделен подробен анализ, екземпляр от който беше изпратен за сведение на Апелативна прокуратура - Варна.

По контрола на наказанията от вида „лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 –10“ от НК:

Наложените наказания от вида „лишаване от права по чл. 37, ал.1, т. 6-10 от НК“ са общо **224** (258; 254; 192 и 269 и 253) за целия съдебен район. Контролът на изпълнението на този вид наказания основно се отнася за наказанието „лишаване от право да се управлява МПС“, тъй като то е най – често налаганото.

В изпълнение на плана на ОП – Добрич за 2023г. по надзора за законност при изпълнение на наказанието „лишаване от право да се управлява МПС“ се извърши проверка на документацията, водена в сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР - Добрич, съставяна във връзка с получени от прокуратурите в съдебния район на ОП – Добрич за изпълнение присъди и определения, по които има наложено наказание „лишаване от право да се управлява МПС“ за определен срок. Не бяха констатирани нарушения или пропуски. На място, в съответното помещение на сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР - Добрич, от отговорника по надзора не бяха направени забележки относно начина на съхранение и отчетност на тази документация. Констатирано беше, че тази документация се води надлежно, въпреки острия кадрови недостиг в този сектор и голямата им натовареност.

През 2023г. на всички изпратени за изпълнение на наказанията „лишаване от право да се заема определена държавна или обществена длъжност“ и „лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност“ съдебни актове от Териториалното поделение на НАП в гр. Варна, офис Добрич, е отговаряно своевременно относно регистрирани трудови договори, в който осъдения фигурира като работник или служител или ако е имало такива, то са предприемани действия за прекратяването им.

По контрола на наказанията от вида „обществено порицание“:

Наложените наказания от вида „обществено порицание“ са общо **14** (16; 17; 10 и 9 и 19).

След проверка на присъдите и определенията на съдилищата от съдебния район, по които има наложено наказание от този вид, се констатира, че във всички случаи съдът изпълнява задължението си по чл. 239 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и с присъдата или определението си указва конкретния начин за изпълнение. В тази връзка, още през 2011г., с писмо по надзора, изготвено от прокурор

от ОП – Добрич, беше препоръчано на всички прокурори от съдебния район да настояват в пледоариите си съдът да изпълни посоченото свое задължение, а при липса на такова – присъдите да се протестират. В този смисъл усилията на прокуратурата са довели до положителен резултат за отчетната 2023г., както и за предходните 4 години.

През 2023г. в ОП – Добрич беше прекратена **1** изпълнителна преписка поради помилване на осъдения.

5.3. Принудителни мерки

В РП – Добрич са били наблюдавани общо **218** (258; 225; 218; 213 и 218) преписки, свързани с налагане на принудителни мерки, от които **213** (244; 214; 205; 208 и 212) са новообразувани.

По наблюдаваните преписки от прокурорите са внесени в съда **153** (115; 82; 81 и 71 и 93) предложения и искания, което съставлява **70.18%** 42,66% (44.57%; 36.44%; 37.16% и 33.33% и 42.66%) от наблюдаваните **218** преписки.

От разгледаните от съда **148** (211; 170; 172; 68 и 88) предложения и искания, са уважени **138** (194; 164; 165 и 60 и 75), т.е. **93.24%** (91.94%; 96.47%; 95.93% и 88.24% и 85.22%) от разгледаните. Прекратени от съда са били **10** (17; 5; 7; 2 и 13), т.е. **6.76%** от разгледаните.

В 5-годишният период се наблюдава относително запазване на броя на наблюдаваните преписки от тази категория, броя на внесените и уважени от съда предложения и искания.

Прокурорите са участвали в **377** (439; 380; 298; 348 и 377) съдебни заседания, свързани с принудителните мерки, като една част от тези заседания и дела са били по предложения, внесени в края на предходен отчетен период.

Вижда се, че през периода 2019г. - 2023г. в съдебния район на ОП – Добрич е налице тенденция към запазване броя на психично болните лица, нуждаещи се от задължително лечение или от вземане на принудителни медицински мерки спрямо тях, като през 2023г. няма промяна спрямо предходната 2022г.

III. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА С ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС.

1. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО

Дейността на Окръжна прокуратура – Добрич през 2023г. във връзка с утвърждаването на принципите за върховенството на правото може да бъде обобщена в следните основни направления.

Противодействие на престъпността, в т.ч. и на корупцията

✓ Продължава да се работи по утвърденото Указание за организацията на дейността на Прокуратурата на Република България по преписки и дела, свързани с престъпления, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз, и за взаимодействието с Европейската прокуратура. Целта е постигане на своєвременност и ефективност при провеждането на проверките и наказателните производства от прокуратурите, свързани с престъпления, които засягат финансовите интереси на ЕС, обезпечаване на взаимодействието с Европейската прокуратура при стриктно спазване на условията и сроковете, предвидени в Регламент № 2017/1939 на Съвета за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура; уеднаквяване на прокурорската практика и въвеждане на единен стандарт при взаимодействието и обмена на информация с Европейската прокуратура.

✓ Прокуратурата следва да осигури ефективно наказателно разследване в съответствие със стандартите на ЕКПЧ;

✓ Съобразно действащата нормативна уредба усилено се работи и по Указанието за организацията на работа на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани по съобщения за осъществено домашно насилие, за закана с убийство и за нарушена заповед за защита от домашно насилие, както и по Указанието за организация на работата на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани за трафик на хора. Последното има за цел създаване на унифициран механизъм във връзка с ръководството и надзора на дела за трафик на хора; ефективна защита на пострадалите от това престъпление; преодоляване на затрудненията в прокурорската практика; засилване на капацитета за работа по дела за трафик на хора, както и подобряване на вътрешно-институционалното, междуведомственото и международното сътрудничество по такива дела.

Дейност, свързана с предприемане на методически, организационни и квалификационни мерки.

✓ Обсъждат се и се предприемат необходимите методически, организационни и квалификационни мерки, очертани в резултат на констатациите, изводите и предложенията, направени от съответния прокурор по този надзор в анализа му по делата за корупция;

✓ Тези дела се отчитат по променената методиката за отчитане на делата, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други заемащи отговорни и контролни длъжности в държавни и общински институции. Данните се извеждат по досъдебни производства (наблюдавани, новообразувани и решени ДП), образувани за корупционни престъпления по отношение на длъжностното качество на лицата (обвиняеми, предадени на съд, осъдени, санкционирани и оправдани) и изпълняваните от тях ръководни, управленски и контролни функции. Периодичността на отчитане на данните е съответно за първото тримесечие, първото шестмесечие, деветмесечието и годишно;

✓ Спазват се стриктно Правилата за медийна комуникация в системата на Прокуратурата на Република България, като е предвидена организация за сезиране на компетентната прокуратура, когато при прегледа на медийната информация се установят данни за престъпление от общ характер, вкл. и в случаите, в които като източник на данните за престъплението е посочен чужд медиен източник;

✓ Работи се активно по делата, получени от закритата Специализирана прокуратура (СПП);

✓ Съобразно законодателните промени (със ЗИД НПК и ЗИД ЗСВ), вкл. в областта на подсъдността, и с оглед незабавно предприемане на необходимото за осигуряване на високо ниво на специализация са планирани и се осъществяват квалификационни мерки за обезпечаване на работата на прокуратурите по дела, образувани за организирана престъпност. От Прокуратурата са организирани обучения с тематика „Противодействие на организираната престъпна дейност: Практически проблеми на материалноправния режим“, които се провеждат в няколко цикъла, всеки от които с по три етапа. Целевата група са прокурори от окръжните прокуратури и следователи от окръжните следствени отдели към окръжните прокуратури.

Дейност по гарантиране на независимостта на органите на съдебната власт и оптимизиране на съдебната карта

През 2023г. на територията на съдебния район на ОП – Добрич

не са констатирани действия, които да са били насочени към накърняване независимостта на органите на съдебната власт.

На територията на област Добрич има една районна прокуратура и 4 териториални отделения, координацията между които е на необходимото ниво.

2. СПЕЦИАЛЕН НАДЗОР

Със Заповед №РД-02-16/21.07.2023г. на и.ф. главен прокурор е отменено утвърденото със Заповед № РД-02-02 от 05.01.2021 г. на главния прокурор Указание за специален надзор, поради което не в настоящият доклад не се анализират и съответните производства през отчетния период.

3. ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС.

За постигане на по-висока резултатност в противодействието на тежката престъпност, наред с делата, наблюдавани от ЕК и ВСС, Прокуратурата осъществява специализирано наблюдение, непрекъснато ръководство и контрол, отчетност и публичност в рамките, допустими от закона, на всички дела, образувани за тежки престъпления - организирана престъпност, корупция, злоупотреби с фондове на ЕС, изпиране на пари, данъчни престъпления, подправка и прокарване в обръщение на фалшиви платежни инструменти, незаконен трафик на хора и наркотици.

Общите данни за делата от тази категория за 2023г. и предходните два периода са представени в табл. № 12:

Табл.12

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Наблюдавани ДП	602	647	695
Новообразувани ДП	248	341	347
Решени ДП	308	331	462
Прокурорски актове, внесени в съда	123	119	199
Предадени на съд лица	125	120	203
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	113	106	169
Оправдани лица с влязла в сила съдебен акт	1	1	1
Върнати от съда дела	3	2	5

През 2023г. спрямо предходните две години, е налице увеличение на наблюдаваните ДООИ – **695** (647; 602). За тази категория се наблюдава

увеличение на наблюдаваните ДП със **7.42%** спрямо 2022 г. и с **15.45%** спрямо 2021 г.

С най-голям дял от тази категория наблюдавани дела са ДП, свързани с наркотични вещества – те са **473** (418; 378), което съставлява **68.06%** (64.61%; 62.80% 70.07%) от наблюдаваните дела, образувани за някои категории тежки престъпления.

Следват производствата, свързани с укриване на данъци (79); изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти (73); корупционни (49); ОПГ (7); „източване“ на евро-фондове (7); трафик на хора (5); и пране на пари (2), общо – 222 броя, което представлява **31.94%** от всички наблюдавани ДП за тежки престъпления.

Новообразуваните ДП са увеличени с **6** ДП – **1.76%** спрямо 2022г., и с **99** ДП – **39.91%** спрямо 2021г.

От общо решените 462 ДП, са прекратени **186** (164; 140) ДП, а в съда са внесени **199** (119; 123) прокурорски акта.

Делът на решенията от прокурор производства, спрямо наблюдаваните ДП, като относителна стойност се запазва, като не пада под 50%, съпоставено с предходните две години – **66.47%** (51.16 %; 51.16 %).

При внесените в съд прокурорски актове се наблюдава значително увеличение - **199** (119; 123), и съответно увеличение на броя на предадените на съд лица – **203**, спрямо 2022г. и 2021г. (120; 125).

Относителният дял на внесените в съда прокурорски актове, спрямо решенията производства в тригодишен период се запазва под 50% - **46.06%** (35.95%; 39.94%).

Броят на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт също е увеличен – **169** (106; 113). Спрямо всички лица с постановен влязъл в сила съдебен акт, те съставляват **20.63%** (12.71%; 13.63%), т.е. през 2023г. е налице увеличение и по този показател.

Най-голям е броят на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт за престъпления, свързани с наркотични вещества – **157**, следвани от такива за престъпления, свързани с изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти – **5**, за данъчни престъпления – **4** и за корупционни престъпления – **3**.

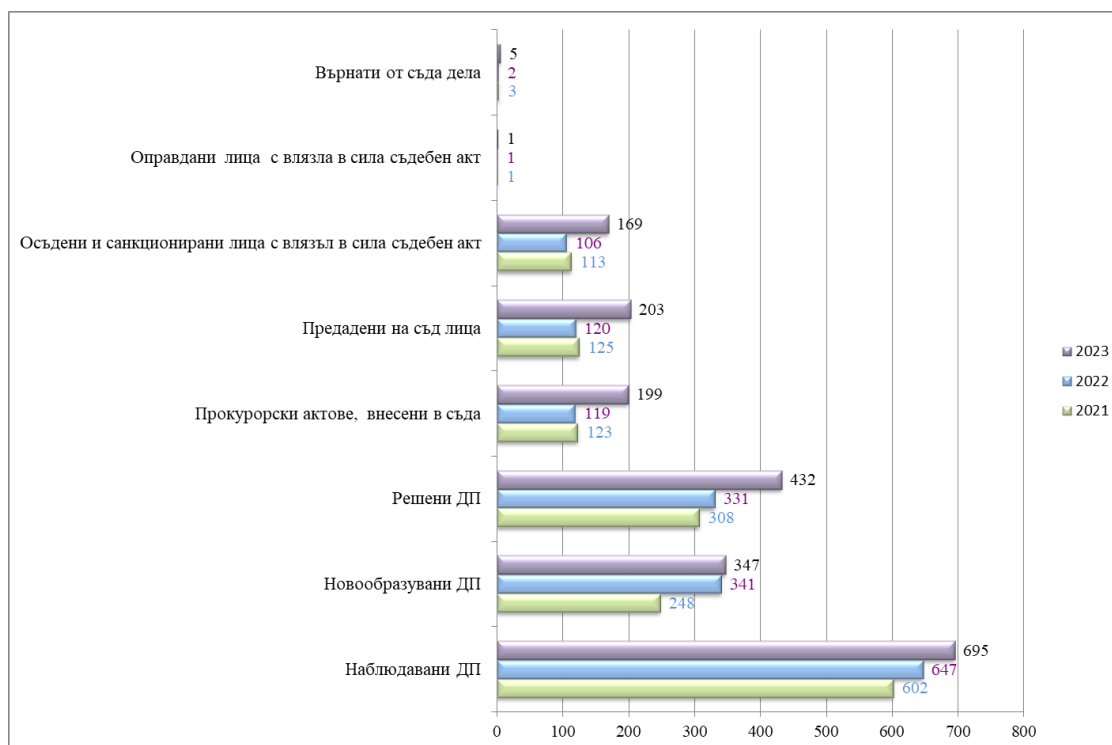
През 2023г. има 5 върнати от съда досъдебни производства за доразследване 3 ДП за престъпления по чл.354а от НК, 1 ДП за престъпление по чл. 321 от НК и 1 ДП за престъпление по чл. 304 от НК, като през 2022г. е имало върнати 2 ДП за престъпления по чл.255 от НК, през 2021г. върнатите са били 3 ДП за престъпления по чл.354а от НК.

През 2023г. е било оправдано едно лице с влязъл в сила съдебен акт по чл.255 от НК.

През 2022г. е било оправдано едно лице с влязъл в сила съдебен акт по чл. 283а от НК.

През 2021 г. е било оправдано едно лице с влязъл в сила съдебен акт по чл. 354а, ал.5 вр. с ал.3 предл. 2, т.1 от НК.

Нагледно увеличението и намалението на основните показатели в разглежданата категория престъпления е представена на фиг. № 19:

Фиг.19 Основни показатели тежки престъпления

3.1. Организирана престъпност

През 2023г. за ОПГ са наблюдавани 7 досъдебни производства. От тях 2 производства са приключени през 2023г. - 1 ДП е прекратено и 1 ДП е спряно. Едно ДП от тази категория е върнато от съда през отчетния период. Същото ДП е било внесено от Специализираната прокуратура, а прокурор от Окръжна прокуратура – Добрич е участвала в съдебните заседания в Окръжен съд – Добрич. ДП е върнато на прокуратурата с оглед отстраняване на допуснати отстраними съществени процесуални нарушения.

3.2. Корупционни престъпления

През 2023 г. в Добричкия съдебен район са били наблюдавани **49** (47; 56) ДП, свързани с т.н. корупционни престъпления.

Налице е увеличение с 2 ДП спрямо 2022 г. и с 9 производства от този вид спрямо 2021г.

От наблюдаваните 49 ДП за корупционни престъпления по основни текстове от НК са като следва:

- чл. 282 от НК – 6 (6; 4);

- чл. 283 от НК – 1 (1; 1);
- чл. 284 от НК – 1 (0; 0);
- чл. 301 от НК – 4 (5; 5);
- чл.304а от НК – 1 (1; 0).

Новообразуваните ДП през 2023 г. са 19 (9; 23). До края на годината са приключени общо **21** (20; 23) ДП.

Решени са били **20** (22; 22) ДП. От решенията **20** ДП, спрени са **4** (2; 2), прекратени са **10** (13; 16) ДП, внесени в съда са **5** (5; 4) ДП.

Осъдените през 2023г. с влязъл в сила съдебен акт за извършени престъпления от тази категория са **3** (3; 3) лица с наложени 5 (3; 3) наказания. През отчетната година няма оправдано лице, с влязъл в сила съдебен акт за корупционно престъпление.

3.3. Изпирание на пари.

През 2023 г. прокурорите от ОП – Добрич са наблюдавали 2 (5; 4) ДП за престъпления, свързани с пране на пари.

Тези данни сочат на тенденция към намаление на броя наблюдавани ДП за престъпления, свързани с пране на пари.

През отчетният период има 1 новообразувано ДП.

От наблюдаваните през 2023г. 2 ДП от посочената категория, в края на периода са било решено **1** ДП, което е внесено в съда с обвинителен акт срещу едно лице.

За трета поредна година няма осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт.

3.4. Престъпления с предмет имущество и/или средства на фондове, принадлежащи на ЕС или предоставени от ЕС на българската държава.

През 2023г. в съдебния район са били наблюдавани **7** (4; 5) ДП за престъпления, свързани със злоупотреби със средства от ЕС.

Налице е увеличение на броя на наблюдаваните ДП от тази категория.

Наблюдаваните през 2023г. ДП от посочената категория са били за извършено престъпление по чл.248а от НК.

От наблюдаваните 7 ДП от тази категория, до края на годината са били решени **2** ДП – 1 ДП с прекратяване и 1 ДП с внасяне в съда. През 2022 г. и през 2021 г.– решенията са били също по 1 ДП в година.

През 2023 г. няма (0; 1) осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт.

Запазването на минимален брой на досъдебните производства с такъв предмет на разследване се дължи основно на повишения контрол „на входа“ от държавните институции, които имат право да предоставят на заявителите имущество и/или средства на фондове, принадлежащи на ЕС или предоставени от ЕС на българската държава. Когато този контрол

действително се осъществява, намалява възможността да се злоупотребява с такива средства.

3.5. Престъпления против паричната и кредитна системи - изготвяне, прокарване в обръщение и използване на неистински и преправени парични знаци и кредитни карти.

През 2023г. в съдебния район са били наблюдавани **73** (75; 71) такива ДП.

Налице е намаление на броя наблюдавани ДП от тази категория с 2 ДП спрямо 2022г. и увеличение с 2 ДП спрямо 2021 г.

От наблюдаваните през 2023 г. 73 такива ДП, 3 (4; 5) са за извършени престъпления по чл.244 от НК, а **69** ДП (71; 66) са за извършени престъпления по чл. 249 от НК, за първа година през последните четири години има 1 наблюдавано ДП за престъпления по чл. 243 от НК.

От всичките **73** ДП, наблюдавани през 2023г., новообразуваните са **27** (27; 25) ДП.

През 2023г. са приключени **29** (23; 30) ДП , а решенията са **45** (48; 52).

От решенията ДП, **20** (15; 20) ДП са спрени, **18** (27; 29) ДП са прекратени и 7 (3; 3) ДП са внесени в съда.

Осъдени с влязъл в сила съдебен акт са **5** (4;7) лица.

3.6. Данъчни престъпления. Престъпления с предмет „източване“ на данък върху добавената стойност /ДДС/.

През 2023г. са наблюдавани **79** (81; 75) ДП свързани с извършени данъчни престъпления.

През 2023г. броят на новообразуваните ДП от тази категория е **16** (22; 24).

През отчетния период са приключени **24** (22; 19) ДП.

От решенията през периода **26** (23; 22) ДП, **7** (13; 1) са били спрени, **7** (4; 10) са били прекратени, **10** ДП (4; 10) са внесени в съда.

През 2023 г. в съда са били внесени **10** прокурорски акта (4; 10) срещу **12** (4; 10) лица, като 4 (1; 9) лица са били признати за виновни с влязъл в сила съдебен акт.

През 2023г. има 1 лице с вляза в сила оправдателна присъда. През 2022г. и 2021г. е нямало оправдани лица.

През 2023г. няма върнати от съда производства.

През 2022 г. от съда са били върнати 2 ДП за престъпления по чл.255 от НК.

3.7. Престъпления с предмет наркотични вещества и прекурсори.

През 2023г. са наблюдавани общо **473** (418; 378) ДП за престъпления по чл.345а от НК - 354в от НК.

През 2023г. е налице увеличение в броя наблюдавани ДП от тази категория с **55** ДП – **13.16%** спрямо 2022г. и с **95** ДП – **25.13%** спрямо 2021 г.

Новообразуваните ДП са **278** (282; 172). Налице е намаление на броя на новообразуваните ДП с **4** ДП – **1.42%** спрямо 2022 г. и увеличение със **106** ДП – **61.63%** спрямо 2021г.

От всички наблюдавани през 2023г. дела с предмет наркотични вещества, през периода са приключени 328 (219; 194), което е **69.34%** (52.39%; 51.32%) от тези дела.

От изложеното се вижда, че през 2023г. се наблюдава увеличаване на броя на наблюдаваните и приключените дела спрямо предходните две години.

Решени са общо **334** (226; 201), т.е. **70.61 %** (54.01%; 53.17) от наблюдаваните.

В съда са внесени **175** (103; 105) прокурорски акта със **175** (104; 106) обвиняеми лица. Наблюдава се увеличение на броя на внесените с съда актове със 72 акта, спрямо 2022 г. и увеличение с 70 акта спрямо 2021 г. По отношение на обвиняемите лица се забелязва същата разлика – увеличение с **71** лица спрямо 2022 г. и с увеличен брой на обвиняемите лица със 69 спрямо 2021 г.

Спрените ДП от тази категория са **9** (4; 8), а прекратените са 147 (114; 78).

От общо наблюдаваните през 2023г. ДП с предмет наркотични вещества и прекурсори, за първа година е налице значително увеличение на броя на досъдебните производства, образувани за извършено престъпление „държане на наркотици в маловажен случай“, т.е. по чл. 354а, ал. 5 - 296 ДП (170;182).

През 2022г. и 2021г. най-голям е бил делът на досъдебни производства образувани за престъпление „държане на наркотици“, т.е. по чл.354а, ал.3 от НК. През отчетна година 2023г. те са 134 (198; 150).

От предадените на съд 175 лица, осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 157 лица.

Налице е тенденция към увеличение делът на тази категория наказателни производства. Това показател за добрата дейност на органите на МВР при противодействието на разпространението и употребата на наркотици.

Продължава да се наблюдава удължаване на сроковете за разследване на тази категория дела, което се дължи на забавеното изготвяне на назначените експертизи – понякога се чака повече от 8 месеца по ДП, по които има обвиняем с взета мярка за неотклонение „задържане под стража“.

3.8. Незаконен трафик на хора

Наблюдаваните ДП свързани с незаконен трафик на хора са **5** (5; 13). През последната година се наблюдава запазване на броя на наблюдавани ДП свързани с незаконен трафик на хора.

Новообразуваните ДП от тази категория са **3** (1; 4).

Решени са 2 (3; 8) ДП – спрени 0 (0; 2), прекратени 2 (2; 6).

През отчетният период няма внесени в съда ДП. Няма осъдени лица с влязла в сила присъда, за извършено престъпление от този вид. Няма оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт.

Тенденциите за последните ПЕТ години по основни показатели за всички дела от особен обществен интерес са представени на следващите графики:

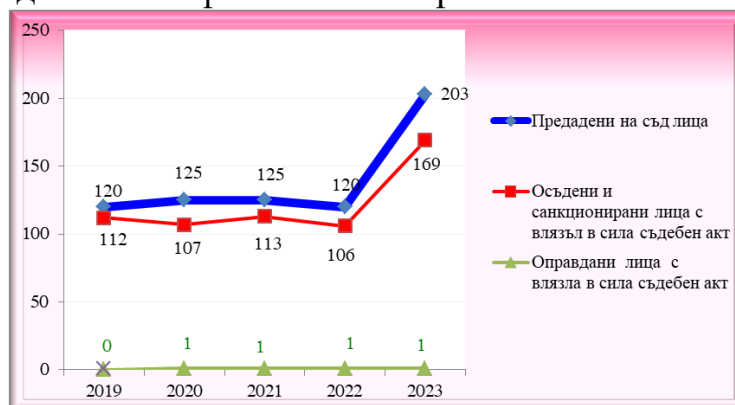

Фиг.20 Новообразувани ДП и внесени в съда прокурорски актове за тежки престъпления

Констатира се увеличение на новообразуваните дела от особен обществен интерес спрямо 2022 г. с 1.76% и увеличение спрямо 2021г. с 39.92%.

Наблюдава се увеличение на внесените в съда прокурорски актове, като спрямо 2022г. са с 80 повече, спрямо 2021г. със 76 повече, спрямо 2020г.- 78 повече и спрямо 2019г. - 83 бр. повече.

Следва да се има предвид и по-продължителния срок на решаване на делата, поради тяхната фактическа и правна сложност.

Фиг. 21 Предадени на съд лица, осъдени и оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт за тежки престъпления през последните пет години

За 2023 г. се отчита значително увеличение на абсолютния брой на предадените на съд лица и на осъдените и санкционирани лица за извършване на такива престъпления.

Добър показател е запазването на малкия брой на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт.

IV. МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

През 2023г. прокурорите от Добричкия съдебен район са работили по **206** (126; 91) преписки с международен елемент, най-многобройни са били в ОП –Добрич - 171 (99; 71). Налице е увеличение през 2023г. на преписките с международен елемент със 72, спрямо 2022г. и със 100 бр. спрямо 2021г.

Прокурорите от РП–Добрич и четирите ТО през 2023г. са наблюдавали – **35** преписки с международен елемент, докато през 2022г. общият брой на тези преписки наблюдавани в районните прокуратури от областта, вкл. РП – Добрич е бил 27, а през 2021г. - 20.

През отчетната година са получени **26** МПП и **18** ЕЗР.

През 2023 г. прокурорите в областта са изпратили **12** (12; 12) молби за правна помощ /МПП/ и **58** (18; 15) ЕЗР.

В сравнение с предходните два отчетни периода относителния брой на МПП се запазва, но се наблюдава значително увеличаване броя на изпратените ЕЗР.

През 2023 г. в прокуратурите в съдебния район са получени **26** (12; 14) МПП и **18** (18; 9) ЕЗР.

През отчетната година 1 била изготвена и изпратена за изпълнение **1** (3; 3) ЕЗА от РП – Добрич.

През 2023г. в ОП – Добрич не са издавани ЕЗА.

През 2023г. в ОП – Добрич са получени за изпълнение от други държави **6** (6; 4) ЕЗА.

През 2023г. е имало 1 входяща и 1 изходяща молба за екстрадиция на лице, през 2022г. е нямало, а през 2021г. е имало 1 молба за екстрадиция на лице.

През 2023г. както в ОП – Добрич, така и в РП – Добрич има по 1 входящ трансфер на наказателно производство. През 2022г.и 2021г. не са постъпвали входящи трансфери на наказателни производства, не са изготвяни и изходящи такива.

През трите отчетни периода няма решение-отказ по субсидиарна компетентност по чл. 480 от НПК, няма решение и консултации по реда на чл. 483 - 484 от НПК.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са взели участие в **9** (38; 34) съдебни производства в процедура по признаване и изпълнение на присъда на чужд съд. От тях **7** (**36; 26**) лица са с признати присъди.

Отхвърлените искания - непризнати присъди са 2 (2; 9), като тях няма изготвени протести.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са взели участие в 171 (73; 56) съдебни заседания по международно правно сътрудничество /по НПК и ЗЕЕЗА/, общо задържаните лица по международно правно сътрудничество по ЗЕЕЗА са 7 (4; 7).

Основно увеличението на преписките с международен елемент за областта през 2023г. се дължи на увеличения брой образувани преписки в ОП – Добрич по повод образувани в ОС – Добрич дела с международен елемент по ЗПИИРКОРИФС.

Прокурорите продължават да използват все по-ефективно възможностите на международното сътрудничество за приключване на делата.

V. АДМИНИСТРАТИВНА И КОНТРОЛНО – РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ.

1. ЩАТНА ОСИГУРЕНОСТ

Утвърденият щат за магистрати в област Добрич към 31.12.2023г. е за общо **29,9** прокурори и **8** следователи (от които 1 за мл. следовател).

По прокуратури кадровото състояние е следното:

В ОП - Добрич: Утвърден щат към 01.01.2023 г. е бил **9** прокурори, от които **8** заети.

С решение по т 2.1.7 от Протокол № 34/23.11.2023г. на Пленума на ВСС на основание чл. 30, ал.2, т.8 от ЗСВ е съкратена 1 свободна длъжност за прокурор от щатната численост на Окръжна прокуратура – Добрич.

Към 31.12.2023 г. утвърден щат - 8 прокурори – всички са заети.

Утвърденият щат на служителите в ОП – Добрич за 2023 г. е **30**, от които: двама с ръководни функции – съдебен администратор, той и и.ф. на служител по сигурността на информацията /ССИ/ и 1 административен секретар.

От тези 30 служители, 8 съдебни служители, от които 1 завеждащ служба „Деловодство“, 5 съдебни деловодители, 1 системен администратор и 1 чистач, осъществяват дейността си в ОСЛО при ОП – Добрич.

Към 31.12.2023г. утвърденият щат за съдебни служители е бил зает, няма незает щат.

Към 31.12.2023г. утвърденият щат за следователи е **8**, включително 1 щ.бр. за мл. следовател. Заетият щат е 6 заети щ.бр. за следовател и 1 заета щатна бройка за младши следовател. Незает щат - 1 щ.бр. за следовател.

В РП - Добрич:

Утвърденият щат за прокурори в РП – Добрич и четирите Териториални отделения (ТО) в гр.Тервел, гр. Балчик, гр.Каварна и гр. Генерал Тошево е **21**, като през **2023г.** разпределението е следното – районен прокурор, заместник районен прокурор - 2 щ.бр., прокурори - 16 щ.бр. и младши прокурори 2 щ.бр., като реално работили в Районна прокуратура - Добрич са били през годината 14,7 прокурори.

Въпреки известното увеличение още през 2021 г. откъм реално заети работни места на магистратския състав, административният ръководител на РП – Добрич отбелязва, че организацията във връзка с разпределението на работата между съответните ТО /Териториални отделения/ е значително усложнена. В ТО – Тервел на място продължава да работи и през 2023г. само един прокурор, който от началото на м.12. 2022г. до средата на 2023г. беше в продължителен отпуск по болест, което е наложило при неговото отсъствие от гр.Добрич до гр.Тервел да бъде изпращан друг прокурор с оглед най-вече обезпечаване явяване в съдебни заседания в Районен съд – Тервел. Също така в ТО – Генерал Тошево работят на място само двама прокурори и в определени моменти са налице ситуации, при които отсъстват и двамата.

Продължава и към момента командироването на един прокурор от РП – Добрич в РП – София от м.03.2020г.

От 01.12.2023г. е командирован в друга прокуратура и един младши прокурор. От средата на м.09.2023г. до 22.01.2024г. друг прокурор отсъства продължително поради болест, а от м.09.2023г. 1/една/ щатна бройка за длъжността „мл.прокурор“ е овакантена.

За сравнение през 2022г. и 2021г. щатът за прокурори е бил същия, като реално работещи в Районна прокуратура – Добрич са били съответно 14,69 и 14,60 прокурори.

Съдебните служители в РП – Добрич по щат към края на отчетния период на 2023г. са били общо 27,5 щатни бройки – съдебен администратор, прокурорски помощник, главен счетоводител, старши специалист – счетоводител и касиер, главен специалист – човешки ресурси, завеждащ служба, 13 съдебни деловодители /от които на ½ щ.бр.- 1 човек/, трима съдебни секретари, петима служители призовкари /заемащи 4 щ.б, от които 2 x 1/2щ.бр./, един шофьор и един чистач. Такъв е бил щата и през 2022г.

Реално заети в края на 2023г. са били всички щатове за съдебни служители.

Общо за съдебния район: През 2023г. са работили средно **22,7** прокурори при утвърден щат **29,9** и **7** следователи при щат **8**. Във всички прокуратури в областта работят отлично подготвени прокурори и те, както и следователите, са с достатъчен професионален опит, което им позволява да се справят много добре със задълженията си. Няма прокурор или

следовател в съдебния район, който през годините да не е преминал необходимата форма на обучение.

Казаното по – горе за магистратите в съдебния район важи и за служителите от РП – Добрич и четирите ТО, ОП – Добрич и тези в ОСЛО при ОП – Добрич. Всички те са с достатъчно дълъг стаж, отлично подготвени и с необходимото чувство за отговорност, поради което се справят успешно с преките си служебни задължения. По – голяма част от тях през последните години са преминали организирани от ръководството на Прокуратурата на РБ различни форми на обучение.

Щатна осигуреност на разследващите органи:

Към края на отчетния период на 2023г. като разследващи органи в Отдел „Разследване“ при ОД на МВР гр. Добрич, обслужващи района на териториална компетентност на РП-Добрич , реално са работили 36 полицейски служители, при щат в сектора от 45 служители, както следва:

- 1 -Началник на отдел „Разследване” при ОД МВР-Добрич,
- 3- Началник сектор „разследване“ при Първо РУ на МВР-Добрич
- 1- Главен разследващ полицай на ОД МВР-Добрич
- 6- разследващи полицаи при ОД на МВР – Добрич
- 32 разследващи полицаи в РУ, разпределени в три сектора/ от тях незаети 2 щ.бр./

- 2- системен оператор

През 2023г. в болнични или в отпуск за отглеждане на дете са били общо 7 служителя.

2. ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Дейността по обучението, повишаването на квалификацията и поддържането на висока професионална компетентност на прокурорите, следователите и съдебните служители се осъществява в съответствие с Правилата за обучение и повишаване на квалификацията в системата на ПРБ.

През 2023г. 4 прокурори от ОП – Добрич са участвали в 6 обучения, семинари, вкл. като лектори в образователни проекти и изпитни комисии във ВСС, а 24 служители са участвали в 13 бр. обучения и семинари (онлайн и присъствено).

3. ПРОВЕРКИ И РЕВИЗИИ. ОБРАЗУВАНИ ДИСЦИПЛИНАРНИ И НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА СРЕЩУ МАГИСТРАТИ. НАЛОЖЕНИ НАКАЗАНИЯ НА ПРОКУРОРИ И СЛЕДОВАТЕЛИ.

3.1. Проверки и ревизии извършени от ОП – Добрич

Контролно – ревизионната дейност на ОП – Добрич върху дейността на РП – Добрич през 2023г. се осъществяваше съобразно заложените

задачи в плана за дейността на ОП – Добрич за 2023г. и текущо чрез осъществяване на институционален и служебен контрол.

В плана за ревизионно-контролната дейност на ОП – Добрич за 2023г. е била планирана **проверка** на Районна прокуратура – Добрич, **относно спазване на принципа на случайно разпределение** на преписките и делата през 2022 г. и деветмесечието на 2023г. Проверката е извършена на два етапа – за второто шестмесечие на 2022 г. докладът е съставен към 01.07.2023г., а за деветмесечието на 2023г. докладът е съставен към 19.12.2023г. Отправената препоръка в първия доклад е била изпълнена своевременно от административния ръководител на РП – Добрич с издаването на заповед. Във вторият доклад е дадена една препоръка, изпълнението на която ще бъде проверена през 2024г.

Резултатите от проверките са изпратени на АП – Варна и отдел 06 „Административен“ във ВКП.

В изпълнение планова задача от Плана за „Контролно-ревизионната дейност на Окръжна прокуратура - Добрич за 2023 година” и планова задача № 3 по надзор „Специализиран“ от плана на ОП – Добрич за 2023г. със Заповед №РД-04-148/24.10.2023г. на административния ръководител на ОП – Добрич е разпоредено извършване на **тематична проверка** на ДП на производство в РП – Добрич към 30.11.2023г., водени за престъпления по чл. 159а – 159г от НК. и извършване на служебен контрол на прекратените през последното тримесечие на 2022г., на прекратените до 30.11.2023г. и спрените към 30.11.2023г. в РП – Добрич досъдебни производства, водени за престъпления по чл. 159а-159г от НК. Изготвеният доклад - анализ е изпратен на отговорника по надзор „Специализиран“ в АП – Варна и отдел 06 „Административен“ във ВКП и административния ръководител на РП – Добрич, за сведение.

В изпълнение на т.3 от плана за дейността по Гражданско-съдебния надзор, по надзора отговорникът в ОП – Добрич е извършил **една планова проверка** на делата в ОП – Добрич с повдигнати обвинения по чл.253, чл.253а, ал.1 и ал.2 и чл.253б от НК, фигуриращи в чл.108, ал.1 от ЗПКОНПИ /включително прекратени и спрени дела/ относно задълженията на прокурорите по чл.110, ал.1 от ЗПКОНПИ. Изготвената справка е изпратена в АП – Варна.

Отговорникът по направление „Надзор върху изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки“ е извършил 2 планови посещения в РС „ИН“, сектор „Арест“ – Добрич, за резултатите от които е уведомил административния ръководител на ОП – Добрич.

Във връзка с възникнал пожар в РС „ИН“, сектор „Арест“ – Добрич отговорникът по надзора е извършил една извънредна проверка, като резултатите от тази проверка са приложени към образуваното досъдебно производство.

3.2. Проверки и ревизии извършени на ОП – Добрич.

Със Заповед № РД-04-59/24.02.2023г. на главния прокурор е извършен одитен ангажимент за даване на увереност на ОП – Добрич. С писмо от 21.08.2023г. е получен окончателен одитен доклад, с който са дадени две препоръки. В изпълнение на плана за действие по изпълнение на дадените препоръки в Одитен доклад ОАУ/2303, административният ръководител на ОП – Добрич е издал заповед № РД-09-13/31.08.2023г., с която е определил работна група, която да извърши преглед на действащите в ОП – Добрич вътрешноведомствени организационни и методически актове, отнасящи се до организацията на бюджетния процес и да изготви предложения за изменения, допълнения или отмяна на действащи актове, включително и проекти за нови такива. В резултат на дейността на тази работна група са актуализирани съответните вътрешни правила и длъжностни характеристики.

Със заповед № 534/16.11.2023г. на АП – Варна е извършена тематична ревизия на спрените и прекратени през последното тримесечие на 2022г. и през 2023г. в ОП – Добрич досъдебни производства, водени за престъпления по чл. 253 – чл. 253б от НК. В ОП – Добрич през проверявания период е имало образувана 1 прокурорска преписка, която е била решена с постановление за отказ от образуване на досъдебно производство.

От АП – Варна е извършена планова проверка на прекратените и спрени ДП през второто и трето тримесечие на 2023г. в ОП – Добрич, водени за корупционни престъпления. В ОП – Добрич са били налице 4 ДП от тази категория, които са изпратени в АП – Варна за проверка. От тези 4 прекратени ДП при служебния контрол от АП – Варна са отменили 1 акт и потвърдили 3 акта.

Със Заповед № РД-04-358/23.10.2023г. на и.ф. главен прокурор е извършена тематична ревизия в Окръжна прокуратура Добрич на работата на административния ръководител на Окръжна прокуратура - Добрич по организация, ръководство и контрол на дейността на окръжната прокуратура за периода от 01.01.2022 г. до 30.06.2023 г.

Докладът от извършената тематична ревизия на ОП – Добрич е получен на 22.12.2023г. Констатациите и изводите в доклада по отношение дейността на административния ръководител на ОП – Добрич са положителни. Дадени са три препоръки, които своевременно са изпълнение от административния ръководител на ОП – Добрич с издаване на съответните заповеди.

3.3. Дисциплинарна дейност.

През 2023г. в ОП – Добрич има образувани 3 дисциплинарни производства срещу магистрати от ОП – Добрич и РП – Добрич.

Дисциплинарно производство № 1, образувано със Заповед №РД-08-01/31.01.2023г. на административния ръководител на ОП – Добрич срещу административния ръководител на РП – Добрич. Същото е било прекратено на основание т.5, б.“а“ от Методически насоки за работата на административните ръководители на прокуратури при упражняване правомощията по Глава шестнадесета „Дисциплинарна отговорност“ от ЗСВ, утвърдени с протокол № 30, т.6 от заседанието на ПК на ВСС.

Дисциплинарно производство № 2, образувано със Заповед №РД-08-09/27.10.2023г. на административния ръководител на ОП – Добрич срещу единият от заместниците му. Същото е прекратено със заповед №РД-08-13/11.12.2023г., като на основание чл.327, ал.1 от Закона за съдебната власт е обърнато на внимание на магистрата за допуснато нарушение. Заповедта е изпратена за сведение на ПК при ВСС и отдел 06 „Административен“ при ВКП.

Дисциплинарно производство № 3, образувано със Заповед №РД-08-10/27.10.2023г. на административния ръководител на ОП – Добрич срещу следовател от ОСЛО при ОП – Добрич. Със заповед №РД-08-14/11.12.2023г. на административния ръководител на ОП – Добрич на основание чл.314, ал.1, чл. 311, ал.1, чл. 308, ал.1, т.1 от ЗСВ и чл. 309 от ЗСВ на следователя е наложено дисциплинарно наказание „Забележка“ за допуснато нарушение по движението и организацията на работата по разследвано от него досъдебно производство.

Заповедта е изпратена за сведение на ПК при ВСС и отдел 06 „Административен“ при ВКП.

4. МАТЕРИАЛНО - ТЕХНИЧЕСКО И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА МАГИСТРАТИТЕ.

И през 2023 г. финансовото и материалното осигуряване на ОП – Добрич и РП – Добрич с 4 ТО може да се оцени, като много добро.

Всички деловодства и кабинети, както в прокуратурите в областта, така и в ОСЛО към ОП – Добрич, са оборудвани с необходимото офис обзавеждане и са създадени необходимите условия за работа.

За нуждите на ОП – Добрич, РП – Добрич и ОСЛО при ОП – Добрич са изградени отделни локални мрежи със сървъри в съответните сгради, като всяко работно място е с осигурен достъп до интернет, УИС, служебна електронна поща и ведомствения сайт на ПРБ.

Всички компютри са конфигурирани съгласно изискванията за информационната сигурност в ПРБ. Инсталиран е необходимият за протичане на нормален работен процес лицензиран софтуер.

Независимо, от липсата на утвърден бюджет до м.08.2023г. са задоволени всички заявени и нововъзникнали непредвидени потребности от стоки, услуги и доставки. Поради неотпускане на средства по бюджета

на ОП – Добрич за 2023г. не е извършен заявен ремонт на помещенията в ОСЛО при ОП – Добрич.

VI. НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРСКИТЕ И СЛЕДСТВЕНИТЕ ОРГАНИ.

Основната цел на наблюдаването на натовареността в Прокуратурата е постигането на оптимално кадрово и материално осигуряване на прокуратурите, което да позволи на магистратите да осъществяват дейността си при справедливо равномерно разпределяне на обема дейност. Ето защо съществено отклоняващите се от средното ниво стойности (както високите, така и ниските) са важен ориентир за своевременно вземане на адекватни управленски решения.

Обемът на прокурорската дейност в прокурорите и следователите от Добричкия съдебен район през 2023г. е отразен подробно в статистическа таблица **5.1.**, а средната натовареност – в таблица **5.2.**, въведени с Указанието за организация на информационната дейност на ПРБ, утвърдено от главния прокурор.

За измерване на натовареността на прокурорите и следователите в териториалните прокуратури и следствени отдели към тях се прилагат Правилата за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател (Правилата), приети с решение на ВСС по Протокол № 60/11.12.2014 г.

С решение на Прокурорската колегия на ВСС по Протокол № 47/20.12.2023 г., считано от 01.01.2024г. натовареността на прокурорите и следователите ще се измерва по Правила за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател, приети от ПК на ВСС с решение по т.36 по Протокол № 41/18.12.2019г.

1. АКТУАЛИЗИРАН ОБЕМ НА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРИТЕ И СЛЕДОВАТЕЛИТЕ СЪГЛАСНО СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА 5.1.

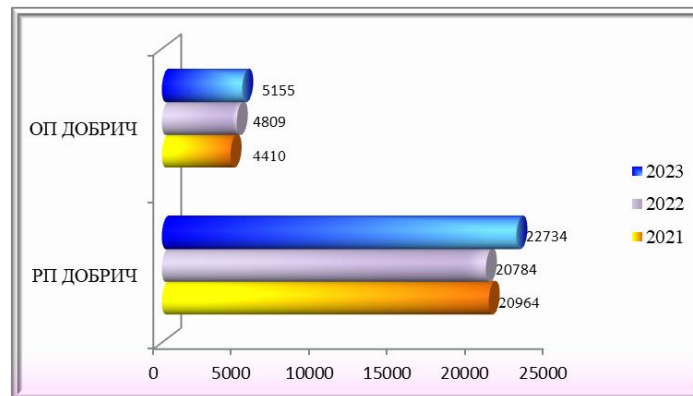
При утвърден щат 29.9 (30; 30) прокурори, реално са работили **22.7** (21.69; 23.6).

Те са внесли в съдилищата в областта общо **832** (830; 806) прокурорски акта, участвали са в **3 172** (3 082; 3 281) съдебни заседания и са съставили и извършили **23 888** (21 681; 21 287) други прокурорски актове и дейности по всички видове надзори.

Налице е увеличение с **0.24%** на броя на внесените прокурорски актове в съда спрямо 2022г. и с **3.23%** спрямо 2021г. Което е функция на по-големия брой новообразувани ДП.

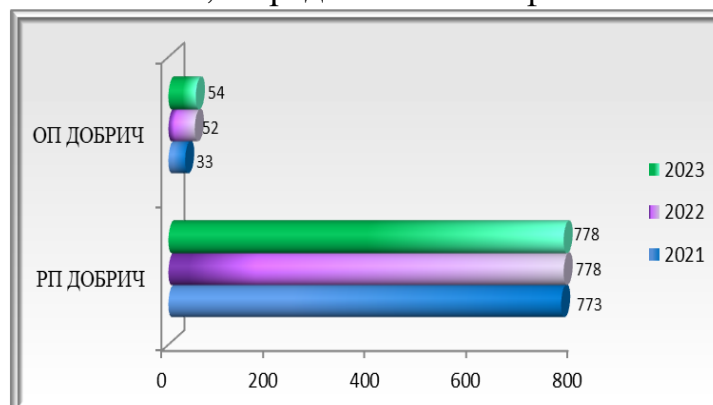
През 2023г. се наблюдава увеличение на броя, на съдебните заседания, в които са участвали прокурорите от областта спрямо 2022г. и тези от 2021г.

Съпоставянето на **Общия обем на прокурорската дейност** през отчетната 2023г. на РП – Добрич с 4 ТО и на ОП – Добрич и сравняването с данните за 2022г. и 2021г., е видно от фиг. 22.

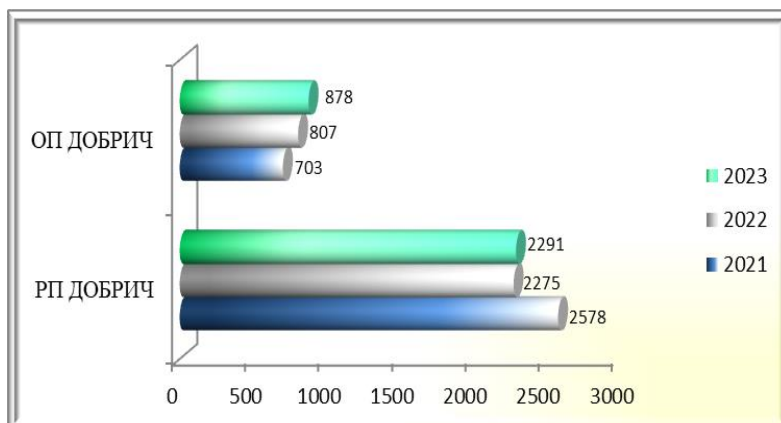
Фиг.22 Общ обем на прокурорската дейност

Съпоставянето на обема на прокурорската дейност на РП – Добрич с 4 ТО и на ОП – Добрич през отчетната 2023г. според показателя **„Прокурорски актове, внесени в съда”** и сравняването на този показател с данните за 2022г. и 2021г., е представено във фиг. 23:

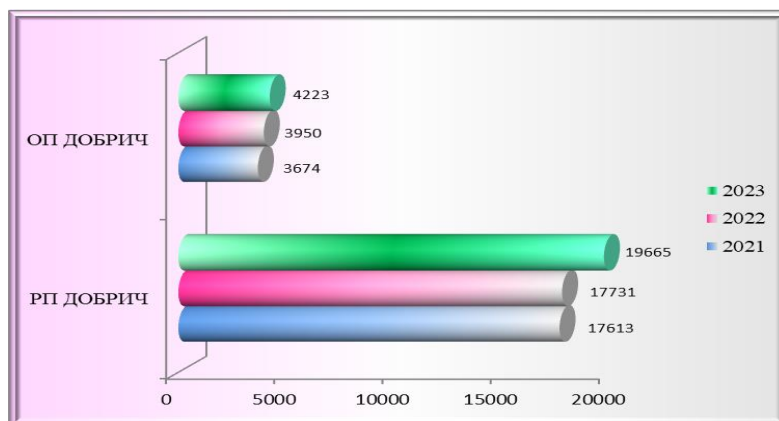
Фиг.23 Прокурорски актове, внесени в съда

Съпоставянето на обема на прокурорската дейност на РП – Добрич с 4 ТО и на ОП – Добрич през отчетната 2023г. според показателя **„Общо участия в съдебни заседания”** и сравняването на този показател с данните за 2022г. и 2023г., е представено във фиг. 24:

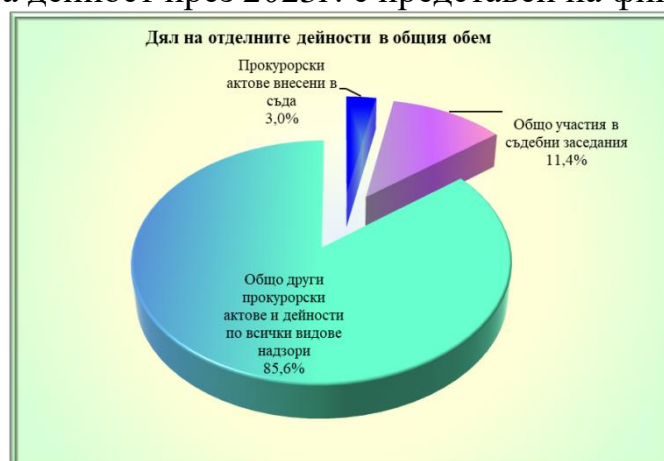
Фиг.24 Общо участия в съдебни заседания

Съпоставянето по показател „Общо други прокурорски актове и дейности по всички видове надзори” през отчетната 2023г. и сравняването на този показател с данните за 2022г. и за 2021г., е видно от фиг. 25:

Фиг.25 Общо други прокурорски актове и дейности по всички видове надзори

Относителният дял на отделните дейности в актуализирания обем на прокурорската дейност през 2023г. е представен на фиг. 26:

Фиг.26 Дял на отделните дейности в общия обем

2. АКТУАЛИЗИРАНА СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН ПРОКУРОР И НА ЕДИН СЛЕДОВАТЕЛ

Актуализираната средна натовареност на един прокурор и на един следовател в Добричкия съдебен район през 2023г. е отразена в табл. 5.2, която е неразделна част от настоящия доклад.

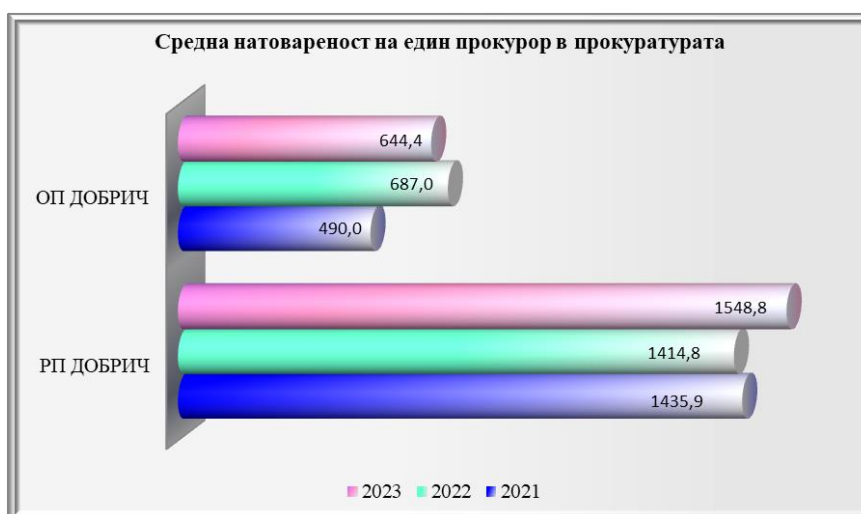
Като се раздели общия обем на прокурорската дейност /колона 2 от таблица 5.1./ на средния брой реално работили през годината прокурори се получава средната натовареност на един прокурор във всяка прокуратура.

Средната натовареност на един прокурор за районна на ОП – Добрич през 2023г. е **1 229.8** (1 179.9; 1 075).

В резултата на оптимизиране на прокурорския щат на РП – Добрич, средната натовареността на един прокурор от областта е достигнала разумни стойности, въпреки повишената средна натовареност в тригодишен период.

Актуализирана средна натовареност на прокурорите в РП – Добрич с 4 ТО за 2023 г. е 1 548.8 (1 414.8; 1 435.9).

Следващата графика на фиг. 27 дава нагледна представа за актуализираната средна натовареност на един прокурор от ОП – Добрич и РП – Добрич в съдебния район през 2023г. и съпоставката на тези данни с показателите за 2022г. и 2021г.:

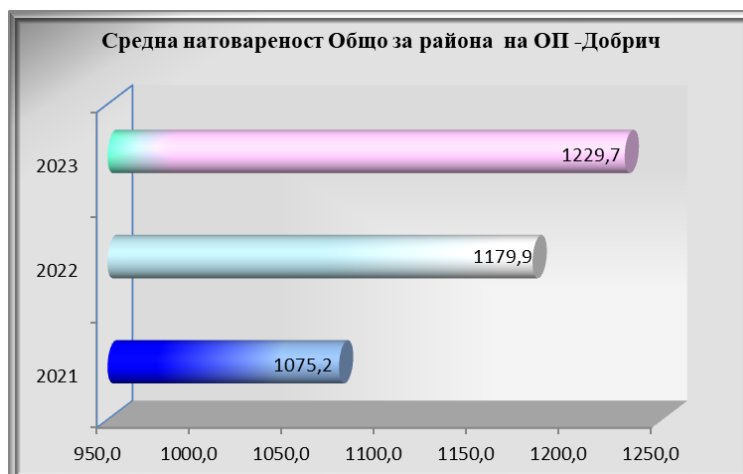
Фиг.27 Актуализирана средна натовареност на един прокурор през 2023г., 2022г. и 2021г.

Следващата фиг. 28 дава нагледна представа за актуализираната средна натовареност на един следовател от Окръжен следствен отдел в ОП - Добрич през 2023г. и съпоставката на тези данни за 2022г. и 2021г.:

Фиг.28 Актуализирана средна натовареност на един следовател през 2023г., 2022г. и 2021г.

Графиката на фиг. 29 дава нагледна представа за актуализираната средна натовареност за района на ОП - Добрич през 2023г. и съпоставката на тези данни за 2022г. и 2021г.:

Фиг.29 Средна натовареност на общо за района на ОП-Добрич през 2023г., 2022г. и 2021г.

3. НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРИТЕ ОТ ДОБРИЧКИ СЪДЕБЕН РАЙОН, СЪГЛАСНО ПРАВИЛАТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА НАТОВАРЕНОСТТА, ПРИЕТИ ОТ ВСС С РЕШЕНИЕ ПО ПРОТОКОЛ ПО ПРОТОКОЛ № 60/11.12.2014Г.

Данните за натовареността на прокурорите в Добричка област са изведени от справочния модул на УИС - 3.

За района на ОП – Добрич за по-голяма прегледност и с цел улесняване на анализа, данните са изведени и обобщени по основните показатели от Правилата за измерване на натовареността, приети от ВСС с решение по протокол № 60 от 11.12.2014г.

В табл. № 13 са отразени данните за прокурорската дейност на прокурорите от ОП – Добрич и РП – Добрич през 2023г., сравнени с данните за 2022г. и 2021г., а в табл. № 14 са отразени данните по администриране за натовареност за 2023г., 2022г. и 2021г. за ОП – Добрич и РП – Добрич. Трудно се прави сравнение на данни, получени от два различни метода на изчисление на натовареността.

В статистическите таблици 5.1. и 5.2. натовареността се изчислява на база един прокурорски акт/участие в съдебно заседание, разделено на реално работилите прокурори, а съгласно правилата на ВСС натовареността се изчислява в точки, на база реално отработени дни от прокурорите в дадената прокуратура, съпоставена с общия брой прокурорски актове, произнасяния и участия в съдебни заседания от всеки един прокурор, преизчислени по броимите показатели, които пък от своя страна, съгласно правилата, имат различни коефициенти.

Общото мнение на прокурорите от Добрички съдебен район относно изчисляване на натовареността на прокуратурите е, че следва да остане само един метод - или този по Протокол № 41 от 18.12.2019г. на ВСС или този, както е предвиден при попълване на таблици 5.1 и 5.2., който според колегите е много по-удачен и лесен.

**НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРИТЕ ОТ ДОБРИЧКИ СЪДЕБЕН РАЙОН ЗА
2023г.,2022г. и 2021г.**

по основни показатели от правилата на ВСС

Табл.13

	ПРОКУРАТУРИ	ОП-Добрич			РП-Добрич		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023
	Работни дни в месеца по календар	2241	1984	1984	4317	4589	4694
	Действително отработени дни	1819	1411	1582	3626	3642	3685
Основни показатели по правилата на ВСС	1. Актове по преписки по следствия надзор общо	444,3	442,7	429,4	3065	3444,9	3532,2
	2. Действия и актове по разследване общо	632,5	608,6	764,2	2854,3	2572,4	3120,7
	3. Прокурорски актове за решаване на ДП общо	215,3	202,2	297,3	2125,4	2288	2185,2
	4. Съдебна фаза общо	55	57,7	73,1	135,5	126,4	124,4
	5. Изпълнение на наказанията общо	20,2	14,6	15,2	136,4	136,2	125,8
	6. Участия в съдебни заседания по всички видове надзори - по дела общо	362,5	480,9	498,6	2090,7	2211,4	2155,1
	7. Постановления, с които се повдига спор за подсъдност / компетентност	2	5	2	7	14	14
	8. Актове във връзка международното сътрудничество по наказателни дела общо	30,6	105,7	80,6	27,4	53,6	49,8
	9. Внесени предложения в съда по чл.83б от ЗАНН	0	0	0	0	0	0
	10. Актове за възлагане на финансови проверки и/или ревизии	3	1	0	2	0	0
	Общо точки	1765,4	1934,9	2160,4	10443,7	11058,3	11306,8
	Брой точки на ден на прокурор = Общо точки/ Действ. отработени дни, без команд.	0,97	1,37	1,37	2,88	3,04	3,07

**НАТОВАРЕНОСТ ПО АДМИНИСТРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ НА ДОБРИЧКИ
СЪДЕБЕН РАЙОН ЗА 2023г., 2022г. и 2021г.**

Табл.14

ПРОКУРАТУРИ			ОП-Добрич			РП-Добрич		
			2021	2022	2023	2021	2022	2023
Работни дни в месеца по календар			747	744	744	669	822	744
Действително отработени дни			607	611	601	553	620	610
11. Дейност по администриране	11. 1. Предложение по ЗСВ	точки	0	0,7	0,7	2,8	3,5	3,5
	11. 2. Становища по ЗСВ	точки	0	0	0	0	5,6	2,8
	11. 3. Произнасяне по дисциплинарни преписки	точки	1,5	4,5	4,5	0	1,5	0
	11. 4. Организиране и провеждане на работни/обучителни съвещания	точки	4	14	16	0	6	8
	11. 5. Участие в работни/обучителни съвещания, срещи, празници	точки	0	16	4	0	1	0
	11. 6. Заповеди /без такива по кадрови въпроси и за командироване/ и указания	точки	50	69	80	245	653	663
	11. 7. Становища	точки	2	8	3	6	4	6
	11. 8. Справки/писма до други звена, институции, граждани	точки	3	11,7	7,5	142,2	138,3	121,8
	11. 9. Изготвени вътрешни организационни актове/правилници, правила/	точки	9	15	12	3	6	3
	11.10. Контролна дейност на административния ръководител спрямо прокурорите в прокуратурата и региона	точки	1,5	2	0,5	2	8,5	7
11. Дейност по администриране - общо		точки	71	140,9	128,2	401	827,4	815,1

За поредна година натовареността на административния ръководител не е много висока, но добрите практики принципно предполагат с по - малък брой актове по администриране да се постига по-висок резултат в дейността (правоприлагането) на административната система. Приетият подход в административната дейност на административния ръководител на ОП – Добрич и постигнатите резултати, отразени и в доклада от извършената през 2023г. тематична ревизия от ВКП потвърждава на практика това правило.

РАЗДЕЛ III

*(раздел IV по структурата, утвърдена със Заповед №04-454/14.12.2023г.
на и.ф. Главен прокурор)*

ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПРОКУРАТУРИ ПО АДМИНИСТРАТИВНОСЪДЕБНИЯ НАДЗОР И НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ

I. ДЕЙНОСТ НА ОП - ДОБРИЧ

1. СЪСТОЯНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА ПО АДМИНИСТРАТИВНО - СЪДЕБНИЯ НАДЗОР И ПО НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА.

1.1. Кадрово обезпечаване, квалификация на прокурорите, натовареност по видове надзори и средно на един прокурор

В ОП – Добрич няма обособен административен отдел поради малкият щат на прокурорите. Административносъдебният надзор и надзорът за законност през 2023г. са възложени на двама прокурори. Работата по двата надзора /извършване на проверки и изготвяне на справки/ се възлага на тези прокурори, а изготвянето на графика за участие в административни дела се извършва от административния ръководител на ОП – Добрич.

В заседанията по административните дела участват всички прокурори от ОП – Добрич, но с превес на прокурорите, отговарящи за надзора, което обаче във всички случаи е ставало за сметка на участието им в другите съдебни заседания.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич не са споделяли проблеми по прилагането на законовата и подзаконовата нормативна уредба във връзка с работата си по административни дела и по надзора за законност, поради което и не са възниквали предложения за законодателни промени.

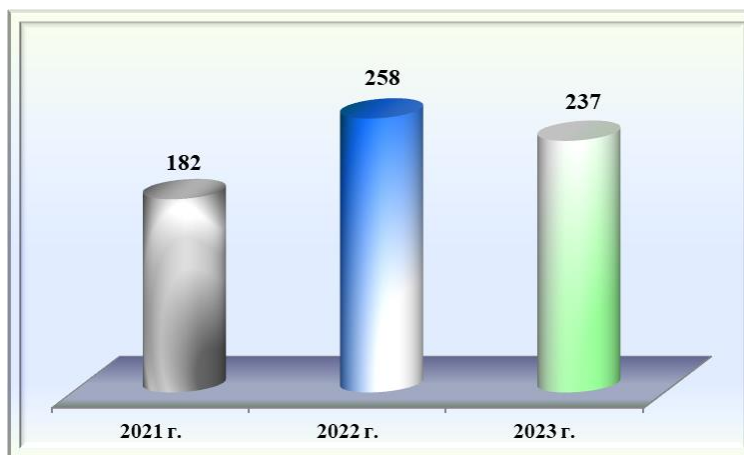
2. ДЕЙНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВЕН ОТДЕЛ ПРИ ОП - ДОБРИЧ ПО АДМИНИСТРАТИВНО - СЪДЕБНИЯ НАДЗОР ЗА ЗАКОННОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ АКТОВЕ

2.1. Участие по закон в съдебни заседания по административни дела

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са участвали в **261** (302;227) съдебни заседания по **237** (258;182) административни дела, от които **25** (25;41) са първоинстанционни, **211** (233;139) са касационни и **1** е за възобновяване на административно-наказателно производство.

Тази статистика показва, че през 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са участвали в по-малко административни дела в сравнение с 2022г., като намалението е с **13.58 %** и в повече административни дела в сравнение с 2021г., като увеличението е с **14.98%**., като броят на съдебните заседания, в които прокурорите са участвали, в сравнение с 2022г. е по-малък, но в сравнение с 2021 г. е по-голям.

Посочените статистически данни обуславят извод, че е налице тенденция за относителна устойчивост в броя на административните дела /**фиг. 30**/, в които са участвали прокурорите от ОП – Добрич. Анализът на участието на прокурорите от ОП – Добрич в административни дела показва, че във всички случаи, в които са били налице основанията за такова участие, прокурорите са изпълнявали задълженията си и са участвали в тези дела.

Фиг.30 Разгледани административни дела с участието на прокурор през 2023г., 2022г. и 2021г.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич не са споделяли проблеми по прилагането на законовата и подзаконовата нормативна уредба във връзка с работата си по административни дела, поради което и не са възниквали предложения за законодателни промени.

2.2. Участие по преценка в дела, представляващи важен държавен или обществен интерес съгласно Указание за участието на прокурорите в административни дела по преценка, когато това се налага от важен държавен или обществен интерес и по лична преценка на прокурора.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са участвали в **12 (8;10)** административни дела по подзаконови нормативни актове на общинските съвети и в **2** дела, съгласно Указание за участието на прокурорите в административни дела, когато това се налага от важен държавен или обществен интерес.

Анализът на участието на прокурорите от ОП - Добрич в административни дела показва, че във всички случаи, в които са били налице основанията за такова участие, прокурорите са изпълнявали задълженията си и са участвали в тези административни дела. Прокурорите от ОП – Добрич са спазвали стриктно указанието за участието на прокурорите в административни дела по преценка, когато това се налага от важен държавен или обществен въпрос.

2.3. Подадени прокурорски актове до Административния съд в гр. Добрич и резултати по тях.

През 2023г. от прокурори от ОП – Добрич и РП – Добрич са подадени общо **2** протеста до Административен съд гр. Добрич срещу подзаконовни нормативни актове на общинските съвети, като те са били разгледани от съда. Първоинстанционният съд е уважил протеста, подаден от ОП – Добрич, и не е уважил протеста, подаден от РП – Добрич.

През 2022г. са били подадени **11** протеста срещу незаконосъобразни разпоредби на подзаконовни нормативни актове на общинските съвети до Административен съд – Добрич.

През 2021г. са били подадени **9** протеста до Административен съд – Добрич във връзка с констатирана незаконосъобразност на разпоредби от подзаконовни нормативни актове на общинските съвети в област Добрич.

Статистиката през последните три години показва, че във всички случаи, в които са били установени незаконосъобразни разпоредби в подзаконовни нормативни актове на общинските съвети или незаконосъобразни административни актове прокурорите от ОП – Добрич са упражнявали правомощията си, като са подавали протести при Административен съд - Добрич с искане за отмяна.

3. ДЕЙНОСТ НА ОП - ДОБРИЧ И РАЙОННИТЕ ПРОКУРАТУРИ ОТ РАЙОНА ПО НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ В ЗАЩИТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС И ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ /НЗЗОИПГ/

3.1. Създадена организация на работата по надзора за законност, обем и основни области, в които е осъществяван надзора за законност през 2023г. и сравнение с предходните две години.

В ОП – Добрич надзорът за законност през 2023г. е бил възложен на двама прокурора от ОП – Добрич. Работата по надзора - извършване на проверки и изготвяне на справки - се е извършвала от тях. Наред с това, тези прокурори са били включени на 100% във всички групи на дела и преписки, разпределяни със софтуера за случайно разпределение на делата и преписките, както и останалите прокурори от ОП – Добрич, които отговарят по други надзори.

В РП – Добрич със заповед на административния ръководител надзорът е възложен на 11 прокурори.

3.2. Планирани и извършени проверки за законност /примери/. Ефективност на проверките, в т.ч. на различните способности за проверка, проблеми по прилагането на закона.

През 2023г. прокурорите от областта са извършили **220** проверки, свързани с надзора за законност. През 2022г. броят на тези проверки е бил **219**, а през 2021г. - **235**, т.е. през 2023г. броят на извършените проверки е почти същия в сравнение с 2022г. и незначително намален в сравнение с 2021г.

През 2023г. в ОП – Добрич са били извършени **17** проверки, свързани с надзора за законност.

За сравнение, през 2022г. броят на извършените проверки от прокурори от ОП – Добрич е бил **23**, а през 2021г. - **31**, т.е. през 2023г. е налице намаление в сравнение с 2022г. и 2021г.

Част от проверките са извършени лично от прокурорите по надзора, като напр. проверките относно сигнали в средствата за масова информация и тези за законосъобразност на актовете на областен управител и на подзаконовите нормативни актове на общинските съвети, други са били извършени посредством възлагането им контролни органи. Всички проверки са извършвани в срок.

Ефективността на проверките се свежда преди всичко до техния превантивен ефект спрямо дейността на проверяваните институции, тъй като общо взето не е голям броят на установените нарушения.

Съществени проблеми, свързани с прилагането на закона при извършване на тези проверки, не могат за бъдат посочени.

През 2023г. в РП – Добрич са били извършени **203** проверки, свързани с надзора за законност. За сравнение, през 2022г. броят на извършените проверки от РП – Добрич е **196**, а през 2021г. броят на извършените проверки от РП – Добрич е бил **204**.

През 2023г. прокурорите по надзора от района на ОП – Добрич са проверили общо **2135** (2208;1 537) административни акта.

3.3. Взаимодействие със специализираните контролни органи /централни и териториални/ и с други държавни и общински органи с контролни функции - форми, състояние, насоки на дейността по надзора за законност спрямо тези органи в краткосрочен и по - дългосрочен план.

Взаимодействието със специализираните контролни органи в хода на извършваните проверки през 2023г. е било гаранция за своевременното и качествено приключване на тези проверки, тъй като тази „извънредна” и

непряко свързана с работата по наказателни дела дейност на прокуратурата се явява пък всъщност основна дейност на тези специализирани органи, при което детайлното познаване на нормативната уредба, на спецификата на дейността и осъществявания перманентен контрол от страна на тези институции е вид експертна помощ, оказвана на прокурорите при възникване на такава необходимост.

В съвместната работа с всички контролни институции винаги е срещано желание за съдействие и взаимодействието е било на нужното ниво.

3.4. Анализ на резултатите от дейността по надзора за законност въз основа на изготвените прокурорски актове /уважени, неуважени/ - протести срещу незаконосъобразни административни актове, предложения по чл. 145, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, предложения за възобновяване на административни производства по реда на чл. 102 във вр. с чл. 99, т. 1 от АПК. Образувани досъдебни производства в резултат на извършени проверки за законност

При извършените през 2023г. проверки от прокурори от ОП - Добрич и РП – Добрич не са били установени данни за извършени престъпления.

През 2023г. прокурорите от съдебния район са изготвили общо **12** предложения по чл. 145, ал.1, т. 6 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/, от които **2** са били уважени, а **10** са висящи и **2** протеста срещу незаконосъобразни административни актове, единият, от които е бил уважен, а другият не е бил уважен.

През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са изготвили **1** протест до Административен съд – Добрич, който е бил уважен. През 2023г. прокурорите от ОП – Добрич са изготвили **1** предложение по чл.145, ал.1 т.6 от ЗСВ, което е било уважено.

За сравнение, през 2022г. от прокурорите от ОП - Добрич са били изготвени **9** протеста и не са били изготвяни предложения по чл.145, ал.1 т.6 от ЗСВ, а през 2021г. от тях са били изготвени **8** протеста и **1** предложение по чл.145, ал.1 т.6 от ЗСВ, т.е. през 2023г., както и в предходните две години, когато са били налице законовите основания за това, прокурорите по надзора са изготвяли предложения по чл.145, ал.1, т.6 от ЗСВ, рипс. протести тогава, когато това е било необходимо.

През 2023г. от прокурори от РП – Добрич са били изготвени **11** предложения по чл. 145, ал.1, т.6 от ЗСВ, като едно от тях е било уважено, а другите са висящи, и **1** протест, които не е бил уважен.

За сравнение, през 2022г. от прокурори от РП – Добрич са били изготвени **7** предложения и **2** протеста, а през 2021 г. от прокурори от РП – Добрич са били изготвени **16** предложения и **1** протест.

Това показва, че във всички случаи, когато са били налице законовите основания за това, прокурорите по надзора са изготвяли предложения по чл. 145, ал.1, т.6 от ЗСВ и протести.

През 2023г., както и в предходните години, е продължила добрата работа по надзора, като са били извършени в срок всички проверки. Налице е трайната тенденция на подобряване на дейността по надзора за законност.

През отчитаната година прокурорите от района на ОП - Добрич не са споделяли проблеми по прилагането на законната и подзаконната нормативна уредба и във връзка работата си по надзора за законност, поради което и не са възниквали предложения за законодателни промени.

През 2023г. приоритетите в работата по надзора ще са свързани с продължаване на осъществяването на постоянен текущ надзор за законност относно издаваните административни актове от местните органи на власт и управление - областни управители, общински съвети и кметове на общини и с проследяването на сигнали в средствата за масова информация, които съдържат данни за допуснати закононарушения или издадени незаконосъобразни административни актове и предприемане на предвидените по закон действия.

РАЗДЕЛ IV.

(раздел IV по структурата, утвърдена със Заповед №04-454/14.12.2023г. на и.ф. Главен прокурор)

ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ЗА 2023 ГОДИНА.

Степента на реализация на приоритетите през 2023 г. намира непосредствен израз в представените в доклада резултати от дейността на прокуратурите от Добрички съдебен район и разследващите органи.

Процесът на повишаване на професионалната компетентност на прокурорите и на следователите посредством обучения, квалификации и подходяща организация и специализация се формира като съществен фактор, гарантиращ провеждането на наказателните производства в съответствие с европейските стандарти за ефективно разследване.

През 2023г. магистратите от Добрички съдебен район участваха в различни форми на обучения по актуални теми.

Поради отдалечеността на гр. Добрич от столицата и гр. Батак, където най-често се провеждат семинарите, голяма част от магистратите са демотивирани да вземат участие. Ето защо предлагаме при възможност

обученията да бъдат провеждани по апелативни райони , като в случая се използва учебната база на ПРБ в гр.Бяла.

През годината продължиха целенасочените усилия за постигане на засилено сътрудничество с национални и международни органи и организации.

Във връзка с получено писмо от Министерство на вътрешните работи , Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ гр. София с рег. № 126600-14696/07.08.2023 г., относно реализацията на проект „Повишаване на капацитета на ГДБОП за постигане на по-ефективно разследване на организираната и транснационалната престъпност“, финансиран от Норвежкия финансов механизъм, на 22.08.2023 г. в Окръжна прокуратура –Добрич се проведе работна среща. На работната среща присъстваха група служители от норвежката полиция, служители на сектор „Трафик на хора“ при ГДБОП-МВР, служители от Сектор БОП-Добрич и Силистра и прокурори от РП – Добрич и ОП – Добрич.

В ОП Добрич и РП Добрич продължава дейността за своевременно констатиране на противоречива и неправилна съдебна практика с оглед упражняването на правомощието на главния прокурор по чл. 125 от Закона за съдебната власт.

В рамките на своите правомощия административният ръководител на ОП Добрич упражнява контрол по реда на Закона за съдебната власт с оглед предотвратяване на неоснователно забавяне на преписки и дела, в т. ч. и на мерките за процесуална принуда, както и за своевременното сезиране на съда и на другите компетентни органи.

От магистратите в Добричкия съдебен район се полагат дължимите усилия за надграждане на постигнатото по отношение на ефективността на надзора, упражняван върху работата на разследващите органи, за спазване на изискванията за ефективно разследване при стриктно гарантиране на правата на гражданите, както и продължаване на усилията за ефективно използване на професионалния капацитет на следователите, посредством оптимизиране на тяхната натовареност.

И през тази отчетна година продължи извършването на анализи по наказателносъдебния надзор за установяване на обективните и субективни причини за връщане на делата от съда на прокуратурата и на мотивите на оправдателните съдебни актове, като се извършиха отделни анализи на делата за корупция и организирана престъпност.

През 2023г. под ръководството на ОП Добрич продължи обективното и своевременно информиране гражданите и институциите за правомощията на прокуратурата и за резултатите от дейността по правоприлагане, при спазване на допустимата от закона публичност, като при предоставяне на информация за неприключени наказателни производства се поддържа необходимият баланс между правото на обществото да получи своевременна и достоверна информация, интересите

на разследването, презумпцията за невинност и правата на лицето, срещу което се води наказателното производство.

През изминалата година в ОП – Добрич, са проведени 3 брифинга с представители на централни медии и такива от Добричка област, а говорителят на ОП – Добрич е изготвил 25 прессъобщения, като във всички случаи информацията е съгласувана с експерта „Връзки с обществеността“ към Апелативна прокуратура – Варна. Основните теми на предоставяната на медиите информация са свързани с престъпления, дали обществен отзвук, с привличане в качеството на обвиняем, внасяне на предложения за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража и резултатите от тях, внесени обвинителни актове и постановени осъдителни присъди.

През годината говорителите на РП и ОП – Добрич регулярно и своевременно са предоставяли информация на експерта „Връзки с обществеността“ към Апелативна прокуратура – Варна. Освен това във всички случаи на запитвания от представители на медиите, е била предоставяна своевременно исканата информация.

Предоставяна е била информация най-вече за престъпления против личността, престъпления, свързани с използване на платежни инструменти без съгласието на титуляря, държане с цел разпространение на наркотични вещества, пътнотранспортни произшествия, длъжностни престъпления, както и за образувани досъдебни производства след проведени специализирани полицейски операции.

Продължава така утвърдената практика на интернет страницата на ОП – Добрич да се публикуват съобщения за предстоящи събития или информация за постановени присъди по внесени прокурорски актове от прокурори от ОП – Добрич по ДП с особен обществен интерес. Тази информация се изпраща и до местните медии под формата на прессъобщения.

Балансираната медийна политика се провежда с цел подобряване публичния образ на прокуратурата. В този смисъл предоставянето на информация от обществен интерес е гаранция за правото на информираност на гражданите. Предоставената информация е ясна и конкретна, съобразена с изискванията на специалните закони /ЗЗЛД, ЗДОИ и пр./ и винаги разрешава от наблюдаващия прокурор, ако касае досъдебно производство.

През 2023 г. говорителите на ОП – Добрич и РП – Добрич организираха и проведоха поредица от срещи с граждани от различни възрастови групи.

В началото на годината, в периода м. април – м. май 2023 год. говорителите осъществиха общо десет срещи с ученици и пенсионери от града и региона. На тези срещи подрастващите бяха запознати със структурата и дейността на органите на съдебната власт, респективно с

функциите и правомощията на Прокуратурата, както и с основните им конституционни права и задължения като граждани на Република България.

Темата на срещите с хората в пенсионна възраст беше свързана с **телефонните измами** и тяхното противодействие, тъй като предварително направеното проучване по този въпрос показва, че именно хората от т. нар. „трета възраст“ са най-уязвими от този вид престъпни посегателства.

Участниците в срещите бяха запознати с най-често срещаните сценарии, които телефонните измамници използват, за да въведат в заблуждение своите жертви, както и с начините, по които да реагират в подобни ситуации. Гражданите получиха и предварително подготвени за целта брошури, в които се съдържа ценна информация относно спецификата на посочените престъпления. **Важно е да се отбележат постигнатите резултати от тези срещи, а именно нито едно образувано досъдебно производство за телефонна измама в периода м. май – м. декември 2023 година.**

През 2023 год. Окръжна прокуратура – Добрич и Районна прокуратура – Добрич проведоха две съвместни срещи с представители на местната власт (по една на шестмесечие) – кметове на общини, областен управител и зам. областен управител, които също доведоха до положителни резултати. Бяха осигурените защитени жилища на територията на област Добрич за извеждане на пострадали от домашно насилие от домовете им, както и места, на които да бъдат съхранявани за известно време отнетите по реда на НПК моторни превозни средства във връзка с последните изменения в НК. Следва да бъде отчетен и фактът, че РП Добрич и ОП Добрич бяха първите прокуратури в страната, които реагираха бързо и своевременно във връзка с възникналия логистичен проблем досежно временно съхраняване на превозните средства, отнемани по реда на НПК.

През м. октомври 2023 година Окръжна прокуратура – Добрич реализира и проекта „Ден на отворените врати“. Гости на ОП Добрич бяха ученици от 10, 11 и 12 клас на СУ „Христо Смирненски“ с. Крушари. Те имаха възможност да наблюдават истинско съдебно заседание, както и да се запознаят с работата и дейността на ОП Добрич.

В периода м. октомври – м. ноември 2023 год. по инициатива РП Добрич, в която се включиха говорителите на двете прокуратури и инспектор от сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР – Добрич, бяха реализирани общо 13 срещи с над 500 ученици от 11 и 12 клас в 13 учебни заведения в град Добрич. Темата на тези срещи беше управлението на моторни превозни средства след употреба на алкохол и/или наркотични вещества, тъй като статистиката сочи, че все по-често подобни деяния се извършват от млади водачи, т. е. такива, които току-що са придобили СУМПС. Децата бяха запознати с действащата нормативна уредба (ЗДвП и

НК), включително с последните изменения в чл. 343б НК, получиха брошури с информация за влиянието на алкохола и наркотичните вещества върху организма и способността на водача правилно и адекватно да възприема пътната обстановка. Накрая на учениците беше прожектиран предварително подготвен видеоклип за последиците от управлението на МПС под въздействието на алкохол и/или наркотични вещества, който имаше за цел да онагледя лекционната част.

За 2023г. може да се каже, че действително е подобрен публичния образ на прокуратурата в съдебен район Добрич. Не бяха допуснати основания за отправяне на нападки срещу прокуратурата или отделни прокурори от района, липсваха и публикации в медиите в тази насока. На по-високо качествено ниво бяха поставени и отношенията с медиите.

За постигането на Оперативна цел 1.3: „Целенасочена и ефективна медийна политика, поддържане на добър имидж на ОП – Добрич. Повишаване на общественото доверие в институцията, чрез прилагане на високи стандарти при обслужване на гражданите/ЮЛ. Ефективен медиен мониторинг“, заложен в риск-регистъра на ОП – Добрич за 2023г. през отчетната година продължи стартиралата през 2022г. инициатива за попълване на анонимни анкети, с цел проучване на общественото мнение относно удовлетвореността от дейността на ОП – Добрич на гражданите и ЮЛ, посетили институцията ни.

На заседание на комитета по управление на риска в ОП – Добрич, са анализирани наличните в специализирана кутия 37 анонимни анкети, което е с 11 повече спрямо анкетите за 2022г. или ръст с от 42.31% в броя на анкетиранияте. След извършения подробен анализ на получените в анкетите отговори, комитетът е извел следните изводи:

- Запазва се положителната тенденция в посока подобряване нагласата в обществото относно ефективността на работата на ОП – Добрич;

- При изпълнение на служебните си задължения магистратите и съдебните служители подхождат с висок професионализъм и компетентност;

- Нивото на отговорност, висок професионализъм и компетенции се запазва и надгражда;

- Предприети са активни мерки и действия за популяризиране дейността на ОП – Добрич и на предлаганите електронни услуги от ПРБ публикувани на сайта на ПРБ в секция „Електронни услуги“;

- Подобрява се достъпа до информация, разширява се обхвата на комуникационните канали за информираност по отношение на ролята и правомощията на ПРБ.

Резултатите от анонимните анкети, са показателни и за ефективната медийна активност на ОП – Добрич и РП – Добрич през 2023г.

2. ПРИОРИТЕТИ НА ПРОКУРАТУРАТА ЗА 2024 ГОДИНА.

Приоритетите в нашата дейност през 2024г. ще се определят от ръководството на Прокуратурата на Р. България.

В област Добрич ще продължи да се работи съвместно с органите на МВР в насока противодействие и намаляване на битовата престъпност и посегателствата срещу възрастни хора, разкриване и разследване на престъпна дейност с предмет наркотични вещества, противодействие на престъпленията по транспорта, активизиране дейността по неприключените 2 и повече ДП водени срещу един обвиняем, което не означава, че не следва да подобряваме дейността си по противодействие на престъпленията, свързани с тежката престъпност, вкл. от организирани престъпни групи, корупцията, изпирането на пари, злоупотреби с фондове и имущество на ЕС, данъчни и финансови престъпления, незаконен трафик на хора и наркотици и такива, съставляващи значим обществен интерес.

Затвърждаването на авторитета на прокуратурата е свързано и с осигуряването на справедливост за гражданите. У тях трябва да се укрепи чувството, че са защитени от държавата и закона. Стремещт към въздаването на справедливост следва да бъде ръководното начало за всеки един магистрат, но следва да е съобразено и с правилното прилагане на закона, а не да се осигурява справедливост на всяка цена. И тази справедливост следва да се осигурява в разумни срокове!

На първо място обаче като приоритет на работата ни остава да бъдат хората – магистратите и служителите на прокуратурата в Добричкия съдебен район, тъй като те са и ще останат най-важният елемент и залог за успеха на всяка една структура! През 2023г. значително се подобри микроклиматът на работното място на магистратите и служителите.

Според нас, през настоящата 2024г., а и през следващите години, прокурорите и разследващите органи в цялата страна, включително и ние от Добричкия съдебен район, трябва да продължим съвместните си усилия за постигане максимална ефективност в своята дейност и най - вече за намаляване срока на разследване с оглед ускоряване налагането на наказание за извършено престъпление.

гр. Добрич
15.02.2024г.